

ZÁMER ČINNOSTI

vypracovaný v zmysle zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení

AVE Košice s.r.o.

so sídlom Podnikateľská č.2 040 17 Košice

Zberný dvor LIPANY

Štúrova č.32 , 082 71 Lipany

Kraj : Prešovský
Okres : Sabinov
Kataster : Lipany

Druh činnosti : 9. Infraštruktúra

- položka 7 Stavby, objekty a zariadenia na nakladanie s nebezpečným odpadom, ak nie sú uvedené v položkách č. 2, 3 a 6
- položka 8 Skladovanie odpadov zo železných a neželezných kovov a starých vozidiel

november 2011

OBSAH

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

- I.1. NÁZOV
- I.2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO
- I.3. SÍDLO
- I.4. NÁZOV ČINNOSTI
- I.5. OPRAVNENÝ ZÁSTUPCA NAVRHOVATEĽA
- I.6. KONTAKTNÉ OSOBY

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

- II.1. NÁZOV
- II.2. ÚČEL
- II.3. UŽÍVATEĽ
- II.4. CHARAKTER ČINNOSTI
- II.5. UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI
- II.6. SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI
- II.7. TERMÍN ZAČATIA A UKONČENIA VÝSTAVBY A PREVÁDZKY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI
- II.8. OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA
 - II.8.1. ZÁVÄZNÉ PRÁVNE PREDPISY
 - II.8.2. POPIS NAVRHOVANEJ ČINNOSTI
 - II.8.3. ZOZNAM DRUHOV ODPADOV
- II.9. ZDÔVODNENIE POTREBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE
 - II.9.1. NULOVÝ VARIANT
 - II.9.2. VARIANTY RIEŠENIA
- II.10. CELKOVÉ NÁKLADY
- II.11. DOTKNUTÁ OBEC
- II.12. DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ
- II.13. DOTKNUTÉ ORGÁNY
- II.14. POVOĽUJÚCI ORGÁN
- II.15. REZORTNÝ ORGÁN
- II.16. DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV
- II.17. VYJADRENIE O VPLYVOCH ZÁMERU PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

- III.1. CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ
 - III.1.1. GEOLOGICKÁ STAVBA A INŽINIERSKO-GEOL. VLASTNOSTI HORNÍN
 - III.1.2. GEODYNAMICKÉ JAVY
 - III.1.3. GEOMORFOLOGICKÉ POMERY
 - III.1.4. NERASTNÉ SUROVINY
 - III.1.5. KLIMATICKÉ POMERY - OVZDUŠIE, ZRÁŽKY, TEPLoty, VETERNOSŤ
 - III.1.6. VODA
 - III.1.7. PÔDA
 - III.1.8. FAUNA, FLÓRA, VEGETÁCIA
 - III.1.9. ŽIARENIE Z PRÍRODNÝCH ZDROJOV - RADÓN, RADÓNOVÉ RIZIKO
- III.2. KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA, SCENÉRIA
 - III.2.1. KRAJINA A KRAJINNÝ OBRAZ
 - III.2.2. STABILITA KRAJINY
 - III.2.3. CHRÁNENÉ ÚZEMIA, OCHRANNÉ PÁSMA, OCHRANA KRAJINY, NATURA 2000
- III.3. OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA
 - III.3.1. OBYVATEĽSTVO
 - III.3.2. INFRAŠTRUKTÚRA A DOPRAVA
 - III.3.3. PRODUKTOVODY
 - III.3.4. SLUŽBY, VÝROBA A PODNIKATEĽSKÉ AKTIVITY
 - III.3.5. REKREÁCIA, ŠPORT A CESTOVNÝ RUCH
 - III.3.6. KULTÚRNO-HISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA
- III.4. SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA
 - III.4.1. CELKOVÁ KVALITA ŽP ČLOVEKA A SÚČASNÝ ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA
 - III.4.2. HORNINOVÉ PROSTREDIE A PÔDY
 - III.4.3. PODZEMNÉ A POVRCHOVÉ VODY
 - III.4.4. OVZDUŠIE
 - III.4.5. ODPADY

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

IV.1. POŽIADAVKY NA VSTUPY

- IV.1.1. ZÁBER PŮDY
- IV.1.2. CHRÁNENÉ ÚZEMIA, CHRÁNENÉ VÝTVORY A PAMIAHKY
- IV.1.3. OSTATNÉ SUROVINOVÉ A ENERGETICKÉ ZDROJE
- IV.1.4. DOPRAVA
- IV.1.5. NÁROKY NA PRACOVNÉ SILY

IV.2. ÚDAJE O VÝSTUPOCH

- IV.2.1. OVZDUŠIE
- IV.2.2. ODPADOVÉ VODY
- IV.2.3. ODPADY
- IV.2.4. HLUK A VIBRÁCIE
- IV.2.5. ŽIARENIE, TEPLA, ZÁPACH

IV.3. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽP

IV.4. HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

IV.5. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA

IV.6. POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBNIA

IV.7. PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

IV.8. VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ

IV.9. ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

IV.10. OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

IV.11. POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ NEREALIZOVALA

IV.12. POSÚDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S PLATNOU ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI DOKUMENTMI

IV.13. ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

VIII. MIESTO A DÁTUM SPRACOVANIA ZÁMERU

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1. NÁZOV

AVE Košice s.r.o.

so sídlom Podnikateľská č.2 040 17 Košice

I.2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

36 789 127

I.3. SÍDLLO

Podnikateľská č.2 040 17 Košice

I.4. PREVÁDZKA

AVE Košice s.r.o.

Zberný dvor LIPANY Štúrova č.32 082 71 Lipany

I.5. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

štatutárny zástupca: Ing. Oleg Polakovič, konateľ spoločnosti
kontakt: 0917 444 685
e - mail : oleg.polakovic@avesk.sk

štatutárny zástupca: Ing. Lenka Buliščáková, konateľ spoločnosti
kontakt: 0911 240 234
e - mail : lenka.buliscakova@avesk.sk

I.6. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE KONTAKTNEJ OSOBY

štatutárny zástupca: Ing. Oleg Polakovič, konateľ spoločnosti
kontakt: 0917 444 685
e - mail : oleg.polakovic@avesk.sk

štatutárny zástupca: Ing. Lenka Buliščáková, konateľ spoločnosti
kontakt: 0911 240 234
e - mail : lenka.buliscakova@avesk.sk

autor zámeru činnosti :

Dagmar Várkolyová, Ing. Karol Várkoly

firma : **Dagmar Várkolyová - ENVIRO SLUŽBY v oblasti ŽP**

kontakt : 0904 641 047

e-mail : varkolyova.dagmar@gmail.com ; varkolyova@varkolyova.sk

www : www.varkolyova.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

ZÁMER činnosti vypracovaný v zmysle zákona NR SR č.24/2006 Z.z.

o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení

II.1. NÁZOV

AVE Košice s.r.o.

Zberný dvor LIPANY Štúrova č.32 082 71 Lipany

II.2. ÚČEL

Zberný dvor Lipany na Štúrovej ul. v Lipanoch je existujúca prevádzka, ktorú doposiaľ prevádzkoval iný právny subjekt.

Od januára 2012 bude Zberný dvor Lipany prevádzkovať spoločnosť AVE Košice s.r.o..

Jedná sa o existujúci zberný dvor, ktorý bude naďalej zabezpečovať a bude slúžiť občanom a právnym subjektom mesta Lipany a jeho okolia na zber, zhromažďovanie, roztriebenie odpadov, za účelom vytvorenia efektívneho systému nakladania s odpadmi od zvozu, zmenšovania objemu vybraných komunálnych odpadov, až po následné činnosti : ako odovzdávanie vyseparovaných odpadov, vrátane nebezpečných a OEEZ na ich ďalšie spracovanie, zhodnotenie, resp. zneškodnenie a to cestou oprávnených spoločností v súlade so zákonom o odpadoch NR SR č.223/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Kapacita prevádzky " Zberný dvor Lipany" ako zariadenia na zber je plánovaná na 10 000 t/ ročne. Okamžitá kapacita zhromaždených nebezpečných odpadov je 250 ton a zhromaždených odpadov "ostatných - O" je 2000 ton.

V ďalších kapitolách uvedené navrhované riešenie spĺňa požiadavky na ochranu životného prostredia. Pokračovaním činnosti prevádzkovania zberného dvora dosiahneme zníženie množstva odpadov v životnom prostredí, zber odpadov podľa komodít a ich následné odovzdanie oprávneným spoločnostiam na ďalšie využitie, čo prispieje k udržateľnosti zariadenia určeného pre daný účel.

Zberný dvor v meste Lipany prispieva k napĺňaniu cieľov odpadového hospodárstva mesta Lipany , ako aj okresu Prešov.

Navrhovaná činnosť nie je v rozpore s územným plánom obce, ani s cieľmi POH.

II.3. UŽÍVATEĽ

AVE Košice s.r.o.

Zberný dvor LIPANY Štúrova č.32 082 71 Lipany

II.4. CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI : EXISTUJÚCA ČINNOSŤ

Podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení (ďalej len „zákon EIA“), navrhovaná činnosť je uvedená v prílohe č.8 citovaného zákona :

„Zoznam činností podliehajúcich posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie“ ako:

Oblasť: 9. Infraštruktúra

Rezortný orgán

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky pre položky č. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Pol. číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zist'ovacie konanie)
7.	Stavby, objekty a zariadenia na nakladanie s nebezpečným odpadom, ak nie sú uvedené v položkách č. 2, 3 a 6		bez limitu
8.	Skladovanie odpadov zo železných a neželezných kovov a starých vozidiel		bez limitu

Položka 7 a 8 s hodnotením činnosti v rámci zisťovacieho konania, bez limitu.

II.5. UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Kraj: Prešovský
 Okres: Sabinov
 Obec: Lipany
 Katastrálne územie: Lipany
 Číslo parcely: 1228/307, 1228/304, 1228/306, 1228/305 a 1228/335

Zberný dvor sa nachádza na vyššie uvedených parcelách v existujúcom areáli vlastníka Mesto Lipany, s ktorým má navrhovateľ uzatvorenú zmluvu.

II.7. TERMÍN ZAČATIA A UKONČENIA VÝSTAVBY A PREVÁDZKY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Navrhovanú činnosť plánujeme realizovať v existujúcom areáli vlastníka : Mesto Lipany na Štúrovej ulici č.32 v Lipanoch.

K tejto činnosti nie je potrebná žiadna nová výstavba, ani dispozičná prestavba objektov na účely zberu a zhromažďovania vybraných druhov odpadov (pozri kap. II.8.3.)

Začatie prevádzky: po vydaní právoplatných rozhodnutí s predpokladom január 2012

Predpokladaný termín ukončenia prevádzky: trvalá prevádzka

II.8. STRUČNÝ OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA

II.8.1. TECHNICKÉ A TECHNOLOGICKÉ RIEŠENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI (V ROZSAHU, KTORÝ JE UVEDENÝ V TOMTO ZÁMERE) JE UPRAVENÉ A POTREBUJE SA RIADIŤ HLAVNE TÝMITO ZÁVÄZNÝMI PREDPISMI :

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
Zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch, v znení neskorších predpisov, v platnom znení
Zmena zákona o odpadoch NR SR č.386/2009 Z.z. - účinnosť od 1.11.2009 (veľká novela)
Zákon č. 17/2004 Z.z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení zákona č. 525/2003 Z.z. a zákona č. 587/2004 Z.z.
Vyhl. MŽP SR č. 283/2001 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení vyhlášky č. 509/2002 Z.z., vyhlášky č. 128/2004 Z. z. a vyhlášky č. 599/2005 Z.z.
Vyhl. MŽP SR č.284/2001 Z.z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky č. 409/2002 Z. z. a vyhlášky č. 129/2004 Z. z.
Vyhl.MŽP SR č.315/2010 Z.z.. o nakladaní s elektrozariadeniami a elektroodpadom, v znení vyhlášky č. 51/2011 Z.z.
Vyhl. MŽP SR č.126/2004 Z. z. autorizácii, o vydávaní odborných posudkov vo veciach odpadov, o ustanovení osôb oprávnených na vydanie posudkov a o overovaní odbornej spôsobilosti týchto osôb v znení vyhlášky č. 209/2005 Z. z.
Vyhl. MŽP SR č.127/2004 Z. z o sadzbách pre výpočet príspevkov do RF, o zozname výrobkov, materiálov a zariadení, za ktoré sa platí príspevok do RF a o podrobnostiach o obsahu žiadosti o poskytnutie prostriedkov z RF v znení vyhlášky č. 359/2005 Z.z.
Oznámenie Ministerstva životného prostredia SR č. 75/2002 Z. z. o vydaní výnosu č. 1/2002, ktorým sa ustanovujú jednotné metódy analytickej kontroly odpadov
Zákon NR SR č.119/2010 Z.z. o o baloch a o zmene zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Vyhl.MŽP SR č.91/2011 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o obaloch
Uznesenie vlády SR č. 904/2010 o Stratégii obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov
VODNÉ HOSPODÁRSTVO
Zákon NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z. z., zákona č. 230/2005 Z.z., zákona č. 479/2005 Z.z. a zákona č. 532/2005 Z.z., zákona č. 384/2009 Z.z. a zákona č.134/2010 Z.z.
Zmena zákona o vodách č.384/2009 Z.z. - účinnosť od 1.11.2009
NR SR č. 617/2004 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti
NR SR č. 755/2004 Z.z., ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním užívania vôd
NR SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd

NR SR č.270/2010 Z.z. o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky
Vyhl. MP, ŽP a RR SR č.418/2010 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona
NR SR č.282 Z.z. ktorým sa ustanovujú prahové hodnoty a zoznam útvarov podzemných vôd
Vyhl. MŽP SR č.100/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení MZV
Zákon č. 442/2002 Z.z. o VV a VK a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 525/2003 Z. z., zákona č. 364/2004 Z.z., zákona č. 587/2004 Z. z. a zákona č. 230/2005 Z. z. , zákona č.394/2009 Z.z.
Vyhl. MŽP SR č.397/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o meraní množstva vody dodanej verejným vodovodom a množstva vypúšťaných vôd, o spôsobe výpočtu množstva vypúšťaných odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku a o smerných číslach spotreby vody
OCHRANA OVZDUŠIA
Zákon NR SR č.137/2010 Z.z. o ovzduší
Vyhl. MP, ŽP a RR SR č.356/2010 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší
Vyhl. MP, ŽP a RR SR č. 357/2010 Z.z. ktorou sa ustanovujú požiadavky na vedenie prevádzkovej evidencie a rozsah ďalších údajov o stacionárnych zdrojoch znečisťovania ovzdušia
Vyhl. MP, ŽP a RR SR č. 358/2010 Z.z. ktorou sa ustanovujú emisné limity, technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania zdrojov a ich zariadení, v ktorých sa používajú organické rozpúšťadlá, a monitorovanie ich emisií
Vyhl. MP, ŽP a RR SR č. 359/2010 Z.z. požiadavkách na obmedzovanie emisií prchavých organických zlúčenín unikajúcich pri používaní organických rozpúšťadiel v regulovaných výrobkoch
Vyhl. MP, ŽP a RR SR č. 360/2010 Z.z. o kvalite ovzdušia
Vyhl. MP, ŽP a RR SR č. 363/2010 Z.z. o monitorovaní emisií, technických požiadaviek a všeobecných podmienok prevádzkovania zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí
OCHRANA VEREJNÉHO ZDRAVIA
Zákon NR SR č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
NR SR č.115/2006 Z.z. o min.zdravotných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s exp.hluku + zmena NR SR č.555/2006 Z.z.
NR SR č.355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pre rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci + zmena NR SR č. 300/2007 Z.z.
Vyhl. MZ SR č.448/2007 Z.z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií
OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY
Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení zákona č. 525/2003 Z.z., zákona č. 205/2004 Z.z., zákona č. 364/2004 Z.z., zákona č. 587/2004 Z.z. a zákona č. 15/2005 Z.z.
Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny
STAVEBNÝ ZÁKON
Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), v platnom znení a vykonávacie predpisy.

II.8.2. POPIS NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

II.8.2.1. VŠEOBECNE

Hlavným účelom navrhovanej činnosti existujúcej prevádzky je zber vybraných druhov odpadov, ktoré uvádzame v kapitole II.8.3. Zámeru činnosti.

Zber odpadov za účelom ich zhromažďovania, roztriedenia, zmiešavania a ich ďalšej prepravy k oprávneným prevádzkovateľom na ich spracovanie, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov je riešený formou stacionárneho zberného dvora s vyčlenenými priestormi a s kontajnerovými stanovišťami. Pre nebezpečné odpady je vyčlenený aj štandardne používaný mobilný ekokontajner.

Podľa kvality komunálnych a priemyselných odpadov zo separovaného zberu bude prevádzkovateľ odpredávať tieto odpady zmluvným zhodnocovateľom odpadov.

V prípade nevyhovujúcej kvality prevzatých odpadov do zariadenia na zber, bude pre takéto odpady zabezpečené len ich preskladnenie, za účelom následného zneškodnenia skládkovaním. S týmito odpadmi bude prevádzkovateľ nakladať ako držiteľ.

Ďalšie druhy odpadov, ktoré sa vyskytujú v rámci zberu odpadov v obciach a priemyselných podnikoch sú odpady železných a neželezných kovov, stavebný odpad, vrátane drobného stavebného odpadu, sklo, opotrebované pneumatiky, veľkoobjemový odpad.

Prevádzkovateľ uvažuje aj so zberom týchto odpadov, s obmedzenou skladovacou plochou, ktorá bude variabilne prispôbovaná množstvám podľa druhu.

Pre oddelené zložky nebezpečných odpadov ako z komunálneho, tak aj priemyselného odpadu prevádzkovateľ vytvorí podmienky skladovania v uzatvorenom sklade, v rámci prenajatého areálu.

Jedná sa najmä o olovené batérie, niklovo – kadmiové batérie, odpadové oleje, absorbenty, filtračné materiály, olejové filtre, handry na čistenie a ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami, plastové a kovové obaly so zvyškovým obsahom škodlivín, káble obsahujúce olej, uhoľný decht a iné nebezpečné látky.

V samostatnom objekte bude zabezpečený oddelený zber odpadov z elektrických a elektronických zariadení, v členení na 5 skupín a vyčlenené kontajnery so zdvojeným dnom na batérie a akumulátory.

Prevádzkovateľ má vytvorené podmienky na zabezpečenie zberu a zhromažďovania vybraných druhov biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov (BRKO) s možnosťou prevádzkovania tzv. malého kompostoviska.

Všetky predmetné odpady budú skladované do doby zabezpečenia ich dostatočného množstva a druhov pre účelnú prepravu k prevádzkovateľom zariadení na ich spracovanie, zhodnotenie a zneškodnenie, podľa vhodnosti a spôsobu doporučeného nakladania s nimi, v prípade BRKO má prevádzkovateľ aj možnosť tieto odpady kompostovať.

Okamžitá kapacita zberného dvora, vrátane všetkých spôsobov zberu odpadov je 250 ton nebezpečných odpadov - NO a 2000 ton odpadov kategórie "O" - ostatných odpadov.

Prevádzka má t.č. vydané platné súhlasy, vrátane zmien na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov, na zber OEEZ, vrátane súhlasu na nakladanie s nebezpečnými odpadmi, na zhodnocovanie odpadov činnosťou R12 a R13 a na prepravu nebezpečných odpadov.

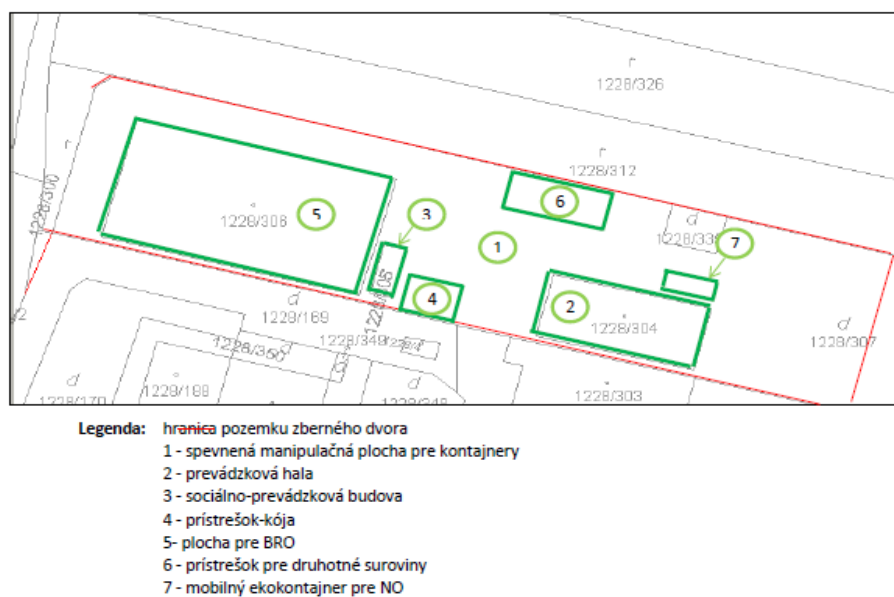
Prevádzka bola posúdená Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Prešove a činnosť bola odsúhlasená Mestom Lipany. Rozhodnutia, posudok, vyjadrenia a stanoviská sú vydané pre predchádzajúceho prevádzkovateľa.

Systém zberu odpadov prostredníctvom zberného dvora nebude nahrádzať pravidelný vývoz komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov od obyvateľov (fyzických osôb) a podnikateľských subjektov.

Nakoľko predmetom navrhovanej činnosti je aj zber odpadov zaradených do skupiny 20 – komunálne odpady, navrhovateľ bude mať v súlade § 39 ods. 7 zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch uzatvorenú zmluvu na vykonávanie tejto činnosti s obcou, teda Mestom Lipany, poprípade s ďalšími obcami v rámci zvozového okruhu.

II.8.2.2. OBJEKTY PREVÁDZKY ZBERNÉHO DVORA

Objekty existujúcej prevádzky a navrhovanej činnosti Zberného dvora Lipany sú vyznačené v nasledovnej schéme :

Existujúci zberný dvor sa nachádza v bývalom areáli Technických služieb Lipany a tvorí ho ohradená plocha so vstupnou uzamykateľnou bránou a oplotením z drôteného pletiva. Plochu dvora tvorí zčásti betónová, zčásti asfaltová plocha, ako aj plocha spevnená zhutneným štrkom a plocha s rastlým terénom ohradená panelmi. Celá prevádzka má obdĺžnikový tvar rozmerov cca 65 x 150 m. Objekt je napojený na miestnu komunikáciu samostatnou účelovou cestou s asfaltovým povrchom.

Popis jednotlivých zhromažďovacích miest a činnosti zberu :

č. 1 - spevnené manipulačné plochy pre kontajnery

Na tomto priestore zberného dvora budú umiestnené zo strany navrhovateľa **veľkokapacitné kontajnery** (VKK), objemu **5 až 7 m³**, do ktorých bude zhromažďovaný odpad kategórie "O" a to :

- opotrebované pneumatiky
- drobný stavebný odpad
- sklo
- plasty
- kovy - kovový odpad - železný šrot
- objemný odpad

V rámci týchto komodít bude vykonávaný aj zber kovového odpadu a skladovanie odpadov zo železných a neželezných kovov.

V zbernom dvore nebude vykonávaný zber starých vozidiel a zber železných a neželezných kovov od obyvateľov.

č. 2 - prevádzková hala

V prevádzkovej hale (plechová oblúčková hala) s betónovou skladovacou plochou budú zhromažďované odpady kategórie "O", ako aj odpady kategórie "N" takto :

- ✓ **1100 litrové nádoby, 110 litrové nádoby, kontajnery a big-bagy na odpady, najmä na separovaný zber :**
 - papier a kartón
 - plasty
 - fólie
 - kovy
 - viacvrstvové kombinované obaly (TETRA PAK)

✓ **vyhradený priestor na oddelený zber elektroodpadov**
Zhromažďovanie elektroodpadov odpadov bude vo vyhradenej označenej časti haly, ktorá je zabezpečená spevnenou nepriepustnou podlahou, vrátane zabezpečenia proti vplyvu atmosférických zrážok.
V prípade, že elektroodpady budú obsahovať kvapalné škodlivé látky (§ 39 zákona NR SR č.364/2004 Z.z.) budú zhromažďované do kovových zachytých nepriepustných vaničiek tak, aby boli zabezpečené na zachytenie prípadných unikajúcich škodlivých látok.

Zber a dočasné skladovanie elektroodpadov pred ich odovzdaním oprávnenej spoločnosti na spracovanie/zhodnotenie bude uskutočňovaný oddelene, v členení v súlade s vyhláškou MŽP SR č. 315/2010 Z.z., do piatich skupín :

- a.) elektroodpad z chladiarenských , mraziarenských a klimatizačných zariadení,
- b.) elektroodpad zo zobrazovacích zariadení s katódovými trubicami
- c.) elektroodpad z osvetľovacích zariadení s obsahom ortuť,
- d.) elektroodpad z ostatných veľkých elektrozariadení (kategórie 1,8 až 10)
- e.) elektroodpad z ostatných malých elektrozariadení (kategórie 2 až 7)

Navrhovateľ bude vykonávať zber elektroodpadov všetkých nižšie uvedených kategórií, v zmysle vyhlášky MŽP SR č.315/2010 Z.z. :

Kategória č. 1: Veľké domáce spotrebiče

- 1 Veľké chladiarenské spotrebiče
- 2 Chladničky
- 3 Mrazničky
- 4 Iné spotrebiče používané na chladenie, konzervovanie a skladovanie potravín
- 5 Práčky
- 6 Sušičky
- 7 Umývačky riadu
- 8 Sporáky a rúry na pečenie
- 9 Elektrické sporáky
- 10 Elektrické varné dosky
- 11 Mikrovlné rúry
- 12 Iné veľké spotrebiče používané na varenie a iné spracovanie potravín
- 13 Elektrické spotrebiče na vykurovanie
- 14 Elektrické radiátory
- 15 Iné veľké spotrebiče na vykurovanie miestností, postelí, nábytku na sedenie
- 16 Elektrické ventilátory
- 17 Klimatizačné zariadenia
- 18 Iné zariadenia na ventiláciu a klimatizáciu
- 19 Iné

Kategória č. 2: malé domáce spotrebiče

- 1 Vysávače
- 2 Čističe kobercov
- 3 Iné spotrebiče na čistenie
- 4 Spotrebiče, ktoré sa používajú na šitie, tkanie a iné spracovanie textilu
- 5 Žehličky a iné spotrebiče na žehlenie, mangľovanie a inú starostlivosť o šatstvo
- 6 Hriankovače
- 7 Fritézy
- 8 Mlynčeky, kávovary a zariadenia na otváranie a zatváranie nádob alebo obalov

- 9 Elektrické nože
- 10 Spotrebiče na strihanie vlasov, sušenie vlasov, čistenie zubov, holenie, masáž a iné spotrebiče na starostlivosť o telo
- 11 Hodiny, hodinky a zariadenia na meranie, ukazovanie alebo zaznamenávanie času
- 12 Váhy
- 13 Iné

Kategória č. 3: Informačné technológie a telekomunikačné zariadenia

Centralizované spracovanie údajov :

- 1 Servery
- 2 Minipočítače
- 3 Tlačiarne

Osobné počítače :

- 4 Osobné počítače (vrátane procesorov)
- 5 Zobrazovacie zariadenia z osobných počítačov
- 6 Klávesnice
- 7 Polohovacie zariadenia k osobným počítačom
- 8 Reprodukory k osobným počítačom
- 9 Laptopy
- 10 Notebooky
- 11 Elektronické diáre
- 12 Tlačiarne
- 13 Kopírovacie zariadenia
- 14 Elektrické a elektronické písacie stroje
- 15 Vreckové a stolové kalkulačky
- 16 Iné výrobky a zariadenia na zber, uchovávanie, spracovanie, prezentáciu alebo elektronické sprostredkovanie informácií
- 17 Uživateľské terminály a systémy
- 18 Faxové prístroje
- 19 Telex
- 20 Telefónne prístroje
- 21 Telefónne automaty
- 22 Bezdrôtové telefónne prístroje
- 23 Mobilné telefónne prístroje
- 24 Záznamníky
- 25 Iné výrobky alebo zariadenia na prenos zvuku, obrazu alebo iných informácií prostredníctvom telekomunikácií
- 26 Iné

Kategória č. 4: Spotrebná elektronika

- 1 Rozhlasové prijímače
- 2 Televízne prijímače
- 3 Videokamery
- 4 Videorekordéry
- 5 Hi-fi zariadenia
- 6 Zosilňovače zvuku
- 7 Hudobné nástroje
- 8 Iné výrobky alebo zariadenia na zaznamenávanie alebo prehrávanie zvuku alebo obrazu vrátane signálov alebo technológií na iné šírenie zvuku a obrazu ako prostredníctvom telekomunikácií
- 9 Iné

Kategória č. 5: Svetelné zdroje

- 1 Osvetľovacie zariadenia (okrem osvetľovacích zariadení z domácnosti)

Plynové výbojky :

- 2 Lineárne žiarivky
- 3 Kompaktné žiarivky
- 4 Vysokotlakové výbojky vrátane sodíkových tlakových výbojok a výbojok s kovovými parami
- 5 Nízkotlakové sodíkové výbojky
- 6 Iné osvetľovacie zariadenia alebo telesá na šírenie alebo usmerňovanie svetla s výnimkou žiaroviek s wolfrámovým vláknom
- 7 Iné

Kategória č. 6: Elektrické a elektronické nástroje (okrem veľkých stacionárnych priemyselných nástrojov)

- 1 Vŕtačky
- 2 Pílky
- 3 Šijacie stroje
- 4 Zariadenia na otáčanie, frézovanie, brúsenie, drvenie, pílenie, krájanie, strihanie, vŕtanie, dierovanie, razenie, skladanie, ohýbanie alebo podobné spracovanie dreva, kovu a iných materiálov
- 5 Nástroje na nitovanie, pritĺkanie klincov alebo skrutkovanie alebo odstraňovanie nitov, klincov, skrutiek alebo na podobné účely
- 6 Nástroje na zváranie, spájkovanie alebo podobné účely
- 7 Zariadenia na striekanie, nanášanie, rozprašovanie alebo iné spracovanie kovových alebo plyných látok inými prostriedkami
- 8 Nástroje na kosenie alebo iné záhradkárské činnosti
- 9 Iné

Kategória č. 7: Hračky, zariadenia určené na športové a rekreačné účely

- 1 Súpravy elektrických vláčikov alebo autodráh
- 2 Konzoly na videohry
- 3 Videohry
- 4 Počítače pre bicyklovanie, potápanie, beh, veslovanie atď.
- 5 Športové zariadenia s elektrickými a elektronickými súčiastkami
- 6 Hracie automaty
- 7 Iné

Kategória č. 8: Zdravotnícke zariadenia (okrem všetkých implantovaných a infikovaných výrobkov)

- 1 Zariadenia na rádioterapiu
- 2 Kardiologické prístroje
- 3 Prístroje na dialýzu
- 4 Dýchacie prístroje
- 5 Prístroje na nukleárnu medicínu
- 6 Laboratórne zariadenia pre in vitro diagnostiku
- 7 Analyzátory
- 8 Mrazničky
- 9 Prístroje pre fertilizačné testy
- 10 Iné prístroje na detekciu, prevenciu, monitorovanie, liečenie, zmierňovanie chorôb, zranení alebo postihnutí
- 11 Iné

Kategória č. 9: Prístroje na monitorovanie a kontrolu

- 1 Hlásič elektrickej požiarnej signalizácie
- 2 Tepelné regulátory
- 3 Termostaty
- 4 Prístroje na meranie, váženie alebo nastavovanie pre domácnosť alebo ako laboratórne zariadenia
- 5 Iné monitorovacie a kontrolné prístroje používané v priemyselných zariadeniach (napr. ovládacie panely)
- 6 Iné

Kategória č. 10: Predajné automaty

- 1 Predajné automaty na teplé nápoje
- 2 Predajné automaty na teplé alebo chladené fľaše alebo plechovky
- 3 Predajné automaty na tuhé výrobky
- 4 Automaty na výdaj peňazí
- 5 Všetky prístroje na automatický výdaj výrobkov
- 6 Iné

Ak by elektroodpady obsahovali prevádzkové kvapaliny, budú umiestňované do prenosných nepriepustných záchytných vaní tak, aby bolo zamedzené nekontrolovateľnému úniku nebezpečných/škodlivých látok do okolitého prostredia.

Detailnejší opis technického a technologického riešenia bude súčasťou dokumentácie - prevádzkového poriadku zariadenia na zber, ktorý bude vypracovaný za účelom vydania povolenia na zber elektroodpadov, orgánom štátnej správy v odpadovom hospodárstve.

Elektroodpady budú umiestnené - zhromaždené podľa druhov v určenom priestore oblúkovej haly. Priestor bude vhodne rozdelený tak, aby odpady boli oddelene zbierané a zhromažďované do 5 - tich skupín a tak, aby oddelený zber elektroodpadov vyhovoval ustanoveniam zákona o odpadoch a vykonávacieho predpisu - vyhlášky MŽP SR č.315/2010 Z.z..

V rámci činnosti zberu elektroodpadov nebude vykonávané ich spracovanie !!!

✓ vyhradený priestor pre zber batérií a akumulátorov

V oblúkovej hale bude aj vyhradený a označený priestor pre zber batérií a akumulátorov, ktorý bude vykonávaný do nepriepustných kovových, alebo plastových nádob, resp. na kovové záchytné nepriepustné vaničky.

Pri zbere batérií a akumulátorov budú rešpektované a dodržiavané ustanovenia uvedené v § 48d) zákona č.223/2001 Z.z. o odpadoch.

Pôvodca odpadov a držiteľ odpadov (pri zbere odpadov) bude označovať a zhromažďovať batérie a akumulátory v súlade s § 16 a § 22 vyhl. MŽP SR č.283/2001 Z.z..

č. 3 - sociálno - prevádzková budova

Murovaný zastrešený objekt s dennou miestnosťou pre pracovníka - obsluhu prevádzky zberného dvora. Miestnosť je zabezpečená pieckou na tuhé palivo a umývadlom s tečúcou vodou - umývadlom. Je prirodzene vetraná. V areáli prevádzky (pri oblúkovej hale) sa nachádza 1 x prenosné ekologické-chemické WC, ktoré je pravidelne čistené zmluvne dohodnutou firmou.

č. 4 - prístrešok - kója

Pre zhromaždenie druhotných surovín - zlisovaného papiera, obalov z platov a fólií, kovových obalov najmä z farebných kovov a obalov z viacvrstvových kombinovaných materiálov (TETRA PAK) - vyhradený zastrešený priestor na zhromaždenie odpadov kategórie "O" pred ich odovzdaním oprávneným spoločnostiam.

č. 5 - plocha pre biologicky rozložiteľný komunálny odpad (BRKO) - 20 02 01, 20 02 02, 20 03 02

Vyčlenená panelmi ohradená vonkajšia plocha pre zhromažďovanie biologicky rozložiteľného odpadu kategórie "O" - 20 02 01, 20 02 02, 20 03 02

Zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch, v znení zákona č. 24/2004 ustanovuje, že malé kompostárne, s ročnou kapacitou vyrobeného kompostu pod 10 ton, sú vyňaté z procesu udeľovania súhlasu podľa citovaného zákona. Nakoľko sa nejedná o zariadenie na zhodnocovanie odpadov, nepodlieha takéto kompostovisko ani procesu schvaľovania podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z toho vyplýva, že pre takéto zariadenie nie je potrebné viesť ani prevádzkovú dokumentáciu, podľa vyhlášky MŽP SR č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch (ďalej len vykonávacia vyhláška).

Pre prevádzku kompostoviska ale bude vypracovaný jednoduchý manuál a spôsobe starostlivosti o dané kompostovisko.

Nakoľko sa ale nakladá s odpadmi, prevádzkovateľ Zberného dvora bude viesť evidenciu podľa vykonávacej vyhlášky, na predpísaných tlačivách, predpokladá sa že v elektronickej forme. Vzhľadom na údaje dostupné zo stránky www.spz.sk je množstvo 10 t kompostu možné získať z cca 30 t biologicky rozložiteľného odpadu.

Prevádzkovanie takéhoto kompostoviska musí byť zabezpečené tak, aby nikoho nad mieru prípustnú pomerom, neobťažovalo zápachom, prachom, hmyzom apd., v súlade s Občianskym zákonníkom.

Zároveň prevádzka takéhoto kompostoviska nesmie ohrozovať žiadne vodné zdroje. Z toho dôvodu sa odporúča zriaďovať kompostovisko min. 50 m od zdroja povrchovej vody, min. 100 m od zdroja pitnej vody alebo minerálnych prameňov a samozrejme mimo záplavového územia. Kompostovisko bude súčasťou prevádzky Zberného dvora, preto bude podliehať pod činnosť zodpovednej osoby za celú prevádzku. Prevádzka kompostoviska je zabezpečená pred vstupom nepovoláných osôb, tak ako celý areál. Prevádzkovanie kompostoviska podporuje tzv. malé formy kompostovania v súlade so Stratégiou obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov vypracovanú MŽP SR z decembra 2010 a zároveň pomáha riešiť problém BRKO v obciach.

Podľa množstva vstupných BRKO bude vyčlenená plocha slúžiť ako miesto na zhromažďovanie týchto odpadov za účelom ďalšieho nakladania a zhodnotenia v inom obecnom kompostovisku, resp. vo väčšej kompostárni prevádzkovanvej zmluvným partnerom. Tento spôsob sa bude uplatňovať ak BRKO bude v rámci sezónnej tvorby odpadov málo.

Ak bude prevádzkovanie Zberného dvora kapacitne dobre využiteľné, prevádzkovateľ bude zabezpečovať kompostovisko za účelom výroby kompostu sám. Pre tento účel prevádzkovateľ uvažuje s ďalšími nevyhnutnými pomôckami pre zvládnutie technológie kompostoviska, a to – pílky, sekera, lopata, vidky, hrable, vedrá, hadica, geotextília na zamedzenie vysychania a prevlhčenia kompostu, drvič na zabezpečenie homogenizácie vstupnej suroviny, najmä konárov z orezov a teplomer s dĺžkou vpichovacej sondy min. 1m. V prevádzke sa bude zabezpečovať aj jednoduchý test klíčivosti vyrobeného kompostu a jeho preosievanie. Kompost bude využívaný len pre účely obce (resp. dotknutej komunity, ktorá bude dodávať vstupný BRKO). Vyrobený kompost nebude ponúkaný na komerčný odpredaj. Podrobný spôsob prevádzkovania kompostoviska bude vypracovaný vo forme manuálu v súlade s podrobnosťami STN 46 57 35 „Priemyselné komposty“ a zákona NR SR č. 136/2000 Z. z. o hnojivách, v znení neskorších predpisov.

č. 6 - prístrešok pre druhotné suroviny

Pre zhromaždenie druhotných surovín - zlisovaného papiera, obalov z platov a fólií a kovových obalov najmä z farebných kovov a obalov z viacvrstvových kombinovaných materiálov (TETRA PAK) - vyhradený zastrešený priestor na zhromaždenie odpadov kategórie "O" pred ich odovzdaním oprávneným spoločnostiam.

Pod týmto prístreškom bude umiestnený aj kontajner na druhy odpadov s obsahom azbestu. Takéto druhy odpadov bude navrhovateľ preberať do zberného dvora len v prípade ich zabezpečenia zabalenia do nepriepustného obalu.

č. 7 - mobilný ekokontajner pre nebezpečné odpady (NO)

Typizovaný mobilný - prenosný uzatvorený ekokontajner na zhromaždenie odpadov kategórie "N" - nebezpečné. Tieto odpady budú zhromažďované oddelene v kovových obaloch - 200 litrových sudoch a menších nádobách.

Ekokontajner je zabezpečený nepriepustnou podlahou s dvojitém dnom, ktoré tvorí záchytnú vaňu, pre zachytenie neželateľného úniku kvapalných škodlivých látok, v prípade ich rozliatia pri havarijnom stave.

Navrhovateľ predpokladá v rámci zberu opotrebovaných olejov zmiešavať odpadové oleje nasledovne :

- 13 01 10 – nechlórované minerálne hydraulické oleje
- 13 01 11 – syntetické hydraulické oleje
- 13 01 12 – biologicky ľahko rozložiteľné hydraulické oleje
- 13 01 13 – iné hydraulické oleje
- 13 02 05 – nechlórované minerálne motorové, prevodové a mazacie oleje
- 13 02 06 – syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje
- 13 02 07 – biologicky ľahko rozložiteľné syntetické, motorové, prevodové a mazacie oleje
- 13 02 08 – iné motorové, prevodové a mazacie oleje

Vzhľadom na ročné produkcie odpadových olejov a kapacitné možnosti ich zhromažďovania, nie je účelné (najmä z dôvodu ďalšieho nakladania s týmto druhom odpadov) ich zhromažďovať oddelene. Navrhovateľ bude mať uzatvorenú zmluvu s autorizovaným spracovateľom odpadových olejov, súčasťou ktorej bude klauzula o odoberaní vybraných druhov odpadových olejov v zmiešanom stave.

Evidencia týchto druhov odpadov bude vedená samostatne, to znamená, že v evidenčnom liste odpadu sa uvedú všetky údaje pre jednotlivé druhy odpadov, ktoré sa budú zmiešavať.

Držiteľ odpadu nebude v evidenčnom liste viesť údaj len o jednom druhu odpadu. Ak reálne budú vyzbierané všetky vymenované druhy, bude viesť evidenciu o každom druhu samostatne.

Tieto druhy odpadových olejov sa budú zmiešavať v napríklad 2 až 3 x 200 litrovom sude, ktorý bude uložený na mieste pre zhromažďovanie nebezpečných odpadov v nepriepustnej záchytky.

Nádoby, miesta, a obaly, v ktorých budú zhromažďované nebezpečné odpady budú označené identifikačnými listami nebezpečných odpadov, zvlášť pre každý druh.

Popis k ďalším činnostiam v prevádzke :

Prevádzkovateľ v prípade potreby zabezpečí na zberný dvor prísun mobilného zariadenia na zlisovanie vybraných druhov odpadov - papiera, plastov a fólií, v prípade potreby aj kovov (najmä obaly z farebných kovov) a obalov z viacvrstvových kombinovaných materiálov.

Mobilné zariadenie je povolené k prevádzkovaniu toho času KÚ ŽP v Bratislave, pod č. ZHP/2010/00862 z 23.02.2010 s termínom platnosti rozhodnutia do 23.02.2015.

Mobilné zariadenie pozostáva z 5 samostatne fungujúcich strojov a to : jednorotorový drvič typ ZWS 1000, dvojrotorový drvič typ RS 30, nožový mlyn typ DP 11 – 240/350, EPS zhutňovač typ GZV-S-A 400 -1000 N a aglomerátora typ MZF 45. Hodinový výkon lisu je 5 – 8 balíkov o hmotnosti 150-250 kg podľa druhu zlisovaného odpadu.

V prípade využívania mobilného zariadenia v predmetnej prevádzke, navrhovateľ požiada KÚ ŽP v Prešove o vydanie súhlasu podľa § 7 ods. 1 písm. h) a f) zákona č.223/2001 Z.z. o odpadoch, na zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením a na vydanie prevádzkového poriadku mobilného zariadenia na zhodnocovanie odpadov činnosťou R 12 – Úprava odpadov určených na spracovanie niektorou z činností R1 až R11.

Výstupnými odpadmi z mobilného zariadenia na zhodnocovanie odpadov činnosťou R12 budú odpady zaradené do nadskupiny 19 12 – Odpady z mechanického spracovania odpadu (napr. triedenia, drvenia, lisovania, hutnenia a petetizovania) inak nešpecifikované. Navrhovateľ zaradil odpady z procesu mechanického spracovania pod kat.č., ktoré sú uvedené v tabuľke :

„Druhy a katalógové čísla odpadov v jednotlivých skladoch, dvoroch, priestoroch“ ako lisované balíky – 19 12 01, 19 12 04, 19 12 08, 19 12 12.

Zaradenie odpadov pod konkrétne katalógové čísla navrhovateľ zosúladí aj s prevádzkovateľmi zariadení na ich ďalšie zhodnotenie činnosťami R1 až R11, v súlade s vydanými súhlasmi na danú činnosť a na základe zmluvného vzťahu.

Skladovanie vybraných druhov odpadov vhodných na zmenšenie objemu lisovaním, drvením, zhutňovaním a sitovaním činnosťou R12, bude zaradené pod činnosť zhodnocovania ako R 13 – Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12.

Nastohované balíky budú skladované v minimálnom časovom horizonte /do doby vytvorenia optimálneho počtu zlisovaných balíkov (pre ich odvoz k oprávneným organizáciám na ich zhodnocovanie /konečným spracovateľom).

Rovnako bude zabezpečený pravidelný odvoz ostatných a nebezpečných odpadov vytriedených so separovaného zberu komunálnych odpadov a z priemyselných odpadov.

Prevádzka je zabezpečená váhou na váženie odpadov typu PEVA do 200 kg, ktorá je umiestnená v oblúkovej hale.

Navrhovateľ uvažuje aj s umiestnením digitálnej mostovej váhy typ 8-TENZONA. Váhu bude možné priamo napojiť na PC s tlačiarňou, kde sa zaznamenávajú potrebné údaje.

Rozmery takejto váhy sú 10 x 3 m. Váha bude spĺňať podmienky UNMS SR pre váhy používané v obchodnom styku a bude pravidelne certifikovaná v akreditovanej spoločnosti.

Druhy a katalógové čísla odpadov v jednotlivých priestoroch Zberného dvora Lipany		
Objekt na zhromažďovanie a oddelený zber (oblúčková hala)	OEZ	160211, 160212, 160213, 160214, 160215, 160216, 200121, 200123, 200135, 200136
	BaA	160601, 160602, 160604, 160605, 200133, 200134
	Farebné kovy	170401, 170402, 170403, 170404, 170406
Sklad NO	NO	130110, 130111, 130205, 130206, 200126, 170410, 150110, 150111, 150202, 160121, 200127, 020104, 070213, 120105, 150102, 160119, 200139
Objekt na zhromažďovanie a oddelený zber (oblúčková hala) + prístrešky	Plasty voľné	150101, 191201, 200101
	Papier voľný	191201
	Lisované balíky papiera a lepenky	191204, 191212, 150105, 150106
	Lisované fólie a TETRAPAK	150104, 200140
	Lisované obaly z kovov (najmä z farebných kovov)	150109, 150203, 191208, 200110, 200111
	Iné odpady	191204
Objekt na zhromažďovanie a oddelený zber (oblúčková hala) + prístrešky	Lisované balíky PET fliaš	150107, 160120, 170202, 191205, 200102
	Sklo	150105, 150106, 170213, 191204
	Priestor na iné plasty a obaly	100210, 110501, 120101, 120102, 120103, 120104, 150104, 160117, 160118, 170405, 170407, 191001, 191002, 191212, 191203, 200140
Priestor na zhromažďovanie ostatných odpadov - spevnená plocha pre VKK	Kovy	160103
	Opatrebované pneumatiky	170411
	Káble	170101, 170102, 170103, 170107, 200128
	Stavebný odpad	200307, 200301
	Objemné a iné odpady	200201, 200202, 200302
Plocha pre biologicky rozložiteľný komunálny odpad	BRKO	

Evidencia odpadov sa bude zabezpečovať denne (týždenne, mesačne) podľa frekvencie zberu, v tonách.

Po odovzdaní odpadov nasledujúcim držiteľom, po obdržaní vážnych lístkov, protokolov o prevzatí a pod., bude zabezpečené vedenie evidencie na zákonom predpísaných tlačivách, pravdepodobne v elektronickej forme.

Evidencia sa bude viesť zvlášť za zber odpadov, zvlášť za zber OEEZ a zvlášť za činnosť mobilného zariadenia na zhodnocovanie odpadov.

Nakladanie s nebezpečnými odpadmi z činnosti pôvodcu, ktorých vznik sa dá predpokladať pri prevádzkovaní zariadení na zber, bude riešené podľa tvorby ročného množstva.

Nakladanie s množstvom nad 50 kg/rok bude podliehať vedeniu evidencie a ohlasovaniu údajov do hlásenia o vzniku odpadu a nakladaní s ním a nad 100 kg/rok bude podliehať samostatnému konaniu o vydanie súhlasu na nakladanie s nebezpečnými odpadmi.

Prevádzka na zber bude podliehať vydaniu súhlasu na prevádzkovanie zariadenia na zber a prevádzkovanie zariadenia na zber elektroodpadov oddeleným zberom. V prípade zabezpečenia mobilného zariadenia na zhodnocovanie odpadov, prevádzka bude podliehať vydaniu súhlasu na zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením a súhlasu na vydanie prevádzkového poriadku na zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením.

Zberný dvor Lipany bude označený informačnou tabuľkou viditeľnou z verejného priestranstva s nasledovnými údajmi :

(v súlade s § 20 vyhl. MŽP SR č. 283/2001 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch, v znení neskorších predpisov)

- názov zariadenia
- obchodné meno a sídlo prevádzkovateľa
- prevádzkový čas zariadenia
- zoznam druhov odpadov, s ktorými sa v zariadení nakladá
- názov orgánu štátnej správy, ktorý vydal súhlas na prevádzkovanie zariadenia
- meno a priezvisko zodpovednej osoby za prevádzku a číslo telefónu

Prevádzkovateľ bude pri preberaní odpadov vykonávať :

- kontrolu správnosti požadovaných dokladov o množstve a druhu dodaných odpadov,
- vizuálnu kontrolu dodávky odpadov s cieľom overiť deklarované údaje o pôvode,
- vlastnostiach a zložení odpadu v súlade s Prevádzkovým poriadkom,
- váženie množstva dodaných odpadov,
- podľa potreby zabezpečovať kontrolné náhodné odbery vzoriek odpadu na skúšky a analýzy odpadu s cieľom overiť deklarované údaje držiteľa odpadu o pôvode, vlastnostiach a zložení odpadu,
- evidenciu prevzatých odpadov,
- vystavenie potvrdenia dodávateľovi odpadov o prevzatí odpadu s vyznačením dátumu a času.

V zmysle platných právnych predpisov v odpadovom hospodárstve bude pri nakladaní s odpadmi nutné viesť, uchovávať a udržiavať v platnosti nasledovnú dokumentáciu :

- súhlas na zber odpadov
- súhlas na nakladanie s nebezpečnými odpadmi (pôvodca)
- súhlas na zber elektroodpadov
- súhlas na zmiešavanie odpadových olejov
- ďalšie rozhodnutia orgánu štátnej správy v odpadovom hospodárstve – súhlas na zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením a súhlas na vydanie prevádzkového poriadku na zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením
- prevádzkový poriadok zariadenia na zber odpadov, zber elektroodpadov a zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením
- Opatrenia pre prípad havárie pri nakladaní s NO
- ILNO (identifikačné listy nebezpečných odpadov)
- SLNO (sprievodné listy nebezpečných odpadov) po dobu 5 rokov
- evidenčné listy odpadov
- hlásenia o vzniku o nakladaní s NO
- hlásenie o zbere odpadov a elektroodpadov
- hlásenie za činnosť R12 a R13 – zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením

K prevádzkovej dokumentácii o technicko-organizačnom zabezpečení riadneho chodu zariadenia a minimalizácie vplyvu zariadenia na životné prostredie patrí :

- prevádzkový poriadok,
- prevádzkový denník,
- obchodné a dodávateľské zmluvy týkajúce sa nakladania s odpadmi,
- vydané súhlasy, vyjadrenia a stanoviská orgánov štátnej správy a samosprávy.

II.8.3. ZOZNAM DRUHOV ODPADOV**Zoznam druhov odpadov**

zaradených podľa vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, s ktorými sa bude v prevádzke nakladať :

činnosť : zber odpadov

Katalógové číslo	Druh odpadu	Kategória odpadu
02 01 04	odpadové plasty (okrem obalov)	O
08 01 11	odpadové farby a laky obsahujúce organické rozpúšťadlá alebo iné nebezpečné látky	N
08 01 13	kaly z farby alebo laku obsahujúce rozpúšťadlá	N
08 01 15	vodné kaly obsahujúce farby alebo kaly	N
08 01 17	odpady z odstraňovania farby alebo laku	N
08 03 12	odpadová tlačiarenská farba	N
08 03 14	kaly z tlačiarenskej farby	N
08 03 17	odpadový toner	N
08 04 09	odpadové lepidlá a tesniace materiály	N
07 02 13	odpadový plast	O
09 01 01	roztoky vodorozpusťných vývojok a aktivátorov	N
09 01 02	roztoky vodorozpusťných vývojok ofsetových dosiek	N
09 01 03	roztoky vývojok rozpustných v rozpúšťadlách	N
09 01 04	roztoky ustaľovačov	N
09 01 07	fotografický film a papiere obsahujúce striebro, alebo zlúčeniny striebra	N
10 02 10	okuje z valcovania	O
11 01 16	nasýtené alebo použité iontomeničové živice	N
11 05 01	tvrdý zinok	O
12 01 01	piliny a triesky zo železných kovov	O
12 01 02	prach a zlomky zo železných kovov	O
12 01 03	piliny a triesky zo neželezných kovov	O
12 01 04	prach a zlomky zo neželezných kovov	O
12 01 05	hobliny a triesky z plastov	O
12 01 09	rezné emulzie a roztoky neobsahujúce halogény	N
12 01 12	použité vosky a tuky	N
12 01 14	kaly z obrábania obsahujúce nebezpečné látky	N
12 01 18	kovový kal z brúsenia	N
12 01 20	použité brúsne nástroje a brúsne materiály	N
13 01 10	nechlórované minerálne hydraulické oleje	N
13 01 11	syntetické hydraulické oleje	N
13 02 05	nechlórované minerálne motorové, prevodové a mazacie oleje	N
13 02 06	syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje	N
13 05 02	kaly z odľučovačov oleja z vody	N
13 05 06	olej z odľučovačov oleja z vody	N
15 01 01	obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	obaly z plastov	O
15 01 03	obaly z dreva	O
15 01 04	obaly z kovu	O
15 01 05	kompozitné obaly	O
15 01 06	zmiešané obaly	O
15 01 07	obaly zo skla	O
15 01 09	obaly z textilu	O
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované NL	N
15 01 11	kovové obaly obsahujúce nebezpečný tuhý pórovitý základný materiál (napr. azbest) vrátane prázdnych tlakových nádob	N
15 02 02	absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie a ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N
15 02 03	absorbenty, filtračné materiály, handry na čistenie a ochranné odevy iné ako uvedené v 15 02 02	O

Katalógové číslo	Druh odpadu	Kategória odpadu
16 01 03	opotrebované pneumatiky	O
16 01 07	olejové filtre	N
16 01 11	brzdové platničky a obloženie obsahujúce azbest	N
16 01 17	železné kovy	O
16 01 18	neželezné kovy	O
16 01 19	plasty	O
16 01 20	sklo	O
16 01 21	nebezpečné dielce iné ako uvedené v 16 01 07 až 16 01 11, 16 01 13 a 16 01 14	N
16 02 11	vyraďené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky, HCFC, HFC	N
16 02 12	vyraďené zariadenia obsahujúce voľný azbest	N
16 02 13	vyraďené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti, iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 12	N
16 02 14	vyraďené zariadenia iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 13	O
16 02 15	nebezpečné časti odstránené z vyraďených zariadení	N
16 02 16	časti odstránené z vyraďených zariadení, iné ako uvedené v 16 02 15	O
16 05 06	laboratórne chemikálie pozostávajúce z NL alebo obsahujúce NL	N
16 05 07	vyraďené anorganické chemikálie pozostávajúce z NL alebo obsahujúce NL	N
16 05 08	vyraďené organické chemikálie pozostávajúce z NL alebo obsahujúce NL	N
16 06 01	olovené batérie	N
16 06 02	niklovo – kadmiové batérie	N
16 06 04	alkalické batérie	O
16 06 05	iné batérie a akumulátory	O
16 08 01	použité katalyzátory ...	O
16 08 02	použité katalyzátory obsahujúce neb.prechodné kovy, alebo nebezpečné zlúčeniny prechodných kovov	N
16 08 03	použité katalyzátory obsahujúce neb.prechodné kovy, alebo nebezpečné zlúčeniny prechodných kovov, inak nešpecifikované	O
17 01 01	betón	O
17 01 02	tehly	O
17 01 03	obkladačky, dlaždice a keramika	O
17 01 07	zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O
17 02 01	drevo	O
17 02 02	sklo	O
17 02 03	plasty	O
17 04 01	meď, bronz, mosadz	O
17 04 02	hliník	O
17 04 03	olovo	O
17 04 04	zinok	O
17 04 05	železo a oceľ	O
17 04 06	cín	O
17 04 07	zmiešané kovy	O
17 04 09	kovový odpad kontaminovaný nebezpečnými látkami	N
17 04 10	káble obsahujúce olej, uhľový decht a iné nebezpečné látky	N
17 04 11	káble iné ako uvedené v 17 04 10	O
17 06 01	izolačné materiály obsahujú azbest	N
17 06 04	Izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03	O
17 06 05	stavebné materiály obsahujúce azbest	N
18 01 03	odpady, ktorých zber a zneškodňovanie podliehajú osobitným požiadavkám z hľadiska prevencie nákazy	N
18 01 08	cytotoxické a cytostatické liečivá	N
19 10 01	odpad zo železa a z ocele	O
19 10 02	odpad z neželezných kovov	O
19 12 01	papier a lepenka	O
19 12 02	železné kovy	O
19 12 03	neželezné kovy	O
19 12 04	plasty a guma	O
19 12 05	sklo	O
19 12 06	drevo	O
19 12 08	textílie	O
20 01 01	papier a lepenka	O
20 01 02	sklo	O
20 01 10	šatstvo	O
20 01 11	textílie	O
20 01 13	rozpušťačiadla	N
20 01 14	kyseliny	N
20 01 15	zásady	N
20 01 17	fotchemické látky	N

Katalógové číslo	Druh odpadu	Kategória odpadu
20 01 19	pesticídy	N
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N
20 01 23	vyraďené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	N
20 01 25	jedlé oleje a tuky	O
20 01 26	oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25	N
20 01 27	farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky	N
20 01 28	farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice iné ako uvedené v 20 01 27	O
20 01 29	detergenty obsahujúce nebezpečné látky	N
20 01 30	detergenty iné ako uvedené v 20 01 29	O
20 01 31	cytotoxické a cytostatické liečivá	N
20 01 32	liečivá iné ako uvedené v 20 01 31	O
20 01 33	baterie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02 alebo 16 06 03 a netriedené baterie a akumulátory obsahujúce tieto baterie	N
20 01 34	baterie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33	O
20 01 35	vyraďené elektrické a elektronické zariadenie iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti	N
20 01 36	vyraďené elektrické a elektronické zariadenie iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	O
20 01 37	drevo obsahujúce nebezpečné látky	N
20 01 38	drevo	O
20 01 39	plasty	O
20 01 40	kovy	O
20 01 41	odpady z vymetania komínov	O
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	O
20 02 02	zemina a kamenivo	O
20 02 03	iné biologicky nerozložiteľné odpady	O
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O
20 03 02	odpad z trhovísk	O
20 03 07	objemný odpad	O

Činnosť zberu odpadov bude posúdená v rámci zisťovacieho konania na príslušnom Obvodnom úrade životného prostredia v Prešove.

Navrhovateľ požaduje povoliť aj kategórie odpadov 16 02 15 a 16 02 16 z dôvodu, že z praktického hľadiska je zber niektorých druhov elektroodpadov v praxi iba zberom ich častí, ktoré sú v niektorých prípadoch ponechané na verejných priestranstvách obcí a je ich problematické identifikovať ako neporušený elektroodpad.

Navrhovateľ je toho názoru, že tieto kategórie odpadov 16 02 15 a 16 02 16 sa netýkajú spracovaných elektroodpadov, pretože to v takomto znení zákon o odpadoch a jeho vykonávacie predpisy nikde takto neuvádzajú. Zároveň uvádzame, že predmetná prevádzka mala podľa § 7 ods. 1 písm. r) zákona o odpadoch vydaný súhlas s termínom platnosti do 16.09.2014 aj na odpad kat.č. 16 02 15.

II.9. ZDÔVODNENIE POTREBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE

Hlavným účelom navrhovanej činnosti je plynulé pokračovanie činnosti navrhovateľa v zbere vybraných druhov odpadov na existujúcom zbernom dvore Lipany, ktorý bude navrhovateľ spoločnosť AVE Košice s.r.o. prevádzkovať od 01/2012 na základe uzatvorenej dohody s mestom Lipany (doteraz iný prevádzkovateľ).

Prevádzka je navrhnutá v existujúcich priestoroch, ktoré aj doteraz slúžili ako zberný dvor pre mesto Lipany a blízkyh okolitých obcí.

Súčasná dispozičná riešenie plne vyhovuje potrebám realizácie zberu, triedenia, skladovania vyseparovaných zložiek z komunálneho a priemyselného odpadu, ako aj skladovania - zhromažďovania odpadov vyžadujúcich si osobitný režim oddeleného zberu a kontajnerizácie.

Komunálne odpady sú odpady z domácnosti vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb a odpady podobných vlastností a zloženia, ktorých pôvodcom je právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ, okrem odpadov vznikajúcich pri bezprostrednom výkone činností tvoriacich predmet podnikania alebo činnosti právnickej osoby alebo fyzickej osoby - podnikateľa; za odpady z domácnosti sa považujú aj odpady z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na ich individuálnu rekreáciu, napríklad zo záhrad, chát, chalúp, alebo na parkovanie alebo uskladnenie vozidla používaného pre potreby domácnosti, najmä z garáží, garážových stojísk a parkovacích stojísk.

Komunálnymi odpadmi sú aj všetky odpady vznikajúce v obci pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce, a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov a ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení (§ 2 ods. 14 zákona č. 223/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Stanovené ciele pre nakladanie s komunálnymi odpadmi v súlade so Smernicou Európskeho Parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc.

Podľa tejto smernice musí SR prijať opatrenia na podporu recyklácie vysokej kvality, a za týmto účelom je potrebné zaviesť systémy triedeného/separovaného zberu tak, aby sa plnili potrebné kvalitatívne normy pre príslušné oblasti recyklácie. Čl. 3 bod 10 smernice definuje „triedený zber“ ako zber, pri ktorom sa tok odpadu delí podľa typu a charakteru odpadu, aby sa uľahčilo špecifické spracovanie odpadu.

Konkrétne to znamená, že SR musí do roku 2015 zaviesť vo všetkých obciach SR triedený/separovaný zber minimálne pre papier, kov, plast a sklo. Táto povinnosť nie je pre SR nová, pretože ju ustanovuje aj zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov od 1.1.2010.

Do roku 2015 musí SR zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na celkovo 25 % podľa hmotnosti.

V tomto prípade ide vskutku o ambiciózny cieľ, keďže v roku 2009 bolo recyklovaných (teda materiálovo zhodnotených) cca 146 000 ton komunálnych odpadov, čo je iba 8,4 % z celkového vzniku. Energeticky zhodnotených bolo cca 6,8% komunálnych odpadov. Na skládku odpadov bolo uložených až 82 % komunálnych odpadov, čo je oproti minulým rokom veľmi negatívny ukazovateľ.

Jedným z cieľov pre nakladanie s komunálnymi odpadmi a zosúladenia so Smernicou Európskeho Parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpade je potrebné realizovať viacero opatrení, pričom jedným z takýchto opatrení je aj vytváranie zberných dvorov na zber vybraných druhov odpadov.

(POH SR 2011-2015)

Vzhľadom na charakter činnosti sa vyžaduje, aby sa zber, dotriedňovanie vyseparovaných zložiek druhotných surovín z komunálneho a priemyselného odpadu vykonávalo mimo obytnú zónu, v priestoroch dispozične vyhovujúcich a postačujúcich na všetky činnosti nakladania s takýmito druhmi odpadov.

Existujúci Zberný dvor Lipany a jeho dispozičné riešenie, vrátane doplnenia požadovaného počtu kontajnerov a nádob zo strany navrhovateľa plne vyhovuje potrebám, ktoré sú uvedené v tomto zámere.

II.9.1. NULOVÝ VARIANT

Cieľom zámeru navrhovateľa je dobudovanie a prevádzkovanie Zberného dvora Lipany - zariadenia na zber vyseparovaných zložiek z komunálnych odpadov z mesta Lipany a zo spádovej oblasti okolitých obcí.

Návrh predstavuje realizáciu zámeru a dobudovanie prevádzky na zber komunálnych a priemyselných odpadov a na odovzdanie vyseparovaných zložiek odpadov a druhotných surovín konečným spracovateľom a prevádzkovateľom zariadení oprávnených na ich ďalšie materiálové a energetické využitie.

V prípade nerealizovania predmetného zámeru, by nebolo možné v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva zabezpečiť činnosti zamerané na zber, zhromažďovanie, triedenie, zmiešavanie, prepravu odpadov, získanie druhotných surovín s cieľom ich opätovného využitia ako materiálového a energetického zdroja a uprednostnenie týchto činností pred zneškodnením odpadov ich ukladaním na skládke.

Predmetná činnosť, neohrozí súčasný stav životného prostredia v danej lokalite, aj preto, že existujúci zberný dvor je už prevádzkovaný, ale bude naďalej prispievať k vylepšeniu nakladania s odpadmi, vypracovaný je len 1 variant, ktorý považujeme za najoptimálnejšie, najhospodárnejšie a udržateľné riešenie nakladania s odpadmi v danej lokalite a regionálnej úrovni.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti v tomto zámere nulový variant vylučujeme.

II.9.2. VARIANTY RIEŠENIA

V zmysle § 22 ods.7 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredia, navrhovateľ požiada OÚŽP Prešov o upustenie od požiadavky variantného riešenia ešte pred podaním dokumentu na zisťovacie konanie navrhovanej činnosti.

Upustenie variantného riešenia zdôvodní skutočnosťami, ktoré sú uvedené v časti II.9.1. tohoto zámeru, s prihliadnutím aj na ďalšie skutočnosti a to napr. :

- ✓ zber , zhromažďovanie , roztriedenie odpadov je jednoduchou odskúšanou technikou a technológiou, s ktorou má navrhovateľ skúsenosti v rámci svojich činností a aktivít ,
- ✓ využitie vhodných existujúcich priestorov ,
- ✓ dobrou lokalizáciou navrhovanej činnosti,
- ✓ vysporiadané vlastnícke vzťahy,
- ✓ vyhovujúce dopravné napojenie,
- ✓ existujúce inžinierske siete,
- ✓ žiadne nároky na záber poľnohospodárskej pôdy,
- ✓ príspevok k napĺňaniu cieľov odpadového hospodárstva, na skvalitnenie služieb v oblasti zberu a triedenia odpadov, s ich následným materiálovým, resp. energetickým zhodnotením, pričom takéto činnosti majú v hierarchii odpadového hospodárstva prioritu pred činnosťou zneškodňovania odpadov skládkovaním, vrátane využitia malých foriem kompostovania BRKO

ZDÔVODNENIE POTREBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE - ZHRNUTIE (POZITÍVA A NEGATÍVA)

POZITÍVA

- nakladanie s odpadmi v súlade so zákonom o odpadoch
- úspora nákladov na zneškodňovanie odpadov skládkovaním, zníženie množstva odpadov ukladaných na skládky
- príspevok k napĺňaniu limitov recyklácie a zhodnocovania obalov - podľa zákona obaloch,
- využitie odpadov ako druhotnej suroviny
- lokálne riešenie nakladania s odpadmi a tým príspevok k napĺňaniu cieľov odpadového hospodárstva, na skvalitnenie služieb v oblasti zhodnocovania odpadov, ktorá činnosť v hierarchii odpadového hospodárstva má prioritu pred činnosťou zneškodňovania odpadov
- podpora tzv. malých (komunitných) foriem kompostovania vybraných druhov biologicky rozložiteľných odpadov
- prevádzkou navrhovanej činnosti budú zachované existujúce pracovné miesta
- požiadavky na energie a dopravnú infraštruktúru ostávajú zachované, nakoľko sa jedná o existujúcu prevádzku v priemyselnej časti.

NEGATÍVA

Nie sú navrhovateľovi známe.

II.10. CELKOVÉ NÁKLADY

Predpoklad nákladov vyčíslených na realizáciu činnosti je:
30 000 EUR

II.11. DOTKNUTÁ OBEC

Mesto Lipany

II.12. DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Prešovský samosprávny kraj

II.13. DOTKNUTÉ ORGÁNY

Obvodný úrad životného prostredia Prešov, odd. posúdenia vplyvov na ŽP
Obvodný úrad životného prostredia Prešov, pracovisko Sabinov, zložky ŽP
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prešov
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Sabinov
Obvodný úrad Sabinov, odbor krízového riadenia a CO
Krajský úrad životného prostredia Prešov
Mesto Lipany, ako samospráva

II.14. POVOĽUJÚCI ORGÁN

Obvodný úrad životného prostredia Prešov, pracovisko Sabinov
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prešov

II.15. REZORTNÝ ORGÁN

Ministerstvo životného prostredia SR

II.16. DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

- **Rozhodnutia ObÚŽP Prešov, pracovisko Sabinov :**
 - súhlas na zber odpadov podľa § 7 ods.1 písm.d) zákona o odpadoch - vydáva Obvodný úrad životného prostredia Prešov, pracovisko Sabinov.
 - súhlas na zber odpadu z elektrozariadení podľa § 7 ods.1 písm.r) zákona o odpadoch - vydáva Obvodný úrad životného prostredia Prešov, pracovisko Sabinov
 - súhlas na nakladanie s nebezpečnými odpadmi vrátane prepravy, podľa § 7, ods.1, písm. g) zákona o odpadoch - vydáva Obvodný úrad životného prostredia Prešov, pracovisko Sabinov.
 - súhlas na zhromažďovanie odpadov držiteľom odpadu bez predchádzajúceho triedenia, ak vzhľadom na následný spôsob ich zhodnocovania alebo zneškodňovania nie je triedenie a oddelené zhromažďovanie možné alebo účelné podľa § 7 ods.1 písm.j) zákona o odpadoch - vydáva Obvodný úrad životného prostredia Prešov, pracovisko Sabinov.
- **Rozhodnutia KÚŽP Prešov**
 - súhlas na zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením podľa § 7 ods.1 písm.h) zákona o odpadoch – vydáva Krajský úrad životného prostredia v Prešove
 - súhlas na vydanie prevádzkového poriadku na zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením podľa § 7 ods.1 písm.f) zákona o odpadoch – vydáva Krajský úrad životného prostredia v Prešove

• **Závazné stanovisko RÚVZ Prešov - súhlas na vydanie - schválenie :**

- posúdenie návrhu na nakladanie s nebezpečným odpadom podľa § 13 ods. 4 písm. l) zákona č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia,
- posúdenie návrhu „Prevádzkového poriadku podľa NR SR č.115/2006 Z.z. o min.zdravotných požiadavkách a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku a NR SR č.555/2006 Z.z., ktorým sa mení NR SR č.115/2006 Z.z.,
- posúdenie návrhu „Prevádzkového poriadku o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci“ podľa § 11 NR SR č.355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci a NR SR č.300/2007 Z.z, ktorým sa mení NR SR č.355/2006 Z.z.,
- vydanie súhlasu na uvedenie priestorov do prevádzky podľa § 13 ods. 4 písm.a) zákona č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

podľa zákona NR SR č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, v znení neskorších predpisov – vydáva RUVZ Prešov.

• **Ďalšie povolenia k činnosti, splnenie si oznamovacej povinnosti – mesto Lipany :**

- Súhlas na prevádzkovanie malého zdroja znečisťovania ovzdušia – pec na tuhé palivo podľa VZN mesta o ochrane ovzdušia a o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia
- Oznámenie o zriadení prevádzky vľadom na tvorbu komunálnych odpadov pôvodcu – podľa VZN mesta o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

II.17. VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ZÁMERU PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Navrhovaná činnosť nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice a nenaplnuje podmienky „Štvrtej časti“ zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení a kritériá, uvedené v prílohách č. 13 a č. 14 citovaného zákona.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Priamo dotknutým územím navrhovanej činnosti je existujúci areál býv.podniku Technických služieb a vytvorený Zberný dvor Lipany na Štúrovej ulici v Lipanoch a bezprostredné okolie tohto územia v meste Lipany - tzv.hodnotené územie.

Mesto Lipany sa rozprestiera medzi Šarišskou vrchovinou a Čergovským pohorím.

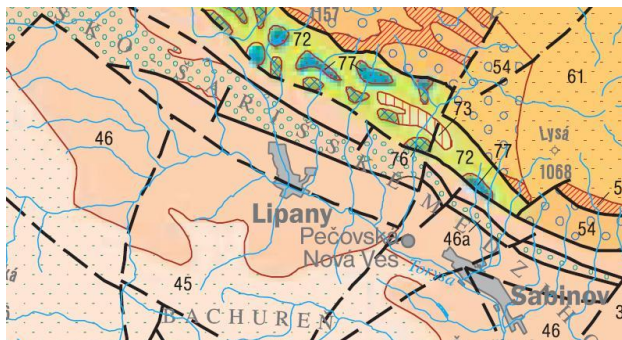
V súčasnosti je domovom pre vyše 6000 ľudí a spádovou oblasťou pre cca 25 000 ľudí.

Predstavuje kultúrno - administratívne centrum severnej časti Hornotoryšského regiónu.

Občiansko - technická vybavenosť mesta je na veľmi dobrej úrovni. V súčasnosti tu funguje niekoľko priemyselných a obchodných podnikov. Vďaka okoliu, ktoré je bohaté na kultúrne a prírodné krásy, rastie i význam mesta ako centra oddychu a cestovného ruchu. Rozvoju mesta môže napomôcť i využitie geotermálneho vrtu.

III.1. CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

III.1.1. GEOLOGICKÁ STAVBA A INŽINIERSKO-GEOLOGICKÉ VLASTNOSTI HORNÍN

Obr. 1 Geologická stavba lokality Lipian

Vrchná krieda a paleogén vnútorných Karpát

45 - pieskovce, menej ílovce (bielopotocké súvrstvie); priabón – oligocén

46 – pieskovce, vápnité ílovce – flyš (hutianske a zuberské súvrstvie),

46a) - prevaha zlepcov (šambronské vrstvy); lutét – oligocén

Krieda a paleogén vonkajších Karpát

54 - pieskovce, mikrokonglomeráty, menej ílovce (strihovské vrstvy); lutét – spodný priabón

61 - pieskovce, menej ílovce: hrubý flyš (čergovské a magurské pieskovce); eocén

Mezozoikum a paleogén bradlového pásma

72 - pieskovce, ílovce a zlepenec (jarmutské a pročské vrstvy); mástricht – eocén

76 - vrstevnaté ílovité vápence a rohovcové vápence (pieninské súvrstvie); titón – barém

77 - škvrnité vápence, krinoidové a hľuznaté vápence (čorštynská sekvencia); sinemúr – titón

Z mapy geomorfologických pomerov vyplýva, že predmetné územie Lipany sa nachádza na hranici východných Levočských vrchov a Spišsko-šarišskom medzihorí. Štruktúra spomínaného územia je charakterizovaná najmä terciérnou výplňou šambronskej zóny špišsko-šarišského paleogénu, paleogénnymi a mezoickými jednotkami bradlového pásma a podložie tvorené prevažne mezoickými sekvenciami prevažne križňanského príkrovu.

Predterciálne podložie

Výstavbu paleogénnej panvy Spišsko-šarišského podložia zabezpečujú najmä mezoické jednotky. Ich severnú a severozápadnú časť podložia charakterizuje križňanský príkrov vyvíjaný typickou územnou rajonizáciou. Špecifikum vytvárajú severozápadné mezozoické súvrstvia vyznačované svojou obalovou štruktúrou tvorenou kryštálnika tatroveporid, preto môžu prislúchať ako tatrickej tak aj križňanskej jednotke.

Centrálna časť podložia Levočských vrchov (resp. Spišsko-šarišská panva) prislúcha chočskému príkrovu. Pre chočský príkrov je typické zasahovanie dolomitových komplexov orientovaných najmä z juhu, naopak táto oblasť je však charakterizovaná pomerne vysokou koncentráciou masy melafýrovej série.

Juhovýchodná časť chočského príkrovu je ohraničovaná pásmom kryštálnika veporika s obalovou sériou Veľkého Boku.

Paleogén

V predmetnom území je zastúpený vnútrokarpatským paleogénom. Jeho zastúpenie je prezentované paleogénnym bazénom a predstavuje väčšinou časť paleogénnu s výnimkou severnej časti, ktorá bola vplyvom geologicko-tektonického pôsobenia oddelená pri vývoji bradlového pásma.

Nakoľko história vývoju paleogénu je pomerne značná, smerom od juhu k severu pomerne narastá. V blízkosti bradlového pásma teda dosahuje hrúbky až niekoľko kilometrov.

Sedimenty ukladané v paleogénne ukazuje komplexný vývoj sedimentačného priestoru od preflyšového, cez divoký flyš až po typický flyšový vývoj. Nové členenie listografického paleogénnu nie je možné jednoznačne aplikovať.

Z toho dôvodu v podtatranskej skupine boli vyčlenené dve hlavné skupiny a to nasledovné:

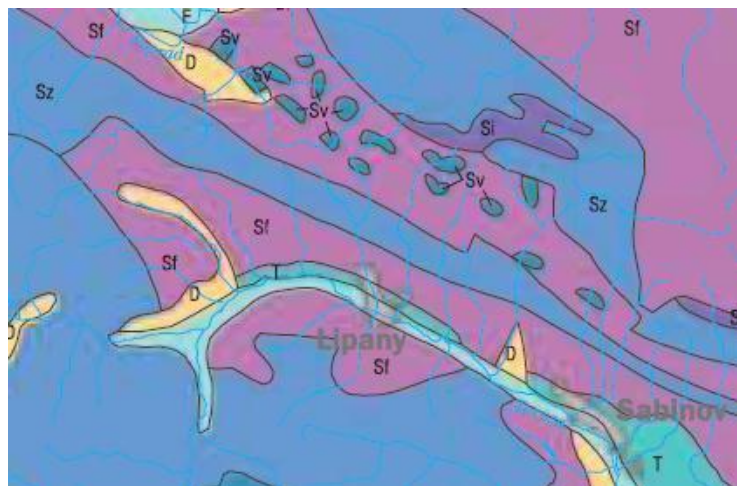
- Oravsko-podhalský
- Spišsko-šarišský

Skúmaná Spišsko-šarišská oblasť lepšie vyhovuje pre našu oblasť a zadané parametre. Spišsko-šarišská panva v celom rozsahu nemá jednotný vývoj.

- Reliéf dna panvy je determinovaný dvomi hlbokými depresiami
- Sedimentačná výplň je tvorená šambronskými vrstvami – prevažne ílovce, úzko-lineárny flyš a zlepenec.
- Oligocenná výplň je značne redukovaná na ílovce a flyšové súvrstvia

Útvar a oddelenia System and series	Stupeň Stage	Čorštýnska sekvencia	Kysucká sekvencia	Drietomská sekvencia	Klappská sekvencia	Manínska sekvencia	Haligovská sekvencia
Paleogén <i>Paleogene</i>	eočén / Eocene	pročské a jarmutské vrstvy					
Vrchná krieda <i>Late Cretaceous</i>	paleocén / Paleocene						
	mástricht / Maastrichtian		gbellianske vrstvy			súvrstvie Hlbokého	
	kampán / Campanian						
	santon / Santonian		snežnické vrstvy			žadovské súvrstvie	
	koňak / Coniacian		kysucké vrstvy			praznovské, butkovské súvrstvie	
Spodná krieda <i>Early Cretaceous</i>	turon / Turonian		balincké vrstvy			hiat	
	cenoman / Cenomanian		tisalské vrstvy			urgónske vápence (manínske súvrstvie)	
	albi / Albian		koňhorské vrstvy	organodetrítické vápence	ílovité vápence	lučkovské súvrstvie	
	apt / Aptian					kalíšianske súvrstvie	
	barém / Barremian		pieninské vápencové súvrstvie	pelagické vápence		mráznické súvrstvie	
Vrchná jura (malm) <i>Upper Jurassic (Malm)</i>	hauteriv / Hauterivian					ladcecké súvrstvie	
	valangin / Valanginian					lavicovité pseudohľuznaté a rohovcové vápence	
	berias / Berriasian						
	titón / Tithonian	durštýnske vápence	červené hľuznaté vápence	červené hľuznaté vápence		červené hľuznaté vápence	
	kimeridž / Kimmeridgian	čorštýnske vršatecké vápence	čajakovské súvrstvie	červené a zelené radiolarity			
Stredná jura (doger) <i>Middle Jurassic (Dogger)</i>	oxford / Oxfordian						
	keľovej / Callovian						
	bat / Bathonian		šlachtovské súvrstvie „posidóniové vrstvy“				
	bajok / Bajocian						
	alen / Aalenian		smolegovské súvrstvie				
Spodná jura (lias) <i>Lower Jurassic (Lias)</i>	toarc / Toarcian		šlachtovské súvrstvie			krinoidové vápence	
	piensbach / Pliensbachian		algäuske súvrstvie			hiat	
	sinemur / Sinemurian		kozinské vrstvy			radiolarity	
	hetanž / Hettangian		„grestenské“ súvrstvie			piesčito-krinoidové vápence	

Obr. 2 Komplexný geologický vývoj paleogénnu

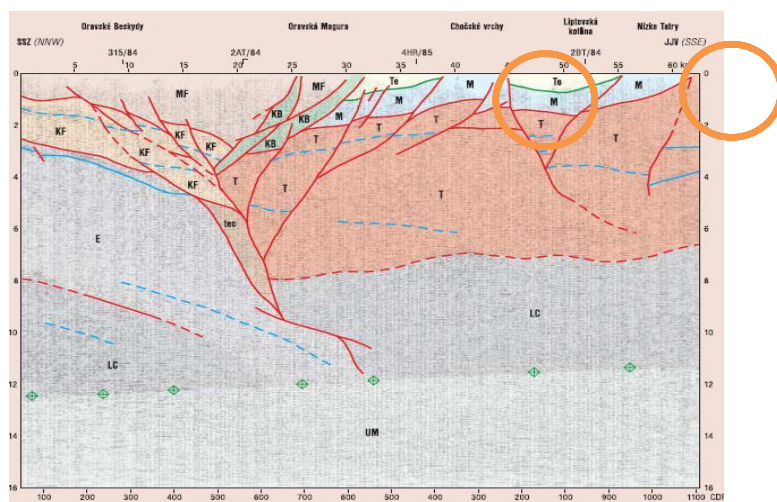

Obr. 3 Inžiniersko-geologická rajonizácia

Sf - rajón flyšoidných hornín
Sz - rajón pieskovcovo-zlepených hornín
Sv - rajón vápencovo-dolomitových hornín
Si - rajón ílovco-prachovcových hornín
F - rajón údolných riečnych náplavov
D - rajón deluviálnych sedimentov
T - rajón náplavov terasových stupňov

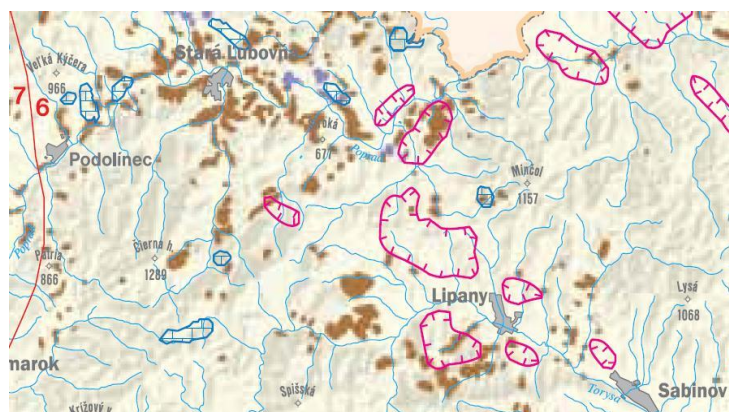
(zdroj : mesto Lipany; wikipédia)

III.1.2. GEODYNAMICKÉ JAVY

Obr. 4 Seizmický profil Oravské Beskydy - Nízke Tatry

KB - bradlové pásmo, KF - krosnenský flyš, T - tatrikum, M – vyššie príkrovy najmä mezozoikum, Te – terciárna výplň, LC - tektonická zóna, E - európska platforma, LC - spodná kôra, UM - vrchný plášť

Obr. 5 Vybrané geodynamické javy

Predmetné územie Lipian a širšie okolie je charakterizované kumuláciou antropogénnych stresových faktorov. Na obr. 5 vidíme, že územie je charakterizované 6-stupňom geodynamických javov podľa stupnice⁰ EMS 98. Tento 6-stupeň je lokálne sprevádzaný strednou náchylnosťou na zosúvanie pôd širšie okolie Lipian sprevádza až vysoké zosúvanie pôd.

Obrázok č.5 charakterizuje predpokladaný vplyv na seizmické posuny pôd. Pozitívnu stránkou na vplyv geodynamických javov je, že skúmané územie na tendenciu kombinovaného zhrutnenia pôd. Ružové územie vyznačuje územie charakteristické pre výmoľové erózie. Tehličkové modré územie vyznačuje krasové územie. Posledné sivé územie nám ukazuje kde sa nachádza zastavaná oblasť predmetného územia.

III.1.3. GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

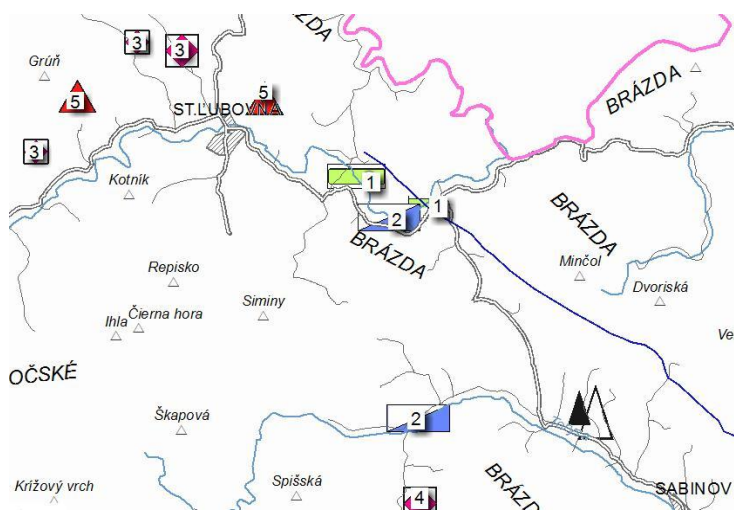
Obr. 6 Regionálne geomorfologické pomery Lipian

Geomorfologickú oblasť Lipian zaradíme do nasledujúceho regionálneho členenia:

- Alpsko-Himalájska sústava
- Podsústava karpáty
- Provincia západné karpáty
- Subprovincia Vonkajšie západné karpáty
- Oblasť Pôdhôrno-magurská
- Celok Spišsko-šarišské medzihorie
- Podcelok Hromovec a Šarišské Podolie

III.1.4. NERASTNÉ SUROVINY

Ložiská nerastných surovín

Obr.7 Mapa nerastných surovín

Ložisko s označením 1:

Vrstva: Stavebné suroviny

Typ: Štrkopiesky a piesky

Veľkosť: stredné ložisko

Genetický typ: aluviálne náplavy Popradu

Použitie: násypy, menej kvalitné betóny,

Ložisko s označením 2:

Vrstva: Stavebné suroviny

Typ: Tehliarske suroviny

Veľkosť: stredné ložisko

Genetický typ: sedimenty magurského flyša

Stratigrafia: paleogén

Použitie: priečne dierované tehly,

Ložisko s označením 3:

Vrstva: Stavebné suroviny

Typ: Stavebný kameň

Veľkosť: malé až stredné ložisko

Genetický typ: sedimenty bradlového pásma

Stratigrafia: trias - jura

Použitie: lomový kameň, stavebné účely, cestný štrk, špeciálne účely

Ložisko s označením 4:

Vrstva: Stavebné suroviny

Typ: Stavebný kameň

Veľkosť: malé až stredné ložisko

Genetický typ: diagen. Sedimenty – guttensteinské vápence

Stratigrafia: stredný trias

Použitie: lomový kameň, stavebné účely, cestný štrk, špeciálne účely

Ložisko s označením 5:

Vrstva: Nerudné suroviny

Typ: Dekoračný kameň

Veľkosť: malé až stredné ložisko

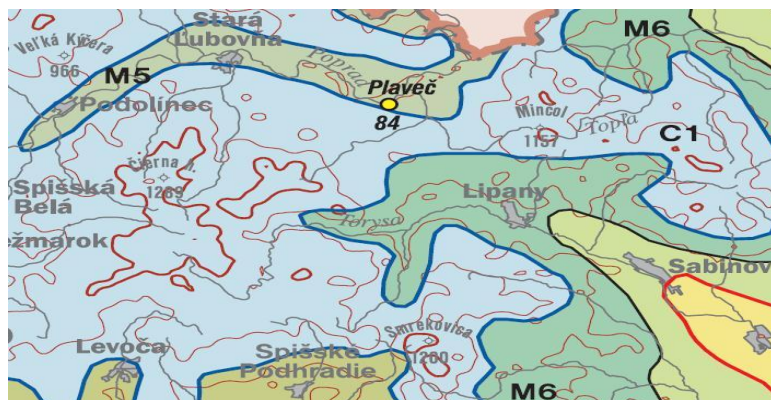
Genetický čorštínske vápence

Stratigrafia: jura - malm

Použitie: malá blokovitost', kongl. dosky, drva

(zdroj mapserver.geology)

III.1.5. KLIMATICKÉ POMERY - OVZUŠIE, ZRÁŽKY, TEPLOTY, VETERNOSŤ

Obr.8 - Klimatické pomery

Predmetná oblasť je charakterizovaná niekoľkými klimatickými zónami M a C, kde zóny M sú charakterizované s počtom letných dní menej ako 50 za rok a teplotou vzduchu $\geq 25^{\circ}\text{C}$. Oblasť C je charakterizovaná ako mierne chladná oblasť s júlovým priemerom teplôt $< 16^{\circ}\text{C}$.

Okrskok	Charakteristika okrsku	Klimatické znaky
M6	Mierne teplý, vlhký, vrchovinový	Január $\leq -3^{\circ}\text{C}$, júl $\geq 16^{\circ}\text{C}$, LD=50 Iz = 60 až 120
M5	Mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinový	Júl $\geq 16^{\circ}\text{C}$, LD<50, Iz = 60 až 120, prevažne nad 500 m.n.m.
C1	Mierne chladný	Júl $\geq 12^{\circ}\text{C}$ až $< 16^{\circ}\text{C}$

Tab. 1 Charakteristika klimatických zón

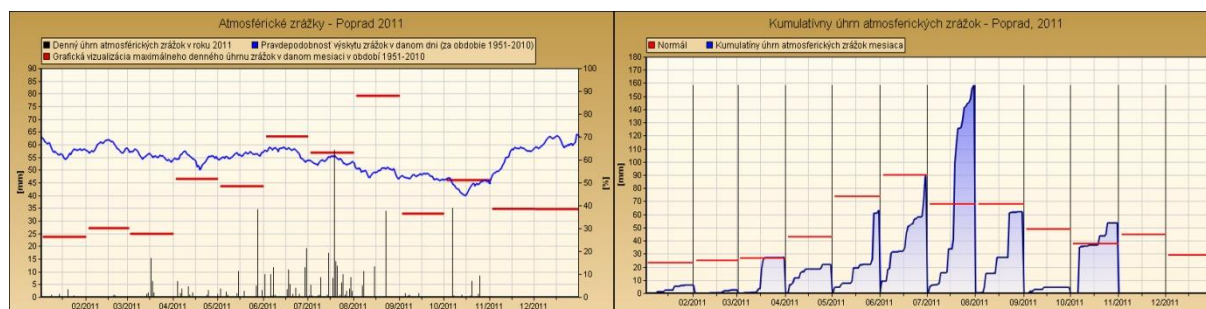
Končekov index zavlaženia: $Iz = 0,5 \cdot R + r - 10 \cdot t - (30 + v)$

Legenda ku Končekovmu indexu zavlaženia:*R (mm) – priemerný úhrn zrážok vo vegetačnom období (Apríl až September)**r (mm) - úhrn zrážok prevyšujúci v priemere 105 mm za zimu (December až Február)**t (°C) - priemer teploty vzduchu za vegetačné obdobie**v (m.s⁻¹) - priemer rýchlosti vetra meranej v klimatickom termíne o 14.00 h vo vegetačnom období*

Skúmaná oblasť Sabinov-Lipany-Stará Ľubovňa leží v území, kde nie je dlhodobo evidovaná kumulácia znečistenia zdrojov a prevádzkované činnosti v regióne spôsobujú len nasledovný typ znečistenia.

Emisie zo stacionárnych zdrojov znečistenia – okres Sabinov a širšieho okolia				
Neis kód ZL	Slovenský popis	Množstvo (t) za rok 2009	Množstvo (t) za rok 2008	Množstvo (t) za rok 2007
0.0.01	Tuhé znečisťujúce látky	4,766	5,472	4,691
0.0.02	Oxidy síry ako SO ₂	4,120	4,946	4,656
0.0.03	Oxidy dusíka ako NO ₂	17,280	20,044	21,396
0.0.04	Oxid uhoľnatý	17,262	14,041	15,965
0.0.05	Organické látky - celk. organický uhlík-COÜ	5,061	6,043	3,430
3.2.02	fluór a jeho plynné zlúčeniny vyjadrené ako HF	0,003	0,008	-
3.3.02	anorganické plynné zlúčeniny chlóru vyjadrené ako HCl	2,640	3,390	4,123
4.2.05	etylbenzén	3,908	5,897	5,942
4.2.10	kyselina octová	0,001	-	0,003
4.2.18	toluén (metylbenzén)	1,626	1,238	2,248
4.2.20	xylén (o-,m-,p- zmes), dimetylbenzén	2,207	2,084	2,158
4.3.01	acetón (dimetylketón)	6,082	7,681	7,462

Tab. 2 Regionálna charakteristika ZL

(Zdroj: www.air.sk)

Obr. 9 Priemerný úhrn zrážok: stanica Poprad

Z hľadiska širšieho skúmania predmetnej oblasti v roku 2011 najmenej zrážok dopadlo v mesiacoch január až apríl, najviac zrážok júl až september. Vyššie uvedený obr.9 (vzdialená od Lipian vzdušnou čiarou 49,7 km), uvádza aj dlhodobé sledovanie tejto charakteristiky v rokoch 1951-2010.

Stanica	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	Celkom
Poprad	23	25	28	35	55	57	61	71	43	37	42	25	502
Sabinov	32	30	28	30	45	43	50	42	43	39	40	35	457

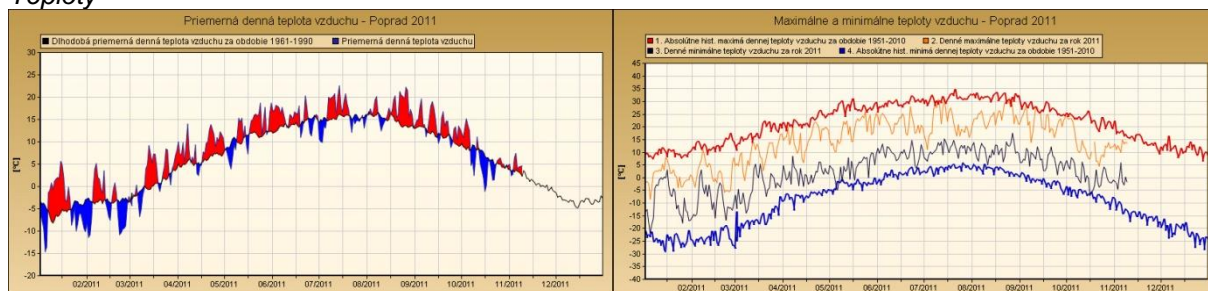
Tab. 3 Priemerné úhrny zrážok za rok 2011

Stanica	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	Rok	Letný Polrok
Lipany	32	30	28	45	65	91	88	75	43	39	40	35	611	407

Tab. 4 Priemerné mesačné úhrny 1951 - 2010

(Zdroj: www.shmu.sk)

Teploty

Obr. 10 Priemerné namerané teploty za rok 2011: stanica Poprad

Najstudenším mesiacom v roku 2011 boli mesiace február a marec, kedy sa teploty vyšplhali až na -10°C . V mesiaci apríl začalo otepľovanie s občasnými teplotnými výkyvmi. Na obr.10 vidíme aj dlhodobé sledovanie tejto charakteristiky za obdobie 1961- 1990.

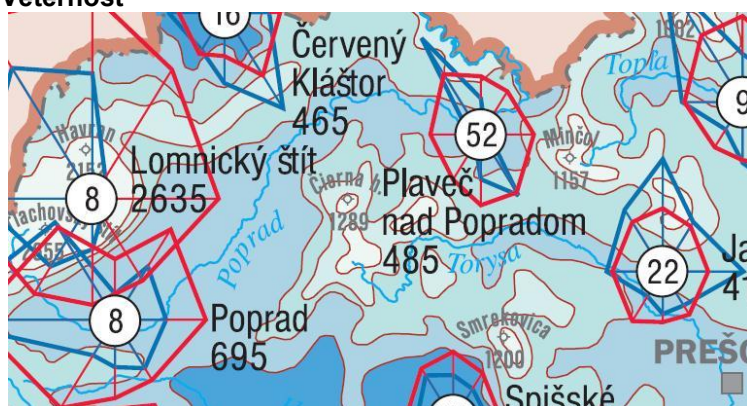
Podrobné informácie môžeme vidieť v tab. 5.

Stanica	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	Rok	Letný Polrok
Lipany	- 4,1	- 1,9	2,3	8,3	13,2	16,7	17,9	17,2	13,2	7,9	3,0	- 1,6	7,7	14,4

Tab. 5 Priemerné mesačné teploty počas vegetačného obdobia 1951-201

(Zdroj: www.shmu.sk)

Veternosť

Obr. 6 Regionálna charakteristika sily a smeru vetra

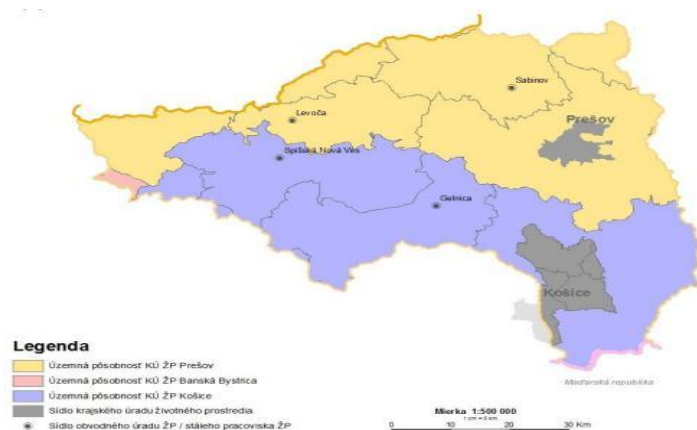
Rýchlosť a smer vetra v predmetnej oblasti bolo skúmané ako môžeme vidieť na obr. 11 Obr. 6 Regionálna charakteristika sily a smeru vetra niekoľkými meracími stanicami a to nasledovne: stanicou Poprad (695 m.n.m), Lomnický Štít (2635 m.n.m), Červený Kláštor (465 m.n.m.) a Plavec nad Popradom (485 m.n.m.). Predmetná oblasť sa nachádza v oblasti s priemernými až miernymi inverznými plochami. Priemerná rýchlosť vetra sa pohybuje v rozmedzí $0-8 \text{ m.s}^{-1}$, pri početnosti smerov vetra 10-15%. Predmetná oblasť je charakterizovaná indexom bezvetria 22-52%.

Dlhodobé charakteristiky skúmania vetra môžeme vidieť v nasledujúcej tabuľke:

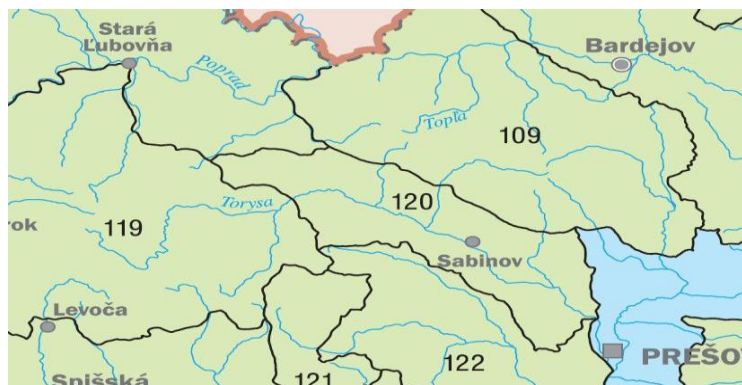
S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvetrie
2,3	13	2	10	19	5	2	19	27,7

Tab. 6 Priemerné sledovanie vetra v % za uplynulé roky 1961-1990

III.1.6. VODA

Obr. 7 Pôsobnosť orgánov v hydrogeologickom rajóne

Obr. 8 Hlavné hydrogeologické pomery

Oblasť Lipian je podľa plánu čiastočného manažmentu povodia zaradený do povodia Hornádu, v ktorom hlavnú pôsobnosť môžeme vidieť na obr. 12.

Širšie okolie skúmanej oblasti je rozdelené do významovo nasledovných hydrogeologických regiónov:

- 109 : paleogén Čergova
- 119 : paleogén Levočských vrchov
- 120 : paleogén Špišsko-šarišského medzihoria, Bachurne a Šarišskej vrchoviny v povodí Torisy.

Z hydrogeologického pohľadu je povodie rieky Torisy a jej súčastí zaradené do tzv. oderského pásma, ktorý sa vyznačuje veľkým množstvom dažďov a nárastom prietokov hlavne v jarných mesiacoch. Túto charakteristiku ovplyvňuje kombinácia geografických, klimatických a geologických pomerov. Špecifikum pre túto oblasť je, že začiatkom vegetačného obdobia prietokovo množstvo značne klesajú a opätovne sa prejavujú až koncom letných dní resp. začiatok jesenných dní.

Štátna pozorovacia sieť eviduje na profile rieky Torisy – Šarišské Michaľany na rkm 73,15 pozorovací uzol. Prietoky a kvalita vôd v tomto úseku sú nasledovné:

$Q_{355} = 0,537 \text{ m}^3/\text{s}$ (minimálne, 355-dňové prietoky)

$Q_{270} = 1,271 \text{ m}^3/\text{s}$ (s 277-dňové prietoky)

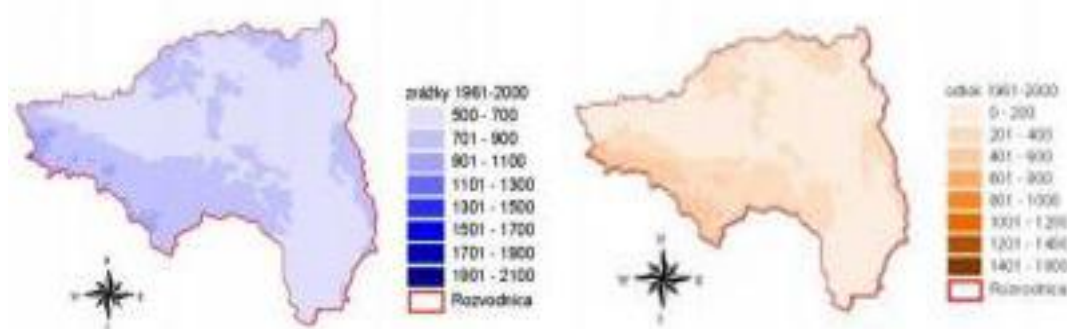
$Q_{\text{priem}} = 3,630 \text{ m}^3/\text{s}$ (priemerné prietoky)

$Q_1 = 46,000 \text{ m}^3/\text{s}$ (maximálny, 1-dňový prietok)

Tok – profil	Plocha - km ²	Qa - m ³ .s ⁻¹
Hnilec - ústie do Hornádu	654,90	7,20
Torysa - ústie do Hornádu	1348,98	7,88
Hornád - začiatok štátnej hranice	4309,55	28,7
Hornád - koniec štátnej hranice	4340,14	28,9

Tab. 7 Toky v povodí Hornádu s plochou väčšou ako 500 km²

Hydrogeologická bilancia

Obr. 9 Vľavo: mapa zrážok Vpravo: mapa odtoku

Čiastkové povodie	Plocha	Zrážky (P)	Odtok (O)	P-O
	km ²	mm	mm	mm
Hornád	4414	701	210	491
Správne územie povodia Dunaj	47064	738	228	510
Slovensko	49014	743	236	507

Tab. 8 Hydrogeologická bilancia v čiastkovom povodí 1961-2010

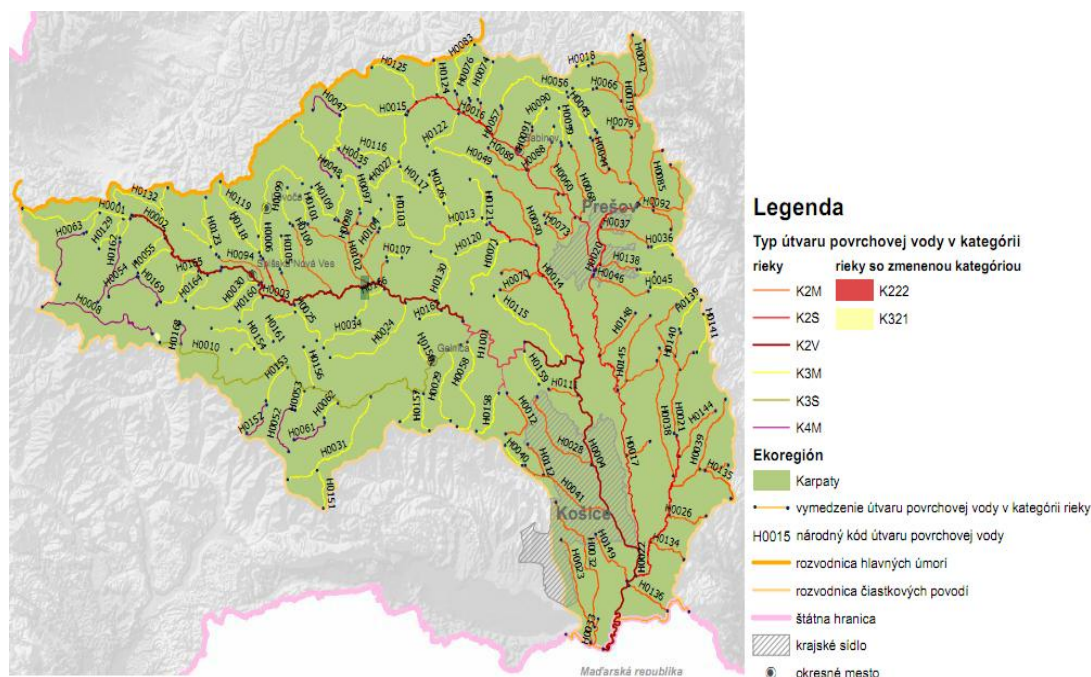
Dopad zrážok a jej pôsobenie v hydrogeologickom regióne je jedným zo základných ukazovateľov, ktorý výstižne popisuje obr.14. Dotknuté územie tvorí len malú časť celkového slovenského povodia, ktorú pre porovnanie uvádza tab.8.

(Zdroj : Plán čiastočného manažmentu povodia Hornád – 2011)

Vodné toky a plochy

Charakteristiku a členenie vodných tokov, vrátane vodných plôch a jazier môžeme vidieť na nasledujúcom obrázku. Tabuľka podrobne charakterizuje povahu a typ toku čiastočnom toku Hornád.

Okres Sabinov nie je bohatý na vodné plochy, nakoľko sa v katastrálnom území nevyskytujú žiadne prirodzene vytvorené vodné plochy. Umelé vodné toky majú tendenciu vznikať pôsobením ťažobných prác štrku v blízkosti rieky Torysy.

Obr. 10 Útvary vodných tokov a plôch

Kód typu	Kód podtypu	Názov typu/podtypu
Typológia riek		
K2M		Malé toky v nadmorskej výške 200 - 500 m v Karpatoch
K3M		Malé toky v nadmorskej výške 500 - 800 m v Karpatoch
K4M		Malé toky v nadmorskej výške 500 - 800 m v Karpatoch
K2S		Stredne veľké toky v nadmorskej výške 200 - 500 m v Karpatoch
K3S		Stredne veľké toky v nadmorskej výške 500 - 800 m v Karpatoch
K2V	H1(K2V)	Stredná časť toku Hornád v nadmorskej výške 200 - 500 m v Karpatoch
K2V	H2(K2V)	Dolná časť toku Hornád v nadmorskej výške 200 - 500 m v Karpatoch
Typológia Jazier		
K222		Vodný útvar so zmenenou kategóriou stredne hlboký so stredne veľkou plochou povrchu v nadmorskej výške 200 - 500 m v Karpatoch
K321		Vodný útvar so zmenenou kategóriou stredne hlboký s malou plochou povrchu v nadmorskej výške 500 - 800 m v Karpatoch

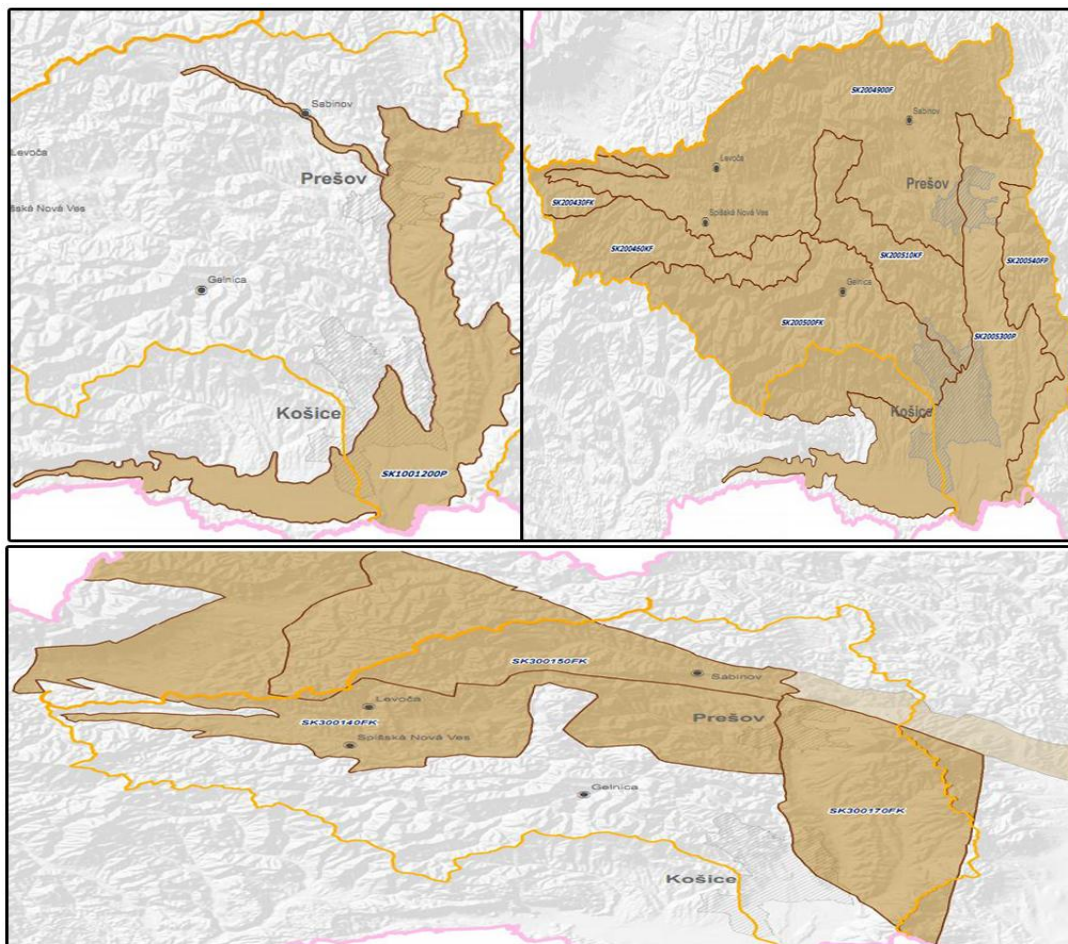
Vysvetlinky legende k obr. 15

(Zdroj: Plán čiastočného manažmentu povodia Hornád – 2011)

Podzemné vody

Zásobovanie podzemných vôd je odvodzované na základe hydrogeologických rájónov.

Takéto rájóny sú klasifikované napr. na základe hydrogeologických pomerov, geochemickej stavby, ktoré vytvárajú jedinečné zloženie podzemných vôd. Širšie okolie okresu Sabinov a Lipian, charakterizujú najmä hydrogeologické rájóny uvedené v Tab.9.

Obr. 11 Útvary podzemnej vody Vpravo: Podkvartérne horniny Vľavo: kvartérne horniny Dole: geotermálne štruktúry

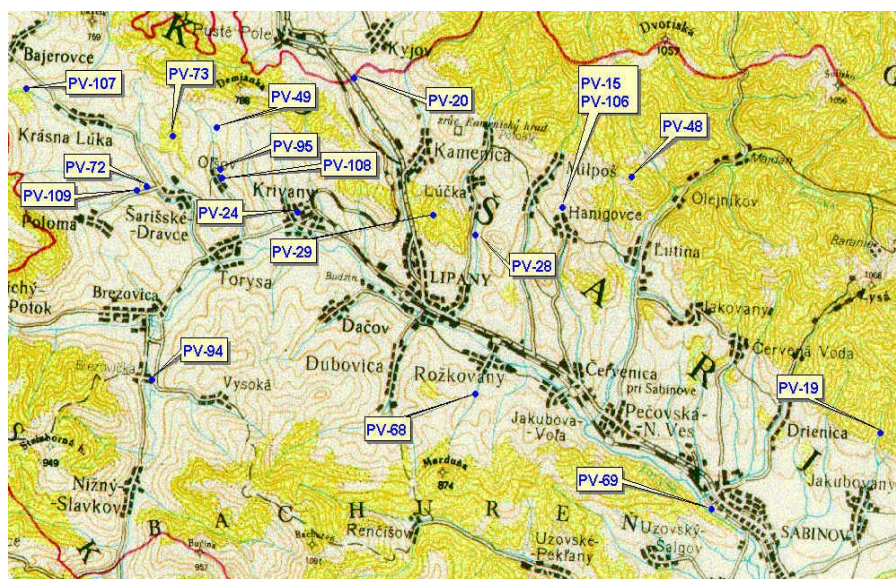
Kód útvaru	Názov útvaru	Plocha (km ²)	Dominantné zastúpenie kolektora	priepustnosť
Útvary podzemných vôd v kvartérnych sedimentoch				
SK1001200P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Hornád	934,295	alúviálne a terasové štrky, piesčité štrky, piesky, proluviálne sedimenty	pórová
Útvary podzemných vôd v predkvartérnych horninách				
SK200430FK	Puklinové podzemné vody Nízkyh Tatier a Kozích chrbtov	109,815	pieskovce, bridlice, zlepenec, brekcie, ílovce, bazalty, andezity	puklinová
SK200460KF	Dominantné krasovo - puklinové podzemné vody Slovenského raja a Galmus	389,654	vápence a dolomity	krasovo - puklinová
SK2004900F	Puklinové podzemné vody Podtatranskej skupiny a flyšového pásma čiastkového povodia Hornád	1648,160	striedanie ílovcov a pieskovcov (flyš)	puklinová
SK200500FK	Puklinové a krasovo - puklinové podzemné vody Slovenského Rudohoria	1040,696	fylity, droby, pieskovce, dolomity, vápence, ryolity, dacity, ruly, amfibolity, granity a granodiority	puklinová, krasovo - puklinová
SK200510KF	Dominantné krasovo - puklinové podzemné vody Braniska a Čiernej hory	384,212	vápence a dolomity	Krasovo-puklinová
SK2005300P	Medzizrnové podzemné vody Košickej kotliny	1124,018	sladkovodné ať brakické sedimenty - striedanie ílov a pieskov, pyroklastická andezitov	pórov
SK200540FP	Puklinové a medzizrnové podzemné vody neovulkanitov Slanských vrchov čiastkového povodia Hornádu	310,556	andezity, ulkanoklastické sedimenty	puklinová, pórová, puklinovo - pórová

Kód útvaru	Názov útvaru	Plocha (km ²)	Dominantné zastúpenie kolektora	priepustnosť
Útvary geotermálnych vôd				
SK300140FK	Levočská panva (Z a J časť)	1809,369	karbonáty	Mezozoikum - Trias
SK300150FK	Levočská panva (SV časť)	981,618	karbonáty	Mezozoikum - Trias
SK300170FK	Košická kotlina	877,978	karbonáty	Mezozoikum - Trias

Tab. 9 Prehľad útvarov podzemných vôd

Nakoľko na základe geologických pomerov vieme určiť, že lokalita je tvorená prevažne flyšovými sedimentmi dotváranými štrkami a pieskami, je lokalita charakterizovaná ako oblasť s miernou prietoknosťou. Analýzy podzemných vôd poukazujú na to, že v lokalite prevládajú hydrogenuhličitaný, kationy vápnika a horčíka. Menej zastúpené prvky charakteristické pre danú lokalitu sú sírany, chloridy a dusičnany. Podzemná voda je teda charakterizovaná ako slabo-alkalická, tvrdá neagresívna, mierne výrazného vápenato horečnato hydrogenuhličitanového charakteru.

Pramene a pramenné oblasti

Obr. 12 Pramenné oblasti v okrese Sabinov

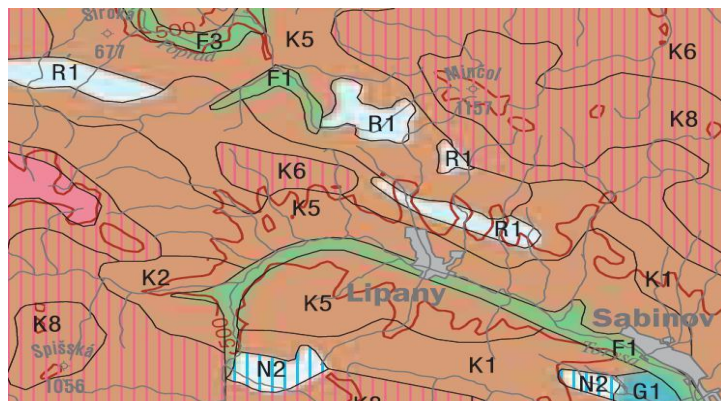
Slovenská agentúra životného prostredia v okrese Sabinov a jeho širšom okolí eviduje nasledovné pramene a pramenné oblasti:

Hanigovce	PV - 15	HOSTCOVÁ VODA
Jakubovany	PV - 19	PRAMEŇ V LESE
Kamenica	PV - 20	PRAMEŇ PRI KRÍŽI
Krivany	PV - 24	STUDŇA U ŠTEFANA KRIVALKOVIČA
Lipany	PV - 28	SÍRNY PRAMEŇ I
Lipany	PV - 29	SÍRNY PRAMEŇ II
Olejníkov	PV - 48	ŠVABĽOVKA
Olšov	PV - 49	VAJCOVKA
Rožkovany	PV - 68	ŠVABĽOVKA
Sabinov	PV - 69	ŠVABĽOVKA
Šarišské Dravce	PV - 72	ŠVABĽOVKA V POTOKU
Šarišské Dravce	PV - 73	ŠVABĽOVKA V KOSTOLNOM
Brezovička	PV - 94	STUDŇA
Olšov	PV - 95	PRAMEŇ PRI CESTE
Hanigovce	PV - 106	VAJCOVKA
Krásna Lúka	PV - 107	VAJCOVKA
Olšov	PV - 108	KADLUB
Šarišské Dravce	PV - 109	DVA PRAMIENKY

(Zdroj : www.sazp.sk)

III.1.7. PÔDA

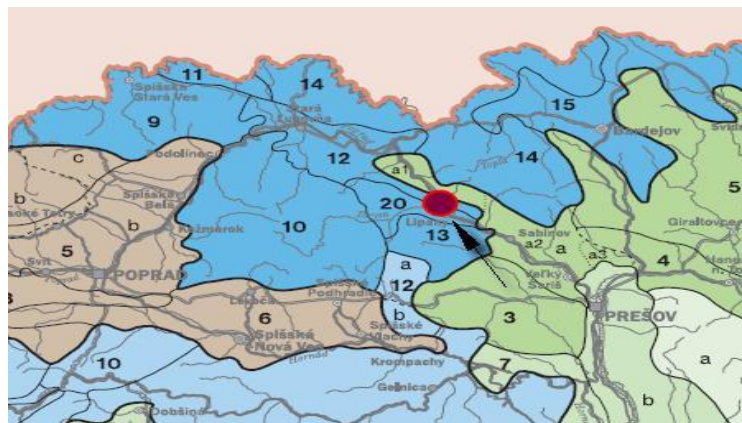
Pôdne typy a druhy

Obr. 13 Štruktúra pôdy okres Sabinov

- F1- fluvizeme kultizemné, sprievodné fluvizeme glejové, modálne a kultizemné ľahké; z nekarbonátových aluviálnych sedimentov
F3 - fluvizeme kultizemné karbonátové, sprievodné fluvizeme glejové karbonátové a fluvizeme karbonátové ľahké; z karbonátových aluviálnych sedimentov
G1- pseudogleje modálne, kultizemné a luvizemné nasýtené až kyslé; zo sprašových hĺn a svahovín
K1- kambizeme modálne a kultizemné nasýtené až kyslé, sprievodné rankre a kambizeme pseudoglejové; zo stredne ťažkých až ľahších skeletnatých zvetralín nekarbonátových hornín
K2 - kambizeme modálne a kultizemné nasýtené, sprievodné kambizeme pseudoglejové; zo zvetralín pieskovcovo-šľovcových hornín (flyš)
K5 - kambizeme pseudoglejové nasýtené, sprievodné pseudogleje modálne a kultizemné, lokálne gleje; zo zvetralín rôznych hornín
K6 - kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre; zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín
K8 - kambizeme podzolové, sprievodné kambizemné a rankre; zo zvetralín kyslých hornín
R1 - rendziny a kambizeme rendzinové, sprievodné litozeme modálne karbonátové, lokálne rendziny sutinové; zo zvetralín pevných karbonátových hornín
N1- pararendziny a regozeme zo stredne ťažkých až ľahších silikátovo-karbonátových terciérnych sedimentov, sprievodné hnedozeme erodované z polygenetických hĺn
N2 - pararendziny kambizemné a kambizeme rendzinové; zo zvetralín pieskovcovo-slŕovcových hornín

III.1.8. FAUNA, FLÓRA, VEGETÁCIA

Obr. 14 Fytogograficko-vegetačné členenie

Na obrázku 19 môžeme pozorovať regionálnu fytogeograficko-vegetačnú mapu okresu Sabinov a širšieho okolia, v ktorom prevládajú najmä 2 vegetačné oblasti:

- Tmavo-modrá oblasť (Buková oblasť)
- Zelenou oblasť (Dubová zóna – Horská podzóna)

Obidve tieto oblasti sú však charakterizované flyšovou štruktúrou, ktorá podľa Futáka (1984) má nasledovné členenie:

- Oblasť Západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale)
- Obvod východbeskydskej flóry (Beschidicum orientale)
- Fytogeografický okres východné Beskydy
- Podokres Šarišská vrchovina

Geobotanické pomery skúmaného územia pokukazuju na to, že sa tu vyskytujú najmä nasledujúce vegetačné jednotky:

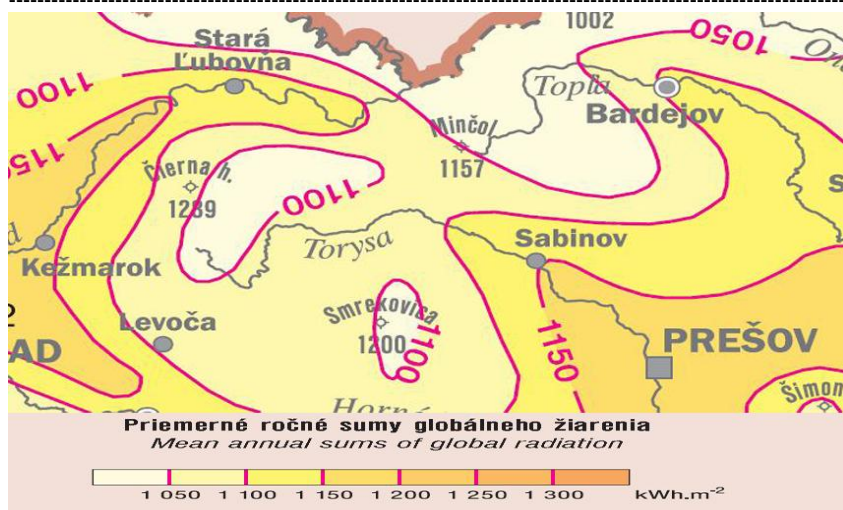
- Dubovo hrabové lesy karpatské
- Lužné lesy podhorské a horské
- Bukové kvetnaté lesy podhorské

Mezofilné zmiešané listnaté lesy patria sú na území Slovenska najrozšírenejšou lesnou klimaticko-zoálnou formáciou v dubovom stupni. Pôvodne zaberali na Slovensku súvislé rozsiahle plochy najmä v pahorkatinách a vrchovinách až do výšky 600 m n. m. Vyskytujú sa prevažne na alkalických hlbokých pôdach na rôznorodom geologickom podloží. Pre časť Šarišskej Vrchoviny na styku so spoločenstvami rastúcimi na neovulkanitoch je charakteristické nasledujúce druhové zloženie: V stromovom poschodí prevládajú dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor poľný (*Acer campestre*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*). Krovinné poschodie tvoria zimolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*), hloh (*Crataegus* sp.). Bylinné spoločenstvá sú zastúpené druhmi z asociácie Carici – pilosae carpinetum s dominantným výskytom ostrice chlpacej (*Carex pilosa*), hviezdica veľkokvetá (*Stelaria holostea*), veternica hájna (*Anemone nemorosa*), kostihoj hľuznatý (*Symphytum tuberosum*). Druhové zloženie súvisí s nadmorskou výškou a charakterom substrátu a jeho zvodnením. Typickým predstaviteľom sú jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), jelša sivá (*Alnus incana*), vrbka krehká (*Salix fragilis*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*). Pre bylinné spoločenstvá sú typické *Aegopodium podagraria*, *Matteuccia struthiopteris*. eris.

(Zdroj : www.sav.sk)

III.1.9. ŽIARENIE Z PRÍRODNÝCH ZDROJOV - RADÓN A RADÓNOVÉ RIZIKO

Obr. 20 Globálna a regionálna charakteristika radónového rizika

Z globálneho pohľadu zaraďujeme SR do oblasti s malým a stredným stupňom radónového rizika. Radónové riziko je charakterizované priamym a rozptýleným žiarením, ktoré je v značnej miere ovplyvňované dobou trvania slnečného svitu a oblačnosťou.

Skúmaná oblasť Lipany je charakteristická hlavne zväčšenou oblačnosťou, preto merané hodnoty radónového rizika sa pohybujú v rozmedzí 1100 – 1150 kWh.m⁻².

Širšie okolie je už charakterizované pomerne menšími inverziami čo má za následok aj zvýšenie radónového rizika v rozmedzí 1150 - 1200 kWh.m⁻².

Na základe týchto informácií je oblasť charakterizovaná malým stupňom radónového rizika.

(Zdroj: www.shmu.sk)

III.2. KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA, SCENÉRIA

III.2.1. KRAJINA A KRAJINNÝ OBRAZ

Dnešný pohľad na krajinnú štruktúru je výsledkom mnohoročného formovania v súlade s využívaním prírodnej krajiny človekom. Správanie sa človeka ovplyvňovalo najmä prírodné ekosystémy, pretváranie krajiny scenérie a využívanie prírodných zdrojov bolo jedným z mnohých vlastností, ktorý majú dopad na vývoj dnešných zložiek krajiny. Aj tieto vplyvy majú zásluhu na vzniku poloprirodzených zložiek krajiny, ktoré dotvárajú scenériu s tými prirodzenými zložkami.

Environmentálna regionalizácia (ER) je proces priestorového členenia krajiny, v ktorom sa podľa stanovených kritérií a vybraného súboru environmentálnych charakteristík vyčleňujú regióny s určitou kvalitou stavu alebo tendencie zmien životného prostredia.

Výsledkom ER SR z roku 1997 a jej aktualizácii z roku 2002 a v roku 2005 je rozčlenenie územia SR do regiónov podľa piatich stupňov/tried environmentálnej kvality (EK) :

- 1. stupeň tvorí prostredie s EK vysokej úrovne,
- 2. stupeň prostredie s vyhovujúcou EK,
- 3. stupeň prostredie mierne narušené.

Územia s 5. stupňom EK (prostredie silne narušené) tvoria jadrá neúnosne zaťažených oblastí.

Z hľadiska podielu jednotlivých stupňov poškodenia životného prostredia v Prešovskom kraji je v rámci tohto kraja najmenší súhrnný percentuálny rozsah územia zaradeného do 3. stupňa (prostredie mierne narušené), 4. stupňa (prostredie narušené) a 5. stupňa (prostredie silne narušené) a rovnako najmenší percentuálny rozsah územia zaradeného do 5. stupňa (prostredie silne narušené) v rámci Slovenskej republiky, pričom takto vymedzené územie plošne zasahuje iba do okresov Prešov a Vranov nad Topľou.

Na území Prešovského kraja boli identifikované 3 zaťažené oblasti z hľadiska kvality životného prostredia (v SR je identifikovaných celkom 8 zaťažených oblastí).

Na územie Prešovského kraja zasahuje Košicko – prešovská zaťažená oblasť svojim severným výbežkom a plošne zahŕňa predovšetkým mesto Prešov a k nemu príslušnú časť územia rovnomenného okresu v severnej časti Košickej kotliny.

Do Košicko – prešovskej zaťaženej oblasti patria v rámci Prešovského kraja katastrálne územia obcí Brežany, Bzenov, Drienovská Nová Ves, Fintice, Haniska, Kendice, Kojatice, Ľubotice, Malý Šariš, Petrovany, mesta Prešov a obcí Radatice, Rokycany, Seniakovce, Veľký Šariš, Zaborské a Župčany.

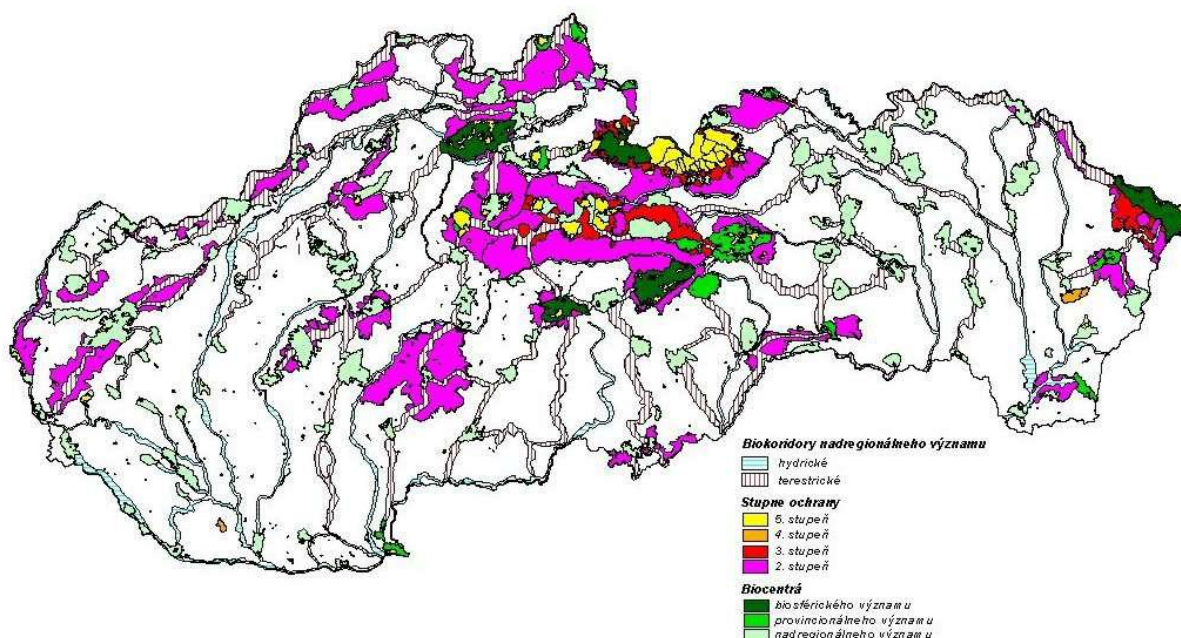
Do Zemplínskej zaťaženej oblasti patria katastrálne územia obcí Hencovce, Majerovce, Nižný Kručov a mesta Vranov nad Topľou.

Najmenším plošným rozsahom zasahuje na územie Prešovského kraja Rudniansko - gelnická ohrozená oblasť s katastrálnymi územiami dvoch obcí – Dúbrava a Vítáz.

V takto vymedzenom území sa nenachádzajú žiadne významné zdroje znečistenia ovzdušia a povrchových, či podzemných vôd a rovnako tu nie sú lokalizované žiadne skládky, či zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

III.2.2. STABILITA KRAJINY

Stupeň ochrany prvkov ÚSES

Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny sa za územný systém ekologickej stability považuje taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu.

Na základe generelu nadregionálneho územného systému (vypracovaný v 1992) sa vypočítava a určuje stupeň ekologickej stability jednotlivých okresov podľa modelu ÚSES.

Pre koncepciu územného rozvoja boli v roku 2001 z hľadiska na dopad širšieho okolia aktualizované prvky na nadregionálnej a regionálnej úrovni.

Hodnota SES pre mesto Lipany je 2,40 a v klasickej metodike znamená, že mesto Lipany je zaradené do kategórie ekologickej stability s vyváženou kultúrnou krajinou.

Priemerné prvky ÚSES (regionálneho a nadregionálneho charakteru) v okrese Sabinov môžeme vidieť v nasledujúcej tabuľke:

Názov	Kategória	Geomorfologická jednotka	Charakteristika
Tichý Potok	NRBc	Levočské vrchy	jedľové bučiny a vrcholové lesy pod silným klimatickým vplyvom
Čergov	NRBc	Čergov	komplex lesov a trvalých trávnych porastov s rozptýlenou zeleňou
Solisko	RBc	Čergov	lesný komplex (jedliny, dubobučiny a jedľové bučiny
Bachureň	RBc	Bachureň	komplex lesov (dubové bučiny, jedľové bučiny, so smrekovcom) a vrcholových lúk
Hromoš	RBk	Spišsko-šarišské medzihorie	
Tri chotáre- Lysá hora	NRBk	Beskydské predhorie	remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodársky využívannej krajine
Čergov	NRBk	Čergov	lesné komplexy bučín a jedľobučin v kombinácii s vrcholovými a svahovými lúkami
Hromoš- Čergov	RBk	Spišsko-šarišské medzihorie	
Svinka	RBk	Šarišská vrchovina	aluviálne lúky a zachovalé brehové porasty
Torysa	RBk	Spišsko-šarišské medzihorie	brehové porasty a aluviálne lúky
Levočské vrchy	NRBk	Levočské vrchy	

Tab. 10 Členenie prvkov ÚSES v okrese Sabinov

Legenda k tab.10:

NRBc – nadregionálne biocentrum

RBc – regionálne biocentrum

NRBk – nadregionálny biokoridor

RBk – regionálny biokoridor

(zdroj : www.sazp.sk)

Ochrana prírody a krajiny - NATURA 2000

Názov :	Čergovský Minčol
Kód územia:	SKUEV0331
Kraj:	Prešovský Kraj
Rozloha:	4144,69 ha
Správca územia:	RSOPK Prešov
Katastrálne územie:	815675 Hanigovce 823287 Kamenica 830241 Kyjov 832961 Livov 832979 Livovská Huta 837636 Milpoš 843504 Olejníkov

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

6230* Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte

6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa

9110 Kyslomilné bukové lesy

9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy

9140 Javorovo-bukové horské lesy

9180* Lipovo-javorové sutinové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

kunka žltobruchá

Bombina variegata

vydra riečna

Lutra lutra

fúzač alpský

*Rosalia alpina

rys ostrovid

Lynx lynx

roháč obyčajný

Lucanus cervus

podkovár malý

Rhinolophus hipposideros

netopier obyčajný

Myotis myotis

medveď hnedý

*Ursus arctos

vlk dravý

*Canis lupus

Navrhované manažmentové opatrenia

- Zvyšovanie rubnej doby
- Predlžovanie obnovnej doby
- Šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...)
- Zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy
- Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov
- Kombinovaná pastva a kosenie (napr. jaré kosenie s následným prepásaním územia)
- Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny
- Stráženie (napríklad. hniezd dravcov)
- Úprava a budovanie nových hniezd a hniezdných biotopov vtáctva
- Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky

Názov :	Čergovský Minčol
Kód územia:	SKUEV0332
Kraj:	Prešovský Kraj
Rozloha:	6063,43 ha
Správca územia:	RSOPK Prešov
Katastrálne územie:	800325 Babin Potok 803324 Bodovce 814393 Fričkovce 816108 Hertník 818941 Hradisko 829170 Kríže 832961 Livov 843504 Olejníkov 851850 Ratvaj 860816 Šiba

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

- 91E0*** Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
- 6230*** Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte
- 6430** Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
- 6510** Nížinné a podhorské kosné lúky
- 9110** Kyslomilné bukové lesy
- 9130** Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 9140** Javorovo-bukové horské lesy
- 9180*** Lipovo-javorové sutinové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

kunka žltobruchá	Bombina variegata
mllok karpatský	Triturus montandoni
fúzač alpský	*Rosalia alpina
rys ostrovid	Lynx lynx
roháč obyčajný	Lucanus cervus
podkovár malý	Rhinolophus hipposideros
netopier obyčajný	Myotis myotis
medveď hnedý	*Ursus arctos
fúzač veľký	Cerambyx cerdo
vlk dravý	*Canis lupus
mllok hrebenatý	Triturus cristatus

Navrhované manažmentové opatrenia

- Zvyšovanie rubnej doby
- Predlžovanie obnovnej doby
- Šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...)
- Zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy
- Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov
- Kombinovaná pastva a kosenie (napr. jaré kosenie s následným prepásaním územia)
- Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny
- Úprava a budovanie nových hniezd a hniezdných biotopov vtáctva
- Stráženie (napríklad. hniezd dravcov)

(zdroj : www.sopsr.sk)

Osobitne chránené a významné druhy živočíchov a rastlín

Prírodná rezervácia Bišar - 4.stupeň - 16 741 m² - Sabinov - Tichý potok - PR je vyhlásená na ochranu typických spoločenstiev horských kvetnatých lúk s bohatým výskytom vzácnej chránenej rastliny - ľalie cibulkonosnej (*Lilium bulbiferum*) v Levočských vrchoch na vedecko-výskumné ciele.

Prírodná pamiatka Bradlové pásmo - 4. Stupeň - 201 214 m² - Sabinov - Kamenica - Bradlové tvrdoše (od Kam.n.Torysou po Pusté pole) tvoria subrajón rozčlenenej nižšej vrchoviny. Náznorný príklad eróz. reliéfu, kt. je výsledkom selektívneho zvetrávania rôzne odol. hornín. Vysoká krajinárska hodnota bradiel v tomto tzv. Šarišskom úseku.

Národná prírodná rezervácia Čergovský Minčol - 5. Stupeň - Sabinov, Stará Ľubovňa, Bardejov - Kamenica, Kyjov, Livovská Huta - 1 710 836 m² - NPR je vyhlásená na ochranu typickej horskej karpatskej kveteny so zastúpením východokarpatských prvkov a lesných spoločenstiev najvyšších polôh Čergova, dôležitej z vedeckovýskumného, náučného a kultúrno-výchovného hľadiska.

Národná prírodná rezervácia Hradová hora - 5. Stupeň - Sabinov - Bodovce - 134 900 m² - NPR je vyhlásená na ochranu lesných spoločenstiev s výskytom čemerice purpurovej (*Helleborus purpurascens* W. et K.), ako aj iných druhov východokarpatskej flóry v pohorí Čergov na vedeckovýskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele.

Prírodná rezervácia Valalská voda - 4. Stupeň - Sabinov - Bajerovce - 144 279 m² - PR je vyhlásená na ochranu prameniska Valalskej vody so zachovalými močiarimi a slatinnými lukami s výskytom zriedkavých druhov rastlín na vedecko-výskumné a náučné ciele. Najrozsiahlejšie územie s výskytom vachty trojlístej na východnom Slovensku.

Prírodná rezervácia Vlčia - 5.stupeň - Sabinov - Olejníkov - 212 400 m² - Účelom vyhlásenia súkromnej PR je zabezpečenie ochrany evolučných procesov v komplexe pôvodných a prirodzených lesných porastov a častí horských lúk pohoria Čergov so zachovalým zložením drevín a rastlinných a živočíšnych spoločenstiev.

(zdroj : www.enviroportal.sk)

Chránené stromy

- Duby v Pečovskej Novej Vsi - 2. stupeň ochrany
- Sekvoja v Uzovskom Šalgove - 2. stupeň ochrany
- Lipanská Lipa - 2. stupeň ochrany

(zdroj : www.enviroportal.sk)

Ochranné pásma

Chránené územia vôd v zmysle zákona NR SR č. 364/ 2004 Z.z. (vodný zákon)

V zmysle zákona o vodách sú definované štyri chránené územia:

1. Chránené vodohospodárske oblasti (§31); CHVO
2. Ochranné pásma vodárenských zdrojov (§ 32);
3. Citlivé oblasti (§ 33);
4. Zraniteľné oblasti (§ 34).

Na území navrhovanej činnosti, ako aj v jej bezprostrednej blízkosti sa nenachádzajú vodohospodársky chránené územia, ani zdroje podzemných vôd pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

III.2.3. OCHRANA KRAJINY

Priamo v dotknutom areáli a jeho bezprostrednom okolí sa nenachádzajú vyhlásené ani navrhované územia osobitnej ochrany prírody a krajiny. Platí tu prvý stupeň ochrany – tzv. všeobecná ochrana.

Chránené druhy rastlín a živočíchov v priamo dotknutom areáli, ani v záujmovom území sa osobitne chránené druhy živočíchov a rastlín nevyskytujú.

Chránené stromy : v priamo dotknutom areáli sa chránené stromy nenachádzajú.

III.2.4. NATURA 2000

Všetky územia sústavy NATURA 2000 sa nachádzajú mimo záujmového územia v dostatočnej vzdialenosti od priamo dotknutého areálu a navrhovanou činnosťou nebudú ovplyvnené.

Spádovosť obce (31.12.2009)

Ukazovateľ	Hodnota
Sídlo matričného úradu	Lipany
Sídlo pracoviska daňového úradu	Sabinov
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Lipany
Sídlo Okresného súdu	Prešov
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Lipany
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Prešov
Sídlo Územnej vojenskej správy	Prešov
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Prešov
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Prešov

III.3.1. OBYVATEĽSTVO

Mesto Lipany má ku 31.12.2009 evidovaných 6453 obyvateľov. Hustota obyvateľstva je 510,24 obyv./km². V porovnaní so sledovaným obdobím oproti roku 2001 je v roku 2009 o 301 obyvateľov viac, priemerný ročný nárast obyvateľstva je 33,4 obyvateľa.

V meste žije pomerne vysoký počet marginalizovaných občanov rómskeho etnika. Ku 30.6.2009 bol počet marginalizovaných 618 čo je 9,6 % a tento počet každoročne narastá v priemere o cca 26 obyvateľov.

Demografia (31.12.2009)

Ukazovateľ	Hodnota
Počet obyvateľov k 31.12. spolu	6499
muži	3229
ženy	3270
Predproduktívny vek (0-14) spolu	1334
Produktívny vek (15-54) ženy	1978
Produktívny vek (15-59) muži	2208
Poproduktívny vek (55+Ž, 60+M) spolu	979
Počet sobášov	37
Počet rozvodov	18
Počet živonarodených spolu	109
muži	70
ženy	39
Počet zomretých spolu	35
muži	13
ženy	22
Celkový prírastok (úbytok) obyv. spolu	62
muži	51
ženy	11

III.3.2. TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ

Technická vybavenosť (31.12.2009)

Ukazovateľ	Hodnota
Pošta	áno
Káblová televízia	nie
Verejný vodovod	áno
Verejná kanalizácia	áno
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	áno
Rozvodná sieť plynu	áno
Najbližšia zastávka vlakov osobnej dopravy - názov	v obci
Najbližšia zastávka vlakov osob. dopravy - vzdialenosť v km	0

III.3.3. ZDRAVOTNÍCTVO A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Zdravotníctvo (31.12.2008)

Ukazovateľ	Hodnota
Lekárne a výdajne liekov	nie
Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	áno
Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti a dorast	áno
Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga	áno
Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa	áno

Životné prostredie (31.12.2008)

Ukazovateľ	Hodnota
Skládka komunálneho odpadu	nie
Komunálny odpad	áno
Využívaný komunálny odpad	áno
Zneškodňovaný komunálny odpad	áno

III.3.4. ŠPORT A KULTÚRA

Šport (31.12.2009)

Ukazovateľ	Hodnota
Kúpalisko umelé alebo prírodné	áno
Telocvičňa	áno
Ihrisko pre futbal (okrem školských)	áno

Kultúra (31.12.2009)

Ukazovateľ	Hodnota
Knižnica	áno
Videopožičovňa a DVD požičovňa	nie
Kino stále	nie

III.3.5. VYBRANÉ SLUŽBY

Vybrané služby (31.12.2009)

Ukazovateľ	Hodnota
Predajňa potravinárskeho tovaru	áno
Pohostinské odbytové stredisko	áno
Predajňa nepotravinárskeho tovaru	áno
Predajňa pohonných látok	áno
Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel	áno
Predajňa súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	áno
Hotel (motel, hotel)	áno
Penzión *** až *	nie
Turistická ubytovňa **, *	áno
Chatová osada *** až *	nie
Kemping **** až *	nie
Ostatné hromadné ubytovacie zariadenia	nie
Komerčná poisťovňa	áno
Komerčná banka	áno
Bankomat	áno

(Zdroj : Štatistický úrad SR)

III.3.6. DOPRAVA

Cestná a železničná doprava

V Prešovskom samosprávnom kraji je spolu 3 094 km ciest, na dĺžke cestnej siete SR (17 809 km) má kraj 17,37 % podiel. Z celkovej dĺžky cestnej siete v kraji sa cesty I. triedy podieľajú 20,2 %, cesty II. triedy 16,9 % a cesty III. triedy 61,9 %. Diaľnice majú v rámci ciest kraja iba 1 % podiel.

Z celkovej dĺžky cestnej siete SR podľa tried sa cesty I. triedy v PSK podieľajú 18,66 % na celkovej dĺžke ciest I. triedy v SR, cesty II. triedy 14,02 % a cesty III. triedy 18,42 %. Diaľnice majú 9,14 % podiel na celkovej dĺžke diaľnic v SR.

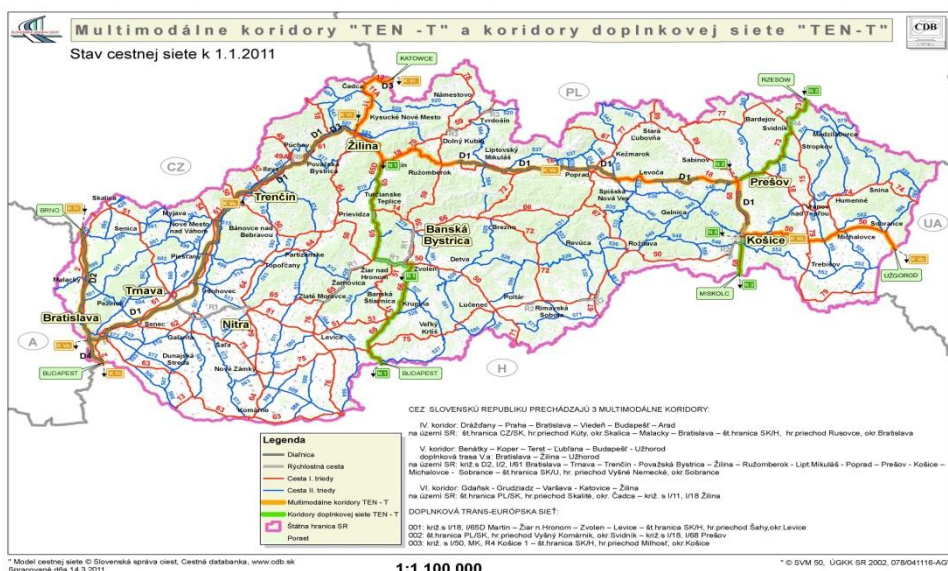
Hustota cestnej siete v kilometroch na 1000 obyvateľov je 3,883 km a na 1000 km² je 344 km.

V porovnaní s priemernou hustotou cestnej siete SR výrazne zaostáva PSK v ukazovateli hustota diaľnic (v km na 1 000 km²). V PSK je to 3,4 km na 1 000 km², v SR 6,81 km na 1 000 km².

Celkovo sa stav cestnej infraštruktúry v PSK vyznačuje relatívne veľkou hustotou, avšak s relatívne nízkym podielom ciest vyšších tried. Prešovský kraj patrí na siedme miesto v hustote cestnej siete SR.

Najnižšia hustota cestných sietí v rámci kraja je v okresoch Kežmarok a Poprad, Svidník, podstatne ovplyvnená reliéfom terénu.

Dobudovanie cestných sietí v Prešovskom kraji výrazne zaostáva. Nie je vybudované diaľničné prepojenie kraja s inými regiónmi – diaľnicou sú spojené iba krajské mestá Košice a Prešov.

Obr. 15 Multimodálne koridory

Ako môžeme vidieť z obr. 21 na cestnom úseku Bratislava – Košice je vybudovaný kompletný koridor. Do mesta Lipany je napojených niekoľko ciest I. triedy, ktoré vedú cez Sabinov alebo Poprad.

V severnej časti Prešovského kraja je možné využiť doplnkový koridor, aby sme sa dostali do predmetnej oblasti Lipian.

Územie okresu Sabinov obsluhujú tri dopravné osi:

- Južný smer cesty (Košice - Prešov)
- Západný smer cesty (Žilina - Poprad)
- Severný smer cesty (Bardejov – Lipany)

V zmysle dohody o medzinárodných železničných magistralách (AGC) a najdôležitejších trasách medzinárodnej kombinovanej dopravy (AGTC) sú definované medzinárodné tranzitné koridory.

Obr. 16 Multimodálne železničné koridory

Pre skúmané územie Prešovského kraja a mesta Lipian je významná trať Žilina-Poprad-Košice. Predmetná trať je súčasťou infraštruktúry č.V (západno-východný tranzitný koridor).

III.3.3. VÝROBA A PODNIKATEĽSKÉ AKTIVITY VÝROBNÉHO CHARAKTERU

Z významnejších firiem v súčasnosti pôsobia v meste spoločnosti zaoberajúce sa textilnou výrobou (Odeva s.r.o.), strojárstvom (Team Industries s.r.o., Službyt s.r.o.), výrobou dekoratívnych predmetov (Orac Slovakia s.r.o), výrobou liečiv (Medic product k.s.), okrem toho v meste pôsobí množstvo drobných podnikateľov zaoberajúcich sa výrobou okien, stolárstvom, výrobou z plastov, kovov, poľnohospodárstvom, výrobou nití a ďalšie.

V meste sa nachádzajú dve stredné školy - gymnázium a stredné odborné učilište, ktoré pripravujú absolventov pre prax. Na základe požiadaviek z praxe je možné v spolupráci s vyšším územným celkom upraviť učebné osnovy podľa potrieb praxe. V spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prešove je taktiež možné zabezpečiť rekvalifikáciu nezamestnaných pre potreby zamestnávateľov.

Mesto v zmysle svojho plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja v súčasnosti realizuje dva veľké projekty. Jedným je využitie geotermálnej vody z vrtu, ktorý je od roku 2005 vo vlastníctve mesta a od roku 2008 je pripravený na využívanie (informácie na web.stránke mesta). Ďalším veľkým projektom je priemyselný park "Za traťou".

III.3.4. KULTÚRNO – HISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

Ako vyvinutá trhovú obec sa spomína v rokoch 1312, 1330 bola poddanským mestečkom panstva Kamenica. Obec je doložená z roku 1312 ako (de) Septem Tyliis, neskôr ako Sybunlendum (1315), Hethas (1352), Lippany (1773), Hétharsch, Lipian (1786), Lipiany (1920), Lipany (1948); maďarsky Héthárs; nemecky Siebenlinden.

Obec mala v erbe 7 líp. V roku 1427 bolo tam 80 port, v roku 1550 sa obyvatelia vykúpili u zemana Juraja Tárczaya z roboty, v roku 1557 zo strážnej služby na hrade Kamenica, v roku 1563 boli oslobodení od mýta.

V období stavovských povstaní mestečko upadá. Hospodársky život ožil v polovici 18. storočia. Obyvatelia dostali v roku 1753 právo slobodného sťahovania, prisťahovalci boli na 6 rokov oslobodení od daní. Majetky patrili Szirmayovcom a Aspremontovcom, v 19. storočí Dessewffyovcom.

V roku 1787 Lipiany mali 144 domov a 806 obyvateľov, v roku 1828 mali 154 domov a 1167 obyvateľov. V roku 1849 došlo pri Lipianoch k bojom medzi ruským a maďarským vojskom, v roku 1880 mestečko vyhorelo.

V roku 1897 tu vznikol Spolok pre šírenie maďarstva a ľudovýchovy v Šarišskej župe. V roku 1909 sa mestečko stalo sídlom okresu. Známe bolo tunajšie hrnčiarstvo, ručná výroba obuvi, krajčírstvo, výroba náradia.

Po roku 1918 boli obyvatelia väčšinou malí roľníci a drobní živnostníci, mnohí sa vysťahovali. V roku 1924 prestali byť Lipany sídlom okresu (prenesené do Sabinova). JRD bolo založené v roku 1949 a v roku 1959 prešlo do ŠM.

V roku 1950 vznikol závod Československej automobilovej dopravy, od roku 1956 Autodružstvo, v roku 1957 pobočný závod Odevných závodov kpt. Nálepku, v roku 1959 invalidné družstvo Obzor, v roku 1967 OPP. Obyvatelia pracovali v miestnych závodoch a poľnohospodárstve, časť v priemyselných závodoch v Prešove, Košiciach.

Lipany majú priznaný štatút mesta.

Pamiatky

Kostol rímsko-katolícky gotický z 1. polovice 14. storočia; po roku 1493 rozšírený o južnú pohrebnú kaplnku, z roku 1513 renesančné portály a pastofórium od Vincenta z Dubrovníka, neskôr častejšie opravovaný, v roku 1748 rozšírený o severnú kaplnku, v rokoch 1888 – 89 po požiari obnovený, v interieri gotické architektonické detaily, renesančné portály, hlavný skriňový oltár z rokov 1513 – 20 s maľbami na krídlach, v skrini tri sochy; maľby pašijového cyklu pripisované H. Köhlerovi z Bardejova; na bočnom oltári gotická socha Piety z konca 14. storočia, bočný neskorogotický oltár z roku 1526, gotická kamenná krstiteľnica, gotický náhrobok z roku 1493 a iné

Oltár pochádza z dielne Majstra Pavla z Levoče. Najstaršou súčasťou bohato zdobeného interiéru je drevorezba Panny Márie a Ježiša Krista, ktorá pochádza zo 14. storočia.

V meste boli postavené i dve kaplnky.

V katastri rastú veľmi vzácne dlhoveké lipy.

Občiansko technická vybavenosť mesta je veľmi dobrá. V súčasnosti tu funguje niekoľko priemyselných a obchodných podnikov. Vďaka okoliu, ktoré je bohaté na kultúrne a prírodné krásy, rastie i význam mesta ako centra oddychu a cestovného ruchu. Rozvoju mesta môže napomôcť i využitie geotermálneho vrtu.

Tradície

Vretenovitá zástavba.

III.4. SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, VRÁTANE ZDRAVIA

III.4.1. CELKOVÁ KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA ČLOVEKA A SÚČASNÝ ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA

Nekoordinovaná a nesystémová exploatacia prírodných zdrojov, znečisťovanie ovzdušia, povrchových a podzemných vôd a pôdy a tiež dopravná záťaž so všetkými negatívnymi dôsledkami spôsobujú prenikanie cudzorodých látok do prostredia a tým aj do potravinového reťazca, ktorý končí u človeka.

K zhoršovaniu životného prostredia prispieva aj neorganizované hromadenie priemyselných a komunálnych odpadov a v minulosti aj zastaralosť technológií a infraštruktúry.

Odlesňovanie, sceľovanie pozemkov a odvodnenie krajiny podmienili celkové narušenie funkčnosti a štruktúry krajiny s nepriaznivým dopadom na genofond a biodiverzitu. Toto všetko ovplyvňuje v konečnom dôsledku najmä vek a zdravotný stav ľudskej populácie v danom regióne.

Stredná dĺžka života pri narodení, tzv. nádej na dožitie je základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov.

Kvalitu podmienok práce do značnej miery charakterizuje výskyt rizikových faktorov (fyzikálnych, chemických, biologických) v pracovnom prostredí a počty pracovníkov, ktorí sú vystavení ich účinkom.

Výpovedným ukazovateľom úrovne pracovných podmienok sú aj choroby z povolania.

Vzhľadom na zmenený systém diagnostikovania, zánik bývalej siete závodných zdravotníckych zariadení a služieb, zánik mnohých priemyselných podnikov aj so zánikom evidencie a kontroly pracovníkov exponovaných negatívnym faktorom v pracovnom prostredí

a nedostatočné zabezpečenie potrebných preventívnych lekárskeho prehliadok pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce ich faktická výpovedná hodnota značne poklesla.

Stav fyzického, psychického a sociálneho zdravia však ovplyvňuje veľa determinujúcich činiteľov. Súvislosť medzi zhoršujúcim sa zdravím a úmrtnosťou a stúpajúcim znečistením životného prostredia nie je síce priama, ale dlhodobé pôsobenie škodlivín v ovzduší, vo vodách a v potravinách sa dokázateľne prejavuje u vnímavejšej populácie - detí, starších osôb a gravidných žien.

Pôsobením škodlivín sa znižuje obranyschopnosť organizmu, zvyšuje sa chorobnosť, urýchľujú sa degeneratívne pochody a proces stárnutia populácie so skracovaním dĺžky života.

Dnes možno konštatovať, že aktuálne znečisťovanie zložiek životného prostredia – najmä vôd a ovzdušia zďaleka nedosahuje intenzitu spred 10 - 40 rokov.

Zlepšenie situácie naznačujú realizované alebo pripravované projekty v oblasti ochrany ovzdušia a zásobovania pitnou vodou, ktoré sa objavujú najmä v strategických dokumentoch územného plánovania miest a obcí Slovenskej republiky.

Sieť zdravotníckych zariadení je definovaná sústavou štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadení, ktoré sú usporiadané v takom počte, zložení a takej distribúcii, ktorá vytvára podmienky pre zabezpečenie štátom garantovanej zdravotnej starostlivosti.

Sieť zdravotníckych zariadení tvoria zariadenia, ktoré sú zaradené do sústavy zdravotníckych zariadení. Základnou funkciou siete zdravotníckych zariadení je zabezpečiť dostupnosť jednotlivých druhov zdravotných starostlivostí, jej následnosť, nadväznosť, kvalitu aj bezpečnosť pri rešpektovaní jestvujúcich zdrojov a nákladovej efektivity.

Rozdiely v kapacite zariadení zdravotníckej starostlivosti medzi okresmi regionu nie sú celkovo príliš výrazné. Odrážajú rozdielnú sídelnú štruktúru a tiež regionálnu pôsobnosť zdravotníckych zariadení.

Zdravotný stav obyvateľstva

Kvalita životného prostredia je jedným z rozhodujúcich faktorov vplyvujúcich na zdravie a priemerný vek obyvateľstva. Jej priaznivý vývoj je základným predpokladom pre dosiahnutie pozitívnych trendov v základných ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva.

Syntetickým ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života pri narodení t.j. nádej na dožitie určitého veku. Stredná dĺžka života pri narodení u mužov bola v roku 1995 v SR 68,4 a u žien 76,3 rokov.

Stredná dĺžka života v uvedenom období sa u oboch pohlaví až na nepatrné odchýlky u niektorých okresov medzi obdobiami rokov 1986-1990 a 1991-1993 neustále zvyšovala, pričom nádej na dožitie pri narodení dosahovala u žien hodnoty cca o 7-8 rokov vyššie ako u mužov.

Počtom živonarodených na 1 000 obyvateľov Prešovský kraj ako celok vysoko prevyšuje celoslovenský priemer, pričom hodnota uvedeného ukazovateľa je najvyššia v rámci krajov SR. Celoslovenský priemer zároveň prevyšujú všetky okresy s výnimkou okresu Medzilaborce. Okresy Kežmarok a Sabinov svojimi hodnotami značne prevyšujú ostatné okresy.

Počtom zomrelých na 1 000 obyvateľov je Prešovský kraj, podobne ako všetky jeho okresy s výnimkou okresov Medzilaborce a Stropkov, pod úrovňou celoslovenského priemeru. Extrémne hodnoty pri živonarodenosti a úmrtnosti v prípade okresu Medzilaborce sú spôsobené predovšetkým nepriaznivou vekovou štruktúrou tu žijúceho obyvateľstva.

Dojčenskou úmrtnosťou na 1 000 živonarodených Prešovský kraj prevyšuje celoštátny priemer a zaujíma za Košickým krajom druhé miesto v rámci Slovenskej republiky. V hodnotách uvedeného ukazovateľa sú medzi jednotlivými okresmi značné rozdiely (Snina-2,50 resp. Sabinov-18,93).

Novorodeneckou úmrtnosťou na 1 000 živonarodených Prešovský kraj prevyšuje celoštátny priemer a zaujíma za Košickým a Bratislavským krajom tretie miesto v rámci Slovenskej republiky. Podobne ako pri dojčenskej úmrtnosti aj tu sú značné rozdiely medzi jednotlivými okresmi, pričom v okresoch Medzilaborce a Snina sa nevyskytol žiaden prípad úmrtia novorodencov.

Pri analýze príčin úmrtnosti je možné konštatovať, že v prípade nádorových ochorení, s výnimkou bývalého okresu Spišská Nová Ves (značná časť územia súčasťou Košického kraja), chorôb dýchacej sústavy, vonkajších príčin úmrtí a ochorení tráviacej sústavy sú všetky dosiahnuté okresné hodnoty pod úrovňou celoslovenských priemerov. V prípade ochorení obehovej sústavy tieto hodnoty oscilujú okolo celoslovenského priemeru s niekedy značnými rozdielmi medzi jednotlivými okresmi. Pozoruhodné je, že bývalý okres Svidník sa počtom zomretých na 100 000 obyvateľov v prípade chorôb srdca umiestnil na prvom mieste v rámci Slovenska.

V okolí prostredí neustále pribúda mutagénnych, teratogénnych a embryotoxických látok, ktoré môžu nepriaznivo zasahovať do reprodukčného procesu u človeka. Z rutinných štatistík, z ktorých môžeme veľmi orientačne posúdiť vplyv uvedených látok, je možné uviesť výskyt samovoľných potratov a výskyt vrodených vývojových chýb.

Počtom samovoľných potratov Prešovský kraj značne prevyšuje celoslovenský priemer a dosahuje najvyššie hodnoty zo všetkých krajov v rámci Slovenskej republiky. V počte umelých prerušení tehotenstva je naopak hlboko pod úrovňou celoslovenského priemeru a v porovnaní s ostatnými krajinami dosahuje najnižšie hodnoty, pričom vyššie uvedené konštatovanie zároveň platí aj pri súhrnom ukazovateli - počet potratov na 1 000 obyvateľov.

Jedným z ukazovateľov zdravotného stavu populácie resp. jej produktívnej časti je pracovná neschopnosť. Pracovná neschopnosť do určitej miery odráža stav pracovných podmienok, životného prostredia, zdravotného uvedomenia pracovníkov a úroveň zdravotnej starostlivosti o pracovníka. Hodnota týchto podkladov je ale značne oslabená, pretože priznanie pracovnej neschopnosti nezáleží iba na druhu a stupni poruchy zdravia pacienta, ale aj od ďalších okolností ako sú sociálne a ekonomické vplyvy a pod.

Kým na prelome 80-tych a 90-tych rokov bola situácia na Slovensku stabilizovaná (v roku 1990 bolo priemerné percento PN 4,67), v roku 1991 dochádza k zásadnému zvratu v podobe zhoršenia a priemerné percento sa stále udržiava nad 5%, pričom vo všetkých bývalých okresoch Prešovského kraja bolo percento PN vyššie ako je celoslovenský priemer.

Kvalitu podmienok práce do značnej miery charakterizuje výskyt rizikových faktorov (fyzikálnych, chemických, biologických) v pracovnom prostredí a počty pracovníkov, ktorí sú vystavení ich účinkom.

Najrozšírenejším rizikovým faktorom je hluk s celkovým počtom 12 322 exponovaných pracovníkov a prach s 2 652 exponovanými pracovníkmi. Výraznou mierou na počte exponovaných pracovníkov sa podieľajú aj chemické látky, infekcie a vibrácie, pričom nezriedka ide o kombinácie týchto faktorov. Najvyšší počet exponovaných osôb sa nachádza v okresoch s najrozvinutejšou priemyselnou výrobou a počet mužov je cca 2-krát vyšší ako počet žien. Je potrebné zdôrazniť, že uvedené počty sú do značnej miery skreslené zo známych dôvodov. Transformácia ekonomiky priniesla so sebou rozpad mnohých organizácií, pričom mnohé podniky pre zlú finančnú situáciu obmedzujú rozsah činnosti vrátane rizikových prác. Novovznikajúce organizácie, v ktorých môžu byť pracovníci tiež vystavení rizikovým faktorom, často neplnia svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 272/1994 Z.z. (v súčasnosti zákon NR SR č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, v znení neskorších predpisov, v platnom znení).

Dobрым výpovedným ukazovateľom úrovne pracovných podmienok sú aj choroby z povolania. Žiaľ ich výpovedná hodnota v poslednom čase dosť utrpela. Priaznivý trend ich výskytu v posledných rokoch (pokles takmer o polovicu) je iba zdanlivý. Je to predovšetkým dôsledok negatívnych vplyvov na systém diagnostikovania napr. zánik bývalej siete závodných zdravotníckych zariadení a služieb, zánik mnohých priemyselných podnikov aj so zánikom evidencie a kontroly pracovníkov exponovaných negatívnym faktorom v pracovnom prostredí, nedostatočné zabezpečenie potrebných preventívnych lekárskeho prehliadok pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce, obavy zo straty zamestnania a pod.

(zdroj : www.sazp.sk. kap.4.2)

III.4.2. HORNINOVÉ PROSTREDIE A PÔDY

Kontaminácii horninového prostredia predchádza spravidla kontaminácia pôd a podzemných vôd. Problém kontaminácie spočíva v antropickom narušovaní prirodzených ustálených biogeochemických cyklov rizikových prvkov (najmä ťažkých kovov) a tiež vnášaní rôznych druhov chemikálií organického alebo anorganického pôvodu do zložiek životného prostredia. Antropogénna redistribúcia podmieňuje zvyšovanie koncentrácií rizikových látok až do takej miery, že sa stávajú pre živé systémy rizikové až toxické.

Hlavné zdroje kontaminácie sú imisné (intoxikácia z ovzdušia, nevhodná likvidácia odpadov) a neimisné vstupy (agrochemikálie, kaly ČOV, poľnohospodárska činnosť).

Špecifickým lokálnym znečisťovateľom horninového prostredia môžu byť nelegálne skládky odpadu, ktoré nemajú technické vybavenie a umožňujú tak prienik rôznych škodlivých látok do pôd.

Ďalej medzi zdroje, ktoré môžu prispievať k jeho znečisteniu patria:

znečistené odpadové vody z obcí, miestnych prevádzok, dopravy a poľnohospodárstva (poľnohospodárske dvory, skládky organických a anorganických hnojív, strojové stanice, silážne jamy, a pod.).

Plošným zdrojom znečistenia horninového prostredia bola hlavne v období socializmu veľkoplošná poľnohospodárska činnosť. Pri aplikácii vysokých dávok chemických prostriedkov (hnojenie, ničenie škodcov) mohli byť tieto látky splavované až do pôdneho substrátu a mobilita týchto rizikových látok bola závislá na prítomnosti podzemnej vody a usporiadaní priepustných a nepriepustných vrstiev.

Osobitnú kategóriu možného znečistenia horninového prostredia predstavujú tzv. staré environmentálne záťažové lokalizované prevažne v starých priemyselných areáloch, kde dlhodobou činnosťou mohlo dôjsť (podľa povahy a miery rizika výroby) ku kontaminácii podloží týchto areálov.

Monitorovanie a hodnotenie kontaminácie pôd je súčasťou Čiastkového monitorovacieho systému „Pôda“.

Erózia poľnohospodárskych pôd

Podľa údajov Výskumného ústavu pôdnej úrodnosti je v Prešovskom kraji 68,2 % poľnohospodárskych pôd ohrozených vodnou eróziou. Rozsah potreby protieróznej ochrany orných pôd vyplýva z intenzity potenciálnej vodnej erózie. Podľa náchylnosti na vodnú eróziu sú poľnohospodárske pôdy v súčasnosti kategorizované v troch stupňoch:

I. - slabo až stredne erodovateľné pôdy. Ide prevažne o pôdy na miernych svahoch a na rovinách s lokálnymi sklonmi.

II. - silne erodovateľné pôdy

Sú to stredne svahovité pôdy, prevažne hnedozeme, luvizeme a kambizeme na sprašových hlinách, eolických a soliflukčných hlinách, zaílené štrkopiesky, flyšové sedimenty, zvetraliny křistalínika a vulkanické horniny.

III. - veľmi silne erodovateľné pôdy

Pôdy na výrazných až príkrych svahoch, ktoré by sa mali využívať len ako trvalé trávne porasty.

Kontaminácia poľnohospodárskych pôd

Stav kontaminácie poľnohospodárskych pôd Slovenska je sledovaný monitoringom pôd realizovaným Výskumným ústavom pôdnej úrodnosti Bratislava. Celkovo bolo v rámci Prešovského kraja odobratých 53 vzoriek, z ktorých len minimálny počet prekračuje hygienický limit. Okrem sledovania rizikových prvkov v pôdach sa venuje pozornosť aj sledovaniu obsahov benzo/a/pyrénu a celkového obsahu polyaromatických uhľovodíkov. Z celkového počtu 12 pôdných vzoriek odobratých v rámci Prešovského kraja nebol zistený ani v jednej obsah nad povolený hygienický limit.

III.4.3. PODZEMNÉ A POVRCHOVÉ VODY

Povrchové toky SR, monitorované v rámci štátneho monitoringu patria vo všeobecnosti k znečisteným až veľmi silne znečisteným tokom.

Zdroje znečistenia, ktoré negatívne ovplyvňujú akosť povrchových vôd sa rozdeľujú podľa ich charakteru a pôsobenia na dve kategórie:

- bodové zdroje znečistenia

Majú sústredené vypúšťanie odpadových vôd do recipientov. Pri týchto zdrojoch znečistenia je možná identifikácia pôvodcu, určenie jeho základných charakteristík ako režim vypúšťania, množstvo a akosť vypúšťaných vôd v časových reláciách, atď.

- plošné zdroje znečistenia

Podľa ich pôvodu pôsobia trvalo, alebo občas a ich veľkosť a vplyv na akosť vôd je podmienená ešte celým radom spolupôsobiacich faktorov. Zdrojmi plošného znečistenia sú predovšetkým poľnohospodárstvo, skládky a odkaliská, splachy zo spevnených plôch, splachy z komunikácií a železníc, znečistené zrážkové vody, znečistené závlahové vody.

Okrem týchto zdrojov plošného znečistenia sa na kontaminácii vôd významnou mierou podieľajú i tzv. difúzne priestorové.

- rozptýlené bodové zdroje znečistenia, ktoré nie sú zahrnuté medzi evidované zdroje znečistenia.

Na rozdiel od pomerne ľahko identifikovateľných, lokalizovateľných a merateľných bodových zdrojov znečistenia priemyselnej a komunálnej povahy sú plošné a difúzne zdroje znečistenia menej adresné, evidenčne náročnejšie a problematicky merateľné.

Kvalita povrchových vôd

Kvalita povrchových vôd je na Slovensku hodnotená na základe sumarizácie výsledkov klasifikácie v zmysle STN 75 7221 „Kvalita vody - Klasifikácia kvality povrchových vôd“, ktorá kvalitu vody hodnotí v 8 skupinách ukazovateľov a s použitím sústavy medzných hodnôt zaraďuje vody podľa ich kvality do piatich tried :

(I. trieda - veľmi čistá voda až V. trieda – veľmi silno znečistená voda, pričom ako priaznivá kvalita vody je považovaná úroveň I., II., a III. triedy kvality).

Na riešenom území VÚC Prešovského kraja sa nachádzajú horné úseky hlavných tokov **Hornád, Torysa, Topľa, Ondava a Laborec**, ktoré nie sú ešte výraznejšie postihnuté antropogénnou činnosťou. Výnimkou je rieka Poprad, ktorej celé povodie na území SR je v Prešovskom kraji a v svojom 137 riečnom kilometri prechádza do Poľskej republiky.

Hornád zasahuje na územie Prešovského kraja len hornou časťou svojho povodia. Celý úsek je zaradený do kategórie vodárenských tokov (vodárensky odber Smižany). Kvalita vody v rieke, vzhľadom k absencii čistenia odpadových vôd v príľahlých sídlach, je značne nepriaznivá, najmä z hľadiska bakteriologických ukazovateľov (V. trieda), nerozpustených látok a zlúčenín dusíka (IV). Preto je vodárensky odber odstavený. Pravostranný prítok Bystrá je vodárenským tokom, s dobrou kvalitou vody, ktorý sa využíva ako zdroj pitnej vody pre Spišskú Novú Ves.

Torysa je v hornej trati, po Tichý potok, vodárenským tokom s vyhovujúcou kvalitou vody a slúži ako zdroj vody pre Prešovský skupinový vodovod, aj keď tesne pod Nižnými Repášami a nad odberným objektom v Tichom Potoku má charakter znečistenej vody (dusitany, koliformne baktérie). Počnúc od Lipian sa kvalita jej vody začína zhoršovať v ďalších ukazovateľoch (nerozpustené látky) vplyvom odpadových vôd vypúšťaných z verejných kanalizácií Lipany, Šarišské Michaľany a Sabinov, ale tiež z obcí ležiacich na tomto úseku. Pod Prešovom voda Torysy nadobúda charakter veľmi silne znečistenej vody i vplyvom ťažkých kovov, organického a bakteriologického znečistenia a taká vteká na územie Košického kraja. Aj **Sekčov** ma v ústí vodu veľmi zlej kvality.

Rieka Torysa ma na svojom hornom toku až po mesto Prešov charakter čistého toku a pomerne dobrú kvalitu vody. Takmer všetky hodnotené skupiny ukazovateľov dosahujú I. - III. triedu. Výnimku tvoria E a F skupiny, v ktorých je kvalita vody vo IV. triede v dôsledku množstva koliformných baktérií v E skupine a obsahu zinku v F skupine. K zhoršeniu kvality vody pod mestom Prešov dochádza jednak vplyvom vypúšťaných priemyselných a splaškových odpadových vôd z mesta Prešov aj napriek skutočnosti, že v dôsledku uvedenia mechanicko – biologickej čistiarne odpadových vôd pre mesto Prešov sa situácia v poslednom období zlepšila a jednak vplyvom privádzaného znečistenia prítokom Sekčov. Kvalita vody v tejto časti toku je vo IV. triede a to v A skupine v dôsledku CHSKCr, v C skupine v dôsledku zlúčenín fosforu, v E skupine v dôsledku množstva koliformných baktérií a v F skupine v dôsledku NEL-UV.

Kvalita podzemných vôd

Podstatná časť zdrojov podzemných vôd v riešenom území VÚC Prešovského kraja, podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o požiadavkách na pitnú vodu a kontrolu kvality pitnej vody, je vyhovujúca bez potreby náročnejších úprav. Existujú však lokality zdrojov podzemnej vody s problematickou, príp. ohrozenou kvalitou vody, v ktorých niektoré zdroje sú dokonca hygienickou službou navrhované na vyradenie z využívania.

Ide o lokality:

- riečne náplavy Cirochy od Sniny po ústie a Laborca od Humenného s pokračovaním v Košickom kraji, ktoré obsahujú najčastejšie vodu so zvýšeným obsahom železa a mangánu, ropných látok a agresívneho oxidu uhličitého.
- riečne náplavy Ondavy od Domaše s pokračovaním za hranicou Prešovského kraja infiltrujú povrchové vody rieky Ondavy, čo vedie primárne k nárastu hodnôt NEL, amónnych iónov a sekundárne železa a mangánu.
- riečne náplavy Popradu, s vodami typicky vyšším obsahom železa, mangánu, ropných látok a vyššou teplotou.
- podzemné vody v riečnych náplavoch Tople vykazujú pomerne dobrú kvalitu. Napriek tomu sa zisťuje zvyšovanie hodnoty pH, chloridov, obsahu organických látok (CHSKMn) a koliformných baktérií.

Niektoré uvedené zložky vo vodách v aluviálnych náplavách uvedených riek, hlavne v nížinných oblastiach, majú prirodzený pôvod (železo, mangán, zvýšený obsah oxidu uhličitého, amónnych látok, ale aj síranov a chloridov). Väčšina týchto zdrojov je však situovaná do údolných rovín, využívaných najmä poľnohospodárstvom. Je tu tiež priemysel, osídlenie, cesty, železničné trate a toky, v okolí ktorých sú vodné zdroje obvykle znečistené.

Uvedené bodové i plošné zdroje ovplyvňujú v niektorých prípadoch (Bardejov, Svidník, Stropkov, Stará Ľubovňa a i.) kvalitu podzemných vôd v prírodných zónach veľmi negatívne. V oblasti Vysokých Tatier majú niektoré vody zvýšený obsah voľného oxidu uhličitého, ktorý sa prejavuje agresívne, takže sa musia upravovať na odkysľovacích hmotách.

Sú tu však aj podzemné vody s nízkou mineralizáciou a nízkym obsahom oxidu uhličitého, ktoré by zo zdravotného hľadiska bolo potrebné stvrdzovať.

Ochrana podzemných vôd sa zameria najmä na:

1. Zníženie plošného zaťaženia povodia organickými látkami (budovanie kanalizácií, ČOV, zber olejov, likvidácia netesných septikov).
2. Zlepšenie kvality vody v riekach Poprad, Topľa, Ondava a Laborec, predovšetkým zabezpečením čistenia odpadových vôd vo veľkých sídlach (Svit, Poprad, Stará Ľubovňa, Bardejov, Stropkov, Vranov n/T., Snina a Humenné).
3. Dodržiavanie vyhlášky MŽP SR o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd. Ide spravidla o úrodné nivy, s intenzívnou poľnohospodárskou výrobou, ktorej dôsledkom je najmä postupné zvyšovanie dusíkatých látok v podzemných vodách. Veľký podiel na znečisťovaní má i priemysel (zvyšovanie NEL, chlórované ľahké uhľovodíky a iné polutanty).
4. Stanovenie ekologických limitov, čím sa zabráni nadmernej exploatacii podzemných vodných zdrojov v prírodných zónach. Ekologické limity budú predstavovať kompromis medzi potrebou vodohospodárskych organizácií zabezpečujúcich dodávku pitnej vody na jednej strane a hydrologicko-hydrogeologického pohľadu na zabránenie preexploatacie podzemných vôd na strane druhej.
5. Doplnenie existujúcich technológií úpravy podzemných vôd z aluviálnych náplavov o novú vhodnejšiu technológiu.

Návrh opatrení na ochranu povrchových a pozemných vôd je zameraný na :

- ochranu výdatnosti vodných zdrojov s cieľom vylúčiť negatívne ľudské zásahy do prirodzeného obehu vody;
- ochranu na zabezpečenie vyhovujúcej akosti vôd - na obmedzenie, alebo vylúčenie vplyvu znečisťujúcich látok, ktoré by mohli znemožniť, alebo ohroziť využívanie pozemných a povrchových zdrojov;
- ochranu územia určeného na výstavbu vodohospodárskych diel; zabezpečenie územia v zmysle územného plánovania na realizáciu vodohospodárskych opatrení.

Územná ochrana zdrojov vody, podľa stupňa ochrany, sa zabezpečuje na území VÚC Prešovského kraja nasledovne:

1. Všeobecná ochrana vyplýva zo zákona o vodách a premieta sa do povinností všetkých, ktorí s vodami nakladajú, vyžadovať si v prípadoch stanovených vo vodnom zákone povolenia vodohospodárskeho orgánu. Pretože cca 3 978 km², čo je 44,2 % územia celého Prešovského kraja, je chránené širšou regionálnou (CHVO), alebo špeciálnou sprísnenou ochranou (PHO), pre všeobecnú ochranu zostáva 5 015 km², čo je 55,8 % územia kraja.

2. Širšia regionálna ochrana povrchových a podzemných vôd vyplýva z §§26 až 38 zákona o vodách a realizuje sa vyhlásením chránených vodohospodárskych oblastí (CHVO), (príp. chránených krajinných oblastí (CHKO), národných parkov (NP) a vyhlásením maloplošných chránených území (MCHÚ) v zmysle zákona. č.543/2002 Z.z. z 25. júna 2002 o ochrane prírody a krajiny.

Chránené vodohospodárske oblasti (CHVO) sú územia v ktorých sa vytvárajú prirodzené akumulácie povrchových a podzemných vôd a kde sa môžu vyskytnúť také účinky, ktoré môžu alebo už nepriaznivo ovplyvňujú kvalitatívny alebo kvantitatívny režim vôd a ktoré treba v maximálnej miere vylúčiť.

Z desiatich CHVO, s celkovou plochou 6 942 km², vyhlásených v SR, zasahuje do riešeného územia VÚC Prešovského kraja len jedna CHVO - CHVO - Vihorlat.

Uvedená CHVO sa zámeru činnosti priamo nedotýka.

Zásobovanie pitnou vodou

V súčasnej dobe je Prešovský kraj zásobovaný pitnou vodou dvoma nadradenými vodárenskými spoločnosťami Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. so sídlom v Košiciach a Podtatranská vodárenská spoločnosť a.s. so sídlom v Poprade.

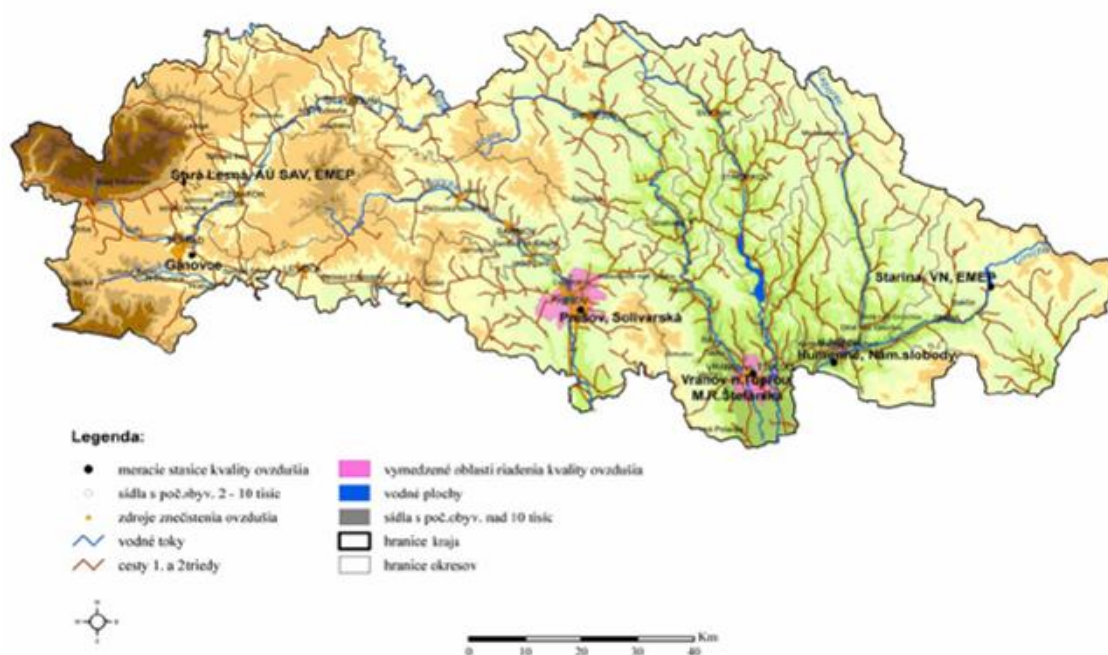
Obe tieto spoločnosti spravujú územia, ktoré z hľadiska územného členenia spadajú do prešovského kraja. Východoslovenská vodárenská spoločnosť spravuje z hľadiska zásobovania vodou okresy Snina, Humenné, Vranov nad Topľou, Prešov, Sabinov, Medzilaborce, Stropkov, Svidník a Bardejov Podtatranská vodárenská spoločnosť pozostáva z troch bývalých odštepných závodov OZ Poprad, OZ Spišská Nová Ves, (pod ktorý spadajú okres Levoča aj okres Gelnica- Košický kraj) a OZ Stará Ľubovňa.

Spoločnosti odoberajú vodu zo 192 vodných zdrojov. Využívajú sa podzemné (vodné nádrže, vodné toky) i povrchové vodné zdroje.

Významným vodným zdrojom je vodárenská nádrž Starina, podzemné zdroje sa nachádzajú v katastri obce Liptovská Teplička, doplňujúcim vodným zdrojom je povrchový odber z potoka Veľká Biela Voda. V prešovskom kraji je deficit vodných zdrojov.

Rozvoj verejných vodovodov v Prešovskom samosprávnom kraji zaostáva za celoslovenským priemerom počtu obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov. Z celkového počtu 798 822 obyvateľov bolo v roku 2006 na verejné vodovody napojených 617 113, čo predstavuje 77,2%. Najvyššia napojenosť je v okrese Poprad (95,3%), naopak veľmi nepriaznivá situácia je v okresoch Sabinov (53,6%) a Vranov nad Topľou (56,7%).

III.4.4. OVZDUŠIE

Obr.23 Zóna Prešovský kraj

V Prešovskom kraji bolo v roku 2008 evidovaných v databáze NEIS 1622 veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia. Ich štruktúra podľa okresov je uvedená v tab. 11.

Množstvo emisií základných znečisťujúcich látok produkovaných z týchto zdrojov v rokoch 2000 – 2008 je uvedené v tab. 12. V roku 2008 došlo v porovnaní s predchádzajúcim rokom na území Prešovského kraja k zníženiu emisií všetkých základných znečisťujúcich látok okrem TOC. Pokles emisií TZL v posledných rokoch je v najväčšej miere výsledkom opatrení, ktoré sa zrealizovali na konci roka 2006 v Bukoceli, a. s., Hencovce.

V tab. 13 je uvedený prehľad emisií podľa okresov z veľkých a stredných zdrojov. Dáva určitú predstavu o územnom rozložení emitovaných znečisťujúcich látok. Nemožno si však zamieňať množstvo emitovaných látok z určitého územia s jeho imisným zaťažením, lebo emitované znečisťujúce látky môžu ovplyvňovať v závislosti od výšky komína a meteorologických charakteristík zaťažovať aj vzdialenejšie oblasti.

Tab. 11: Prehľad počtu veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia evidovaných v systéme NEIS, rok 2008

Kód okresu	Okres	Počet veľkých zdrojov	Počet stredných zdrojov	Počet SaV zdrojov
701	Bardejov	2	52	54
702	Humenné	3	82	85
703	Kežmarok	4	107	111
704	Levoča	4	93	97

Kód okresu	Okres	Počet veľkých zdrojov	Počet stredných zdrojov	Počet SaV zdrojov
705	Medzilaborce	2	31	33
706	Poprad	16	364	380
707	Prešov	14	379	393
708	Sabinov	1	64	65
709	Snina	1	73	74
710	Stará Ľubovňa	1	102	103
711	Stropkov	0	43	43
712	Svidník	0	66	66
713	Vranov nad Topľou	9	109	118
	Prešovský kraj spolu	57	1565	1622

Tab. 12: Rekapitulácia emisií zo stredných a veľkých stacionárnych zdrojov v Prešovskom kraji za r.2000–2008*

Rok	Kraj	TZL (t)	SO ₂ (t)	NO _x (t)	CO (t)	TOC (t)
2008	Prešovský	317,287	1211,262	1299,203	1 272,731	324,148
2007	Prešovský	424,489	2 824,192	1 683,412	1 768,743	288,881
2006	Prešovský	948,942	3 342,853	2 039,819	2 204,858	329,707
2005	Prešovský	1 080,957	4 065,238	2 141,439	2 792,864	334,109
2004	Prešovský	1 236,446	4 024,635	2 049,401	3 404,264	391,380
2003	Prešovský	814,450	5 723,374	2 140,973	3 547,470	355,181
2002	Prešovský	807,845	5 208,718	2 152,344	3 821,224	341,196
2001	Prešovský	1 063,320	5 935,566	2 202,174	4 037,783	488,521
2000	Prešovský	1 109,483	5 867,476	2 095,930	3 804,253	325,395

* - veľké a stredné zdroje, údaje centrálnej databázy NEIS

TZL - tuhé znečisťujúce látky, SO₂ - oxidy síry vyjadrené ako SO₂, NO_x - oxidy dusíka vyjadrené ako NO₂, CO - oxid uhoľnatý, TOC - organické látky - vyjadrené ako celkový organický uhlík

Tabuľka 13: Prehľad emisií v Prešovskom kraji za rok 2008 podľa okresov

Okres	TZL (t) *	SO ₂ (t) *	NO _x (t) *	CO (t) *	TOC (t) *
Bardejov	2,487	4,321	22,461	16,340	10,906
Humenné	45,613	206,989	359,226	151,017	4,968
Kežmarok	8,072	8,847	19,738	30,554	15,417
Levoča	8,583	7,157	9,377	22,783	4,182
Medzilaborce	0,569	0,648	3,233	2,722	0,818
Poprad	35,802	1,376	106,899	94,789	168,589
Prešov	77,136	7,533	107,415	86,013	29,602
Sabinov	5,472	4,946	20,044	14,041	6,043
Snina	12,531	106,223	104,649	84,267	8,620
Stará Ľubovňa	7,895	6,944	18,033	32,924	6,927
Stropkov	3,030	0,027	5,097	6,521	1,219
Svidník	13,216	2,107	14,406	16,674	16,723
Vranov nad Topľou	96,987	854,847	509,532	714,654	23,751
Prešovský kraj spolu	317,393	1211,965	1300,11	1273,299	297,765

* - veľké a stredné zdroje, z údajov OÚŽP (môžu byť rozdiely oproti NEIS z dôvodu, že niektoré subjekty si nesplnili oznamovaciu povinnosť, vtedy sa berie za zdroj odhad)

Najvýznamnejšie zdroje znečisťovania ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami v Prešovskom kraji v roku 2008 sú uvádzané v tabuľkách v správe Prešovského samosprávneho kraja a sú to zdroje znečisťovania ovzdušia v okresoch Vranov n/T, Prešov, Poprad, a pretože sa priamo posudzovaného územia nedotýkajú, tak sa nimi v samotnom dokumente nezaobráame.

Program na zlepšenie kvality ovzdušia

Program na zlepšenie kvality ovzdušia (ďalej „program“) obsahuje opatrenia dlhodobejšieho charakteru na zlepšenie kvality ovzdušia v oblastiach riadenia kvality ovzdušia, na účel dosiahnutia dobrej kvality ovzdušia v danom čase. Zásady na vypracovanie programu sú ustanovené v § 11 zákona o ovzduší.

Krajský úrad životného prostredia vypracúva program v oblastiach riadenia kvality ovzdušia, ak sa prekračuje limitná hodnota niektorej znečisťujúcej látky, po prerokovaní s obcou, vyšším územným celkom, prevádzkovateľom zdroja, poverenou organizáciou a s dotknutými orgánmi. Krajský úrad životného prostredia vydá program najneskôr do 18 mesiacov od uverejnenia zoznamu vymedzených oblastí riadenia kvality ovzdušia vo vestníku MŽP SR. Je zverejnený aj na internetovej stránke KÚŽP v Prešove <http://po.kuzp.sk/>.

V Prešovskom kraji boli v roku 2007 vypracované tieto 2 programy na roky 2007-2009 pre tuhé znečisťujúce látky PM₁₀:

- Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre oblasť riadenia kvality ovzdušia územie mesta Prešov a obce Ľubotice
- Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre oblasť riadenia kvality ovzdušia územie mesta Vranov nad Topľou a obce Hencovce

Opatrenia uskutočňujú jednak prevádzkovatelia zahrnutí v programe, orgány samosprávy a nimi riadené organizácie, ako aj orgány štátnej správy. Prijaté opatrenia sú zamerané na

- územné plánovanie
- opatrenie v priemysle a zásobovaní obyvateľstva teplom
- dopravu a údržbu ciest.

Akčné plány

Podľa ustanovenia § 12 zákona o ovzduší krajský úrad životného prostredia v spolupráci s dotknutými subjektami pred termínom dosiahnutia limitných hodnôt určených vykonávacím predpisom (vyhláška MŽP SR č. 705/2002 Z. z. o kvalite ovzdušia) vypracuje akčný plán obsahujúci krátkodobé opatrenia, ktoré sa musia vykonať tam, kde je riziko prekročenia limitných hodnôt, aby sa riziko znížilo a obmedzilo trvanie jeho výskytu.

Vzhľadom na prekračovanie 24-hodinovej limitnej hodnoty tuhých častíc PM₁₀ v minulých rokoch boli súlade s § 12 zákona o ovzduší pre 2 oblasti riadenia kvality ovzdušia v Prešovskom kraji vypracované tzv. akčné plány na zabezpečenie kvality ovzdušia. Boli vydané ako všeobecne záväzné vyhlášky (VZV) vo Vestníku vlády SR v I. polroku 2008.

- Pre územie mesta Vranov nad Topľou a obce Hencovce VŠEOBECNE ZÁVÄZNÁ VYHLÁŠKA Krajského úradu životného prostredia v Prešove č. 1/2008 zo 7. januára 2008, ktorou sa vydáva akčný plán na zabezpečenie kvality ovzdušia, účinná od 1.2.2008; zverejnená vo Vestníku vlády SR č. 2, ročník 18 z 30. 1. 2008.
- Pre územie mesta Prešov a obce Ľubotice VŠEOBECNE ZÁVÄZNÁ VYHLÁŠKA Krajského úradu životného prostredia v Prešove č. 4/2008 z 10. marca 2008, ktorou sa vydáva akčný plán na zabezpečenie kvality ovzdušia, účinná od 1.5.2008; zverejnená vo Vestníku vlády SR č. 6, ročník 18 z 28. 4. 2008.

Sú zverejnené aj na internetovej stránke KÚŽP v Prešove <http://www.po.kuzp.sk/>.

Akčné plány obsahujú identifikáciu činností a zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktoré prispievajú alebo môžu prispievať k prekračovaniu limitných hodnôt tuhých častíc PM₁₀, krátkodobé opatrenia na regulovanie činností a zdrojov znečisťovania ovzdušia a mechanizmus ich uplatňovania. Zoznam stacionárnych zdrojov, ktoré prispievajú k prekročeniu limitnej hodnoty je uvedený v prílohe č.3 vyhlášky. Opatrenia a termíny ich realizácie sú určené v prílohe č. 4 vyhlášok, mechanizmus ich uplatňovania v prílohe č.5. Vo VZV je ustanovené, že opatrenia z akčných plánov sa začnú uplatňovať po 30-tom prekročení 24-hodinovej LH na ochranu zdravia ľudí od začiatku kalendárneho roku (počet povolených prekročení je 35 za rok).

V súvislosti s prekročením LH PM₁₀ boli dotknuté organizácie vyzvané, aby prijali nevyhnutné opatrenia na obmedzenie prašnosti (napr. aby práce pri čistení komunikácii boli prevádzkané tak, aby bol minimalizovaný vznik tuhých častíc prostredníctvom mokrej technológie, ručným čistením s okamžitým odstránením tuhých častíc, kontrola a čistenie odlučovacích zariadení, zastavenie a obmedzenie prevádzky).. V roku 2008 sa začali uplatňovať opatrenia akčných plánov (podľa vydaných VZV) pre územie mesta Vranov nad Topľou a obce Hencovce od 2.9.2008, v meste Prešov a obce Ľubotice 28.3.2008. Úlohou orgánov verejnej správy je však minimalizovať znečistenie ovzdušia touto látkou všetkými dostupnými prostriedkami a využívať všetky možnosti, ktoré vyplývajú zo všeobecne záväzných predpisov SR.

(zdroj : KÚŽP Prešov - Informácia o kvalite ovzdušia....r. 2008)

III.4.5. ODPADY

Legislatívou odpadového hospodárstva (zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) sa prehlbil význam Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky (POH SR) ako základného koncepčného dokumentu.

POH Prešovského kraja vychádza z princípov a cieľov POH Slovenskej republiky a transformuje ich na konkrétne podmienky kraja. Podkladom pre jeho spracovanie boli údaje poskytnuté okresnými úradmi, ako aj koncepčné návrhy na riešenie odpadového hospodárstva v jednotlivých okresoch. Pri zmenách a doplnkoch ÚPN VUC kraja sa vychádza z princípov a cieľov stanovených v POH SR a POH Prešovského kraja do roku 2005.

Podľa § 5 ods. 4 nového zákona o odpadoch záväzná časť POH kraja obsahuje cieľové smerovanie nakladania s určenými druhmi a množstvami odpadov v určenom čase a opatrenia na znižovanie množstva biologicky rozložiteľných odpadov ukladaných na skládky odpadov. Podľa § 5 ods. 5 zákona o odpadoch smerná časť POH kraja obsahuje zámery na vybudovanie nových zariadení na zhodnocovanie odpadov, zneškodňovanie odpadov, ako aj zariadení na iné nakladanie s odpadmi.

Základnou podmienkou pre zhodnocovanie odpadov je ich separovaný zber v požadovanom kvalitatívnom a kvantitatívnom rozsahu.

Množstvo separovane vyzbieraných odpadov bude efektívnejšie zvyšované najmä na úrovniach:

- komunálnej
- výrobnej

Na komunálnej úrovni budú zavádzané systémy separovaného zberu tak, aby sa dosiahol cieľ zapojenia 65 % obyvateľov a množstvo vyseparovaného odpadu cca 35 kg/obyvateľa za rok.

Systém separovaného zberu si zvolí obec podľa špecifických potrieb a podmienok územia. Zintenzívnenie separovaného zberu sa predpokladá vo všetkých okresoch kraja.

Dobudovanie technickej infraštruktúry vyžaduje:

- vybudovať nové strediská na zber odpadov
- dotriedňovacie zariadenia
- špeciálne triediace linky
- kompostovacie zariadenia

Zariadenia na zhodnocovanie odpadov

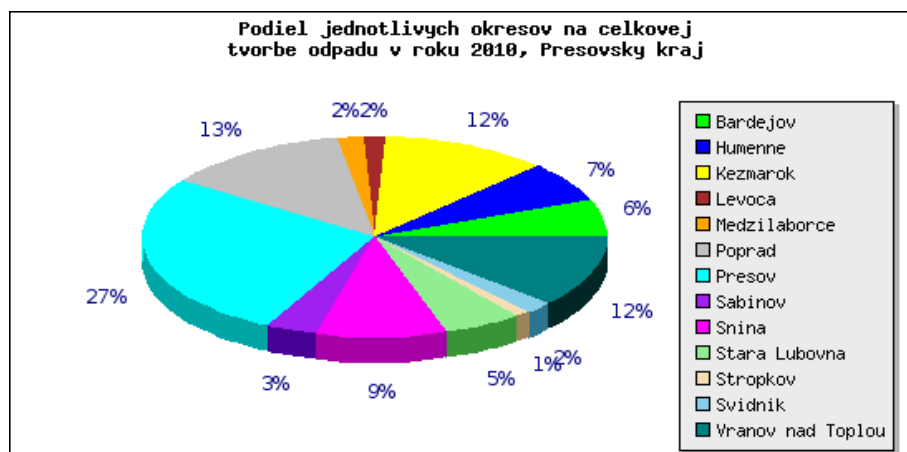
Počet a umiestnenie potrebných zariadení na zhodnocovanie odpadov sa bude riadiť princípom blízkosti a sebestačnosti. Zníženie zneškodňovania biologicky rozložiteľných odpadov na skládkach odpadov vyvoláva potrebu alternatívnych metód zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov po ich separovanom zbere. Pretože podľa princípu hierarchie nakladania s odpadmi má materiálové zhodnocovanie odpadov prednosť pred energetickým, bude nutné zabezpečiť:

- vybudovanie účinného systému separovaného zberu biologicky rozložiteľných odpadov najmä na komunálnej úrovni v mestách a vo väčších obciach,
- vybudovanie systému zvozu,
- vybudovanie kompostární na základe aeróbného a anaeróbného procesu na požadovanej technickej úrovni.

Územie	Zhodnocov. materiálové [t]	Zhodnocov. energetické [t]	Zhodnocov. ostatné [t]	Zneškod. skládkovaním [t]	Zneškod. spaľovaním bez energet. využitia [t]	Zneškod. ostatné [t]	Iný spôsob nakladania [t]	Spolu [t]
Bardejov	10104,54	17,83	68,20	29206,88	423,69	97,87	33,55	39952,56
Humenné	6932,75	540,10	2584,01	20445,42	24,31	5937,82	7145,38	43609,80
Kežmarok	19873,27		7617,82	39115,44	683,40	9014,94	96,56	76401,43
Levoča	1969,14		7,58	6236,12	55,40	6,19	2365,26	10639,70
Medzilaborce	3547,48	14,08	4686,91	2497,74	34,29	20,03	1190,82	11991,35
Poprad	20673,14	1,11	11844,60	38557,95	271,22	14115,20	596,89	86060,11
Prešov	33481,57	25,33	50865,28	79701,18	616,55	7881,99	5076,41	177648,31
Sabinov	3328,76	571,96	262,61	11522,58	98,67	7180,86	92,34	23057,77
Snina	19529,78	16043,52	6831,91	14535,09	107,62	779,68	1729,68	59557,28
Stará Ľubovňa	21837,64	0,02	2396,23	10507,24	127,91	989,65	441,76	36300,45
Stropkov	1100,12	1,20	711,42	3977,09	243,33	31,74	1023,20	7088,11
Svidník	1654,49	1413,00	2562,38	6447,15	358,38	24,33	7,42	12467,15
Vranov nad Topľou	17281,12	187,08	19324,78	38471,75	98,34	575,45	896,93	76835,45
Produkcia odpadov za Prešovský kraj	161313,81	18815,24	109763,73	301221,62	3143,11	46655,77	20696,20	661609,47

Názov zariadenia Názov investora	Kapacita [m3]	Katastrálne územie a lokalita	Druhy odpadov s ktorými sa bude nakladať
Skládka odpadov Bardejov - I. etapa BAPOS m.p. Bardejov	240 195	Komárov, Lukavica	odpady kategórie "O"
Skládka odpadov Hertník - II. etapa Ekočergov a.s. Bartošovce	106 835	Bartošovce	odpady kategórie "O"
Skládka odpadov Myslína-Lúčky III. a IV. Kazeta Ekoservis s.r.o. Humenné	150 000	Humenné, Myslína	odpady kategórie "O"
Skládka odpadov Papín - II. Kazeta Obec Papín	25 000	Papín	odpady kategórie "O"
Skládka odpadov Hluchá dolina - Vyšná Sitnica Ekoservis s.r.o. Humenné	22 000	Vyšná Sitnica	odpady kategórie "O"
Skládka odpadov Úsvit II. etapa, časť A LOBBE Žakovce s.r.o.	100 000	Žakovce	odpady kategórie "O"
Skládka odpadov Ľubica Obec Ľubica	145 000	Ľubica	odpady kategórie "O"
Skládka odpadov Spišská Belá Mesto Spišská Belá	120 000	Spišská Belá	odpady kategórie "O"
Skládka KO Monastýr - II. Kazeta mesto Medzilaborce	9 730	Krásny Brod	odpady kategórie "O"
Skládka odpadov Poprad TESPO spol. s r.o. Poprad	65 000	Poprad - Stráže	odpady kategórie "O"
Prekládková stanica mesta Vysoké Tatry Mesto Vysoké Tatry	1 600	Smokovce	komunálne odpady
Skládka odpadov pre nie nebezpečný odpad Jozef Guman-podnik služieb Hubošovce – Jur	47 000	Svinia	odpady kategórie "O"
Skládka odpadov na inertný odpad – Sabinov VPS, s.r.o. Sabinov	10 000	Sabinov - Na Begálke	inertný odpad
Skládka odpadov RSO Ražňany – II. etapa Spoločnosť Šariš, a.s. Sabinov	70 000	Ražňany	odpady kategórie "O"
Skládka odpadov TKO Torysa - II. etapa VPS, s.r.o. Torysa	49 522	Torysa	odpady kategórie "O"
Skládka odpadov Stakčín Obec Stakčín	15 000	Stakčín, Mučilište	Komunálny odpad
Skládka odpadov Ulič Obec Ulič	10 000	Ulič	Komunálny odpad
Skládka odpadov Belá nad Cirochou - II. etapa Obec Belá nad Cirochou	20 000	Belá nad Cirochou	Komunálny odpad
Skládka odpadov Skalka-Vabec, II. Kazeta Ekos s.r.o., Stará Ľubovňa	37 000	Stará Ľubovňa	odpady kategórie "O"
Skládka odpadov Svidník Mesto Svidník	155 000	Šemetkovce	odpady kategórie "O"
Skládka odpadov Petrovce Ozón Hanušovce, a.s.	379 500	Petrovce	odpady kategórie "O"
Skládka odpadov Holčíkovce obec Holčíkovce	43 500	Holčíkovce	odpady kategórie "O"

Tab.14 - Prehľad existujúcich zariadení na zneškodňovanie odpadov skládkovaním
(Zdroj : PSK - Územná prognóza 2008)

(Zdroj : www.enviroportal.sk)

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

IV.1. POŽIADAVKY NA VSTUPY

IV.1.1. Záber pôdy

Navrhovanou činnosťou nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy. Zberný dvor je už vybudovaný a doteraz bol prevádzkovaný iným vlastníkom.

IV.1.2. Chránené územia, chránené výtvory a pamiatky

Navrhovaná činnosť nezasahuje do chránených území vyhlásených podľa osobitných zákonov.

IV.1.3. Ostatné surovinové a energetické zdroje

Podmienky pripojenia, vyvolané investície

Dopravné pripojenie je dané pôvodným vjazdom z miestnej prístupovej komunikácie, bez potreby vykonania zmien.

Prevádzka nevyvoláva požiadavky na preložky inžinierskych sietí.

Navrhovateľ bude pre potreby obsluhy zariadenia využívať existujúce sociálne, ako aj administratívne priestory.

Nevzniká potreba na výrazne väčší odber elektrickej energie, odber plynu, ani pitnej vody.

V rámci činnosti zberu a zhromažďovania odpadov budú do činnosti prevádzky vstupovať druhy a množstvá odpadov, ktoré sme uviedli v kapitole č. II.8.3. Zámeru činnosti.

Vstupné suroviny sú odpady zo separovaného zberu z komunálneho odpadu a zo zberu priemyselných odpadov a odpadov zo živností. Zabezpečené sú komerčným spôsobom, v súlade s obchodnými zmluvami na zabezpečovanie zberu, prepravy, zhodnocovania a zneškodňovania odpadov s jednotlivými obcami regiónu a okolia a z obchodných, priemyselných prevádzok a živností.

Zvýšený nárok bude spojený so zakúpením ochranných pracovných pomôcok pre pracovníkov, big-bag vrecia, viazací materiál, kontajnery, pracovné oblečenie a obuv, čistiace prostriedky, prevádzkové kvapaliny do strojných častí apd. Ďalšie náklady si vyžadujú opravy podláh, stien, realizácia náterov podláh, nákup reflektorových a osvetľovacích telies, nákup bezpečnostných značiek a tabúl, nákup veľkokapacitných kontajnerov a špeciálnych kontajnerov napr. na zber BaA a odpadových olejov apd.

Napojenie na 220 V aj 380 V je riešené cez mestský rozvod.

IV.1.4. Doprava

Navrhovateľ disponuje vlastnými dopravnými prostriedkami na zber, prepravu a skladovanie komunálnych odpadov, odpadov zo separovaného zberu a z priemyselných činností. Zároveň disponuje aj kontajnerovou dopravou.

Navrhovaná činnosť prevádzky je napojená na jestvujúcu prístupovú miestnu komunikáciu, s pripojením k štátnej ceste I. triedy; činnosť zberného dvora, vzhľadom na umiestnenie areálu, nebude obmedzovať prípadný rozvoj areálovej, ani obecnej dopravnej infraštruktúry.

IV.1.5. Nároky na pracovné sily

Počet zamestnancov bude upresnený k potrebe množstva vyzbieraného a zhromažďovaného odpadu. Predbežne sa uvažuje s dvoma až štyrmi pracovníkmi prevádzky :

- Vedúci dvora a skladu NO a OEEZ	- 1 pracovník
- Pracovníci dvora - zberu	- max. 4 pracovníci
- Sezónni brigádnici	

IV.2. ÚDAJE O VÝSTUPOCH

IV.2.1 Ovzdušie

Podľa zákona o ovzduší NR SR č. 137/2010 Z. z. a vykonávacej vyhlášky MP, ŽP a RR SR č. 356/2010 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší, vrátane kategorizácia veľkých a stredných zdrojov, navrhovaná činnosť je zaradená takto :

MZZO - malý zdroj znečisťovania ovzdušia - pec na tuhé palivo v časti pre zamestnancov prevádzky.

IV.2.2. Odpadové vody

Prevádzka Zberného dvora má pre sociálne potreby pracovníkov umiestnené prenosné chemické WC, ktorého čistenie je a bude zabezpečené pravidelne cestou zmluvne dohodnutej spoločnosti.

Vody z povrchového odtoku na nespevnených častiach územia dvora vsakujú voľne do rastlého terénu, zo spevnených častí dvora (betónová a asfaltová plocha) sú odkanalizované do existujúcej kanalizácie býv. areálu Podniku Technických služieb a odtiaľ do verejnej kanalizácie.

V prípade potreby si navrhovateľ uzavrie zmluvu so správcom kanalizácie, resp. verejnej kanalizácie mesta Lipany.

Nie je predpoklad ohrozovania vôd z povrchového odtoku škodlivými látkami z dôvodu, že nebezpečné odpady budú zhromažďované v prenosnom Ekokontajneri s dvojitém dnom, ako aj v objekte oblúkovej haly. Nebezpečné odpady nebudú zhromažďované na vonkajších plochách zberného dvora.

IV.2.3. Odpady

Výstupom zo zariadenia na zber odpadov a z triedenia odpadov, vrátane zmenšovania objemu vybraných komodít z komunálneho a priemyselného odpadu v prevádzke zberného dvora Lipany budú odpady následne využiteľné ako druhotné suroviny na materiálové a energetické zhodnotenie.

Ostatné odpady nevyhovujúcej kvality zo separovaného zberu budú bez dotriedenia zneškodnené na najbližšej zmluvne dohodnutej skládke na "nie nebezpečný odpad".

Z prevádzkovania môžu vzniknúť aj nebezpečné odpady, ako aj odpady ostatné, z ktorými bude prevádzkovateľ nakladať ako pôvodca odpadov. Sú to napríklad prevádzkové kvapaliny a mazacie oleje (130110, 130111, 10205, 130206), absorbenty (150202), obaly z prevádzkových kvapalín a mazacích olejov (150110), olovené akumulátory z vysokozdvížných vozíkov (160601), vyradené zariadenia - osvetľovacie telesá, prípadne iný elektronický odpad (160213, 160214), výstupy z mobilného zariadenia (191201, 191204, 191212), zmesový komunálny odpad (200301).

Predpokladané výstupné odpady z prevádzky Zberného dvora Lipany, zaradené podľa Katalógu odpadov :

Kat.číslo odpadu	Kategória odpadu	Názov odpadu
13 01 10	N	nechlórované minerálne hydraulické oleje
13 01 11	N	syntetické hydraulické oleje
13 02 05	N	nechlórované minerálne motorové, prevodové a mazacie oleje
13 02 06	N	syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje
15 01 10	N	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované NL
15 02 02	N	absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie a ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami
16 06 01	N	olovené batérie
16 02 13	N	vyradené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti, iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 12
16 02 14	O	vyradené zariadenia iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 13
19 12 01	O	papier a lepenka
19 12 04	O	plasty a guma
19 12 12	O	iné odpady vrátane zmiešaných materiálov z mechanického spracovania odpadu iné ako uvedené v 19 12 11
20 03 01	O	zmesový komunálny odpad

Predpokladané ročné množstvo nebezpečných odpadov je : do 1,5 t NO.

IV.2.4. Hluk a vibrácie

Počas prevádzky neočakávame pôsobenie negatívnych vplyvov hluku a vibrácií.

K zvýšeniu hlukovej záťaže môže dôjsť pri dovoze a odvoze odpadov na zberný dvor automobilovými vozidlami. Vzhľadom na súčasný stav existujúcej premávky vozidiel po pozemných komunikáciách je táto činnosť zanedbateľná, pôsobenie na obyvateľstvo nebude mať žiadny významný vplyv.

Prípadná hluková záťaž na prevádzke sa bude dotýkať priamo zamestnancov prevádzky a pracovného prostredia v prevádzke, kde zamestnávateľ zabezpečí zamestnancom vhodné ochranné pracovné pomôcky (ochrana sluchu a dýchacích ciest).

Posúdenia rizika bude zabezpečovať zmluvná zdravotná pracovná služba ProCare a.s.

IV.2.5. Žiarenie, teplo, zápach

Biologické faktory – vzhľadom na rôznorodý druh dovážaného odpadu, napriek tomu, že sa jedná o vybrané zložky komunálneho odpadu a vyseparovaných komodít (papier, plasty, kov a viacvrstvé obaly) nemožno predvídať a kvalitatívne a kvantitatívne určiť biologické riziko. Z toho dôvodu je potrebné na uvedených pracoviskách realizovať odporúčania pre biologické faktory, uvedené v bode č. 8, tejto zdravotno – hygienickej charakteristiky.

Podľa Vzorového zoznamu prác s biologickými faktormi, ktorý je prílohou č. 1. k NV SR č. 338/2006 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci je práca v závodoch na likvidáciu odpadu zaradená do indikatívneho zoznamu prác s biologickými faktormi.

Posúdením rizika so zohľadnením charakteru a spôsobu vykonávaných pracovných činností bude prácu zamestnancov *posudzovať* zmluvná zdravotná pracovná služba ProCare a.s.

Záťaž teplom a chladom – nakoľko prevádzková hala – sklad komodít nie je vykurovaná, bude pri pracovných činnostiach zamestnancov potrebné posúdiť toto riziko. Na základe posúdenia rizika a informácií o charaktere vykonávanej pracovnej činnosti bude riziko posúdené zmluvnou zdravotnou pracovnou službou ProCare a.s. a podľa potreby budú navrhované primerané opatrenia.

Emisie žiarenia - prevádzkou nebudú vznikať.

IV.3. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽP

V predchádzajúcich kapitolách sú charakterizované vplyvy zámeru činnosti, súvisiace s požiadavkami na vstupy a možné výstupy, ktoré môžu priamo alebo nepriamo vplyvať na životné prostredie, obyvateľov a samotných pracovníkov prevádzky.

Posudzovaná činnosť, ktorá je predmetom tohto zámeru, sa nebude dotýkať individuálnych a skupinových záujmov ľudí (vlastníctvo pozemkov, bývanie, ochrana prírody a krajiny, nútená migrácia obyvateľstva v rámci demolácií a pod.) a vzhľadom na skutočnosť, že sa nejedná o novú výstavbu, nebude realizácia činnosti zasahovať do krajínnej scenérie ani štruktúry krajiny.

Navrhovaná činnosť nebude mať žiadny vplyv na kultúrne a historické pamiatky a miestne tradície dotknutého územia.

Pri realizácii zámeru nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy. Využívať sa bude jestvujúca dopravná infraštruktúra, ktorá je dostačujúca.

Budúci prevádzkovateľ zabezpečí a vybaví potrebné súhlasy na prevádzkovanie zberného dvora, prevádzkovú dokumentáciu - najmä Prevádzkový poriadok na zber odpadov, oddelený zber elektroodpadov a na zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením, ako aj dokument Opatrenia pre prípad havárie pri nakladaní s nebezpečnými odpadmi.

IV.4. HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

Prevádzka navrhovanej činnosti nebude mať negatívny vplyv na zdravotný stav obyvateľstva. Prevádzkovými opatreniami a dodržiavaním platných bezpečnostných a hygienických limitov navrhovaná činnosť nebude zdrojom toxických, ani iných škodlivín.

Vzhľadom na rôznorodý druh preberaného odpadu, nakoľko sa jedná o vybrané zložky komunálneho odpadu a vyseparovaných komodít (papier, plasty, kov a viacvrstvé obaly) mali byť posúdené aj vplyvy pracovného prostredia a to najmä biologické faktory.

V rámci vplyvov pracovného prostredia mali byť posúdené aj záťaž teplom a chladom, nakoľko sa predpokladá v určitých profesiách práca v exteriéri - na vonkajších plochách zberného dvora.

Vzhľadom na činnosť prevádzky, prevádzkovateľ posúdi činnosti a vypracuje prevádzkový poriadok a posudok o riziku :

- podľa § 12 NR SR č.115/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku a NR SR č.555/2006 Z.z., ktorým sa mení NR SR č.115/2006 Z.z.,
- podľa NR SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci.
- podľa NR SR č.338/2006 Z.z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci.

Spoločnosť zabezpečí realizáciu a preventívne opatrenia s cieľom eliminácie a zníženia zdravotného rizika pre zamestnancov, vznikajúce v súvislosti s pracovnou činnosťou.

Pri zabezpečovaní a realizácii preventívnych opatrení na ochranu zdravia bude vychádzať zo zákonných požiadaviek na ochranu zdravia, vyplývajúce zo zákonníka práce, zákona NR SR č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona NR SR č.124/2006 Z.z. o BOZP a citovaných nariadení vlády.

Kategorizáciu prác vykoná v súlade s Vyhláškou MZ SR č.448/2007 Z.z. o o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií.

Individuálna ochrana zamestnancov

- Zamestnancom budú pridelené certifikované OOPP podľa vypracovaného regulatívu na pridelenie OOPP. Jedná sa o nasledovné OOPP :
ochranné okuliare, ochrana sluchu, pracovné rukavice , pracovný odev a obuv, pracovný odev.
- Regulatív bude spracovaný s prihliadnutím na podmienky práce v prevádzke. Za používanie pridelených OOPP pri práci zodpovedajú zamestnanci. Je povinnosťou každého zamestnanca chrániť si vlastné zdravie.
- Kontrolu používania OOPP zabezpečia nadriadení zamestnanci, vrátane potrebnej odbornej údržby a prípadných opráv a pravidelnej výmeny a obmeny OOPP.
- Zamestnanci budú povinní používať pridelené OOPP, starať sa o pridelené OOPP a udržiavať ich v použiteľnom stave.

Kolektívna ochrana zamestnancov

- Prirodzené a nútené odsávanie vzduchu v pracovných priestoroch.
- Prirodzené pravidelné vetranie pracovných priestorov.

Zdravotný dohľad – pracovná zdravotná služba

- Zamestnanci budú zdravotne spôsobilí pre výkon príslušnej profesie. Zdravotná spôsobilosť zamestnancov pre výkon prác bude doložená záverom zo vstupných a preventívnych lekárskeho prehliadok.

IV.5. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Navrhovaná činnosť nie je lokalizovaná v území podľa zákona o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, nezasahuje do lokalít tvoriacich sústavu chránených území NATURA 2000 (Chránené vtáčie územia a územia európskeho významu), ani chránenej vodohospodárskej oblasti.

Z hľadiska ochrany prírody nie je pramo dotknuté územie zaradené do niektorého zo stupňov ochrany v zmysle zákona NR SR č. 543/2004 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Tak isto ani širšie posudzované územie netvorí priestor, na ktorý by sa vzťahovali podmienky osobitného režimu ochrany a obmedzenia v súvislosti so správou a režimom ochrany prírody vyššieho ako prvého stupňa ochrany.

Vzhľadom na rozsah a druh navrhovanej činnosti nepredpokladáme vplyv ani na územia s ochranou, ktoré sú v širšom okolí dotknutého územia.

IV.6. POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBNIA

Posudzovaná činnosť zberu a zhromažďovania odpadov v zbernom dvore za účelom ich následného spracovania a zhodnotenia u zmluvne dohodnutých spoločností, bude mať pozitívny miestny i regionálny význam pre ochranu životného prostredia.

V súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva je následné zhodnocovanie odpadov na prvom mieste (teda pred zneškodňovaním) a zber odpadov na zbernom dvore je činnosťou vedúcou k následnému zhodnocovaniu odpadov, vrátením odpadov do materiálového toku.

IV.7. PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Na základe posúdenia rozsahu a lokalizácie činnosti nepredpokladáme žiadne vplyvy presahujúce štátne hranice.

IV.8. VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ

V čase spracovania zámeru neboli identifikované žiadne súvislosti, ktoré by mohli mať vplyv na dotknuté územie z pohľadu stupňa ochrany prírody, prírodných zdrojov alebo kultúrnych pamiatok.

Navrhovaná činnosť má prínos pre ďalšie nakladanie s odpadmi = zhodnocovanie odpadov, a teda znížením objemu odpadov končiacich v rámci zaužívaného skládkovania odpadov, najmä ich využitím po zhodnotení, ako výrobkov.

IV.9. ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Prevádzkové riziká spojené s opísanou činnosťou sú predstavované len vznikom prevádzkovej nehody, alebo neželateľného úniku znečisťujúcich látok do ovzdušia, alebo škodlivých látok do prostredia s vodou spojeného, avšak toto riziko je eliminovateľné vyhovujúcim technologickým zariadením a určením pravidiel technologickej a pracovnej disciplíny počas prevádzky. Postupy predchádzania a prípadného odstraňovania následkov uvedených rizík budú súčasťou dokumentov, ktoré konkretizujeme v časti IV.10. dokumentu.

IV.10. OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Postupy predchádzania a prípadného odstraňovania následkov uvedených rizík budú súčasťou "prevádzkového poriadku zariadenia na zber odpadov a zber elektroodpadov", súčasťou vypracovaného dokumentu "plánu opatrení pre prípad havárie", ktoré budú spracované v súlade s požiadavkami zákona o odpadoch, prípadne podľa potreby celej činnosti prevádzky aj "prevádzkového poriadku pre zaobchádzanie so škodlivými látkami" a "havarijného plánu" podľa zákona o vodách.

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať alebo kompenzovať očakávané vplyvy činnosti, ktoré môžu vzniknúť počas jej prevádzky.

Pri aktuálnej činnosti sú to opatrenia:

- A. Technické a technologické opatrenia – popísané v bode II.8 tohoto zámeru
- B. Legislatívne opatrenia

Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti vyplývajú z existujúcich legislatívnych noriem, ktoré upravujú prevádzkovanie takýchto prevádzok, technologických postupov a technického vybavenia objektov, o ktorých je uvedené v predchádzajúcich kapitolách, ako aj z navrhovaných opatrení, ktoré vyplynú zo stanovísk dotknutých orgánov štátnej správy.

Prevádzka bude mať vypracované tieto dokumenty :

- a) Prevádzkový poriadok zariadenia na zber odpadov, oddelený zber elektroodpadov a na zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením - podľa zákona NR SR č.223/2001 Z.z., v znení nesk.predpisov v platnom znení,
- b) Opatrenia pre prípad havárie pri zaobchádzaní s nebezpečnými odpadmi podľa zákona NR SR č.223/2001 Z.z., v znení nesk.predpisov v platnom znení,
- c) Plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku škodlivých látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku (ďalej len „HAVARIJNÝ PLÁN“) vypracovaný v zmysle zákona NR SR č.364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), v platnom znení a vyhlášky MŽP SR č. 100/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd (MZV).
- d) Prevádzkový poriadok pre zaobchádzanie so škodlivými látkami podľa zákona o vodách
- e) Potrebnú prevádzkovú dokumentáciu vypracovanú podľa zákona NR SR č.137/2010 Z.z. o ovzduší.
- f) Prevádzkový poriadok a posudok o riziku :
 - podľa § 12 NR SR č.115/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku a NR SR č.555/2006 Z.z., ktorým sa mení NR SR č.115/2006 Z.z.,
 - podľa NR SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci.
 - podľa NR SR č.338/2006 Z.z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci.
- g) Potrebnú dokumentáciu podľa vykonávacích predpisov zákona o HAZZ a BOZP.

Medzi opatrenia, ktoré môžeme v súčasnej dobe navrhnúť ako "prevenciu" patria :

Najvýznamnejším preventívnym opatrením je samotná lokalizácia navrhovanej činnosti do existujúceho areálu, s výrobnou činnosťou a s existujúcou infraštruktúrou.

Prevádzkovateľ má skúsenosti s výrobou, čo znamená predpoklad zvládnutia výrobných procesov v štandardnej, či neštandardnej prevádzke .

Existujúce objekty v areáli boli realizované na základe projektovej dokumentácie v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebného zákona) v znení neskorších predpisov.

Počas prevádzkovania zariadenia na zhodnocovanie odpadov budú dodržiavané povinnosti vo všetkých uvádzaných zákonoch a vykonávacích predpisoch, ktoré sme už podrobne uviedli v bode II.8.1. Zámeru.

Prínos činnosti je jednoznačne pozitívny vo vzťahu k zachovaniu existujúcej prevádzky na nakladanie s odpadmi, v jej rozšírení o nové druhy odpadov a činnosti za účelom získania odpadov ako zdroja druhotných surovín, s cieľom šetriť primárne surovinové zdroje.

Vhodnými opatreniami technického, organizačného a administratívneho charakteru budú eliminované prípadné environmentálne riziká.

Opatrenia na predchádzanie vzniku nepriaznivých vplyvov a situácií sú napríklad takéto :

- vyhovujúci technický stav zariadenia na zber a zhromažďovanie odpadov,
- vyhovujúci technický stav skladovacích a manipulačných plôch pri skladovaní a zaobchádzaní s vymenovanými druhmi odpadov,
- dôsledná kontrola obsluhy strojov, zariadení a mechanizmov,
- dôsledná kontrola zodpovedných pracovníkov pri preberaní odpadov a pri zhromažďovaní odpadov,
- pravidelné čistenie pracovných priestorov a udržiavanie poriadku na zbernom dvore,
- pravidelné oboznamovanie zodpovedných pracovníkov s vypracovanými vnútornými predpismi,
- manipulácia v súlade so všetkými vydanými predpismi tak, aby nedošlo k ich poškodeniu a úniku škodlivých látok - odpadov mimo manipulačných a skladovacích priestorov.

Konkrétne opatrenia budú obsahom vyššie spomínaných dokumentov a potrebnej dokumentácie.

IV.11. POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ NEREALIZOVALA

Cieľom zámeru navrhovateľa je dobudovanie a prevádzkovanie Zberného dvora Lipany - zariadenia na zber vyseparovaných zložiek z komunálnych odpadov z mesta Lipany a zo spádovej oblasti okolitých obcí.

Návrh predstavuje realizáciu zámeru a dobudovanie prevádzky na zber komunálnych a priemyselných odpadov a na odovzdanie vyseparovaných zložiek odpadov a druhotných surovín konečným spracovateľom a prevádzkovateľom zariadení oprávnených na ich ďalšie materiálové a energetické využitie.

V prípade nerealizovania predmetného zámeru, by nebolo možné v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva zabezpečiť činnosti zamerané na zber, zhromažďovanie, triedenie, zmiešavanie, prepravu odpadov, získanie druhotných surovín s cieľom ich opätovného využitia ako materiálového a energetického zdroja a uprednostnenie týchto činností pred zneškodnením odpadov ich ukladaním na skládke.

Predmetná činnosť, neohrozí súčasný stav životného prostredia v danej lokalite, aj preto, že existujúci zberný dvor je už prevádzkovaný, ale bude naďalej prispievať k vylepšeniu nakladania s odpadmi, vypracovaný je len 1 variant, ktorý považujeme za najoptimálnejšie, najhospodárnejšie a udržateľné riešenie nakladania s odpadmi v danej lokalite a regionálnej úrovni.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti v tomto zámere nulový variant vylučujeme.

V zmysle § 22 ods.7 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredia, navrhovateľ požiada OÚŽP Prešov o upustenie od požiadavky variantného riešenia ešte pred podaním dokumentu na zisťovacie konanie navrhovanej činnosti.

Upustenie variantného riešenia zdôvodní skutočnosťami, ktoré sú uvedené v časti II.9.1. tohoto zámeru, s prihliadnutím aj na ďalšie skutočnosti a to napr. :

- ✓ zber , zhromažďovanie , roztriedenie odpadov je jednoduchou odskúšanou technikou a technológiou, s ktorou má navrhovateľ skúsenosti v rámci svojich činností a aktivít ,
- ✓ využitie vhodných existujúcich priestorov ,
- ✓ dobrou lokalizáciou navrhovanej činnosti,
- ✓ vysporiadané vlastnícke vzťahy,
- ✓ vyhovujúce dopravné napojenie,
- ✓ existujúce inžinierske siete,
- ✓ žiadne nároky na záber poľnohospodárskej pôdy,
- ✓ príspevok k napĺňaniu cieľov odpadového hospodárstva, na skvalitnenie služieb v oblasti zberu a triedenia odpadov, s ich následným materiálovým, resp. energetickým zhodnotením, pričom takéto činnosti majú v hierarchii odpadového hospodárstva prioritu pred činnosťou zneškodňovania odpadov skládkovaním, vrátane využitia malých foriem kompostovania BRKO

IV.12. POSÚDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S PLATNOU ÚZEMNO - PLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI DOKUMENTMI

Navrhovaná činnosť má byť realizovaná v území, ktoré podľa územného plánu mesta Lipany leží v časti územia vedenej ako plochy a budovy priemyselnej a výrobnéj činnosti .

Z toho vyplýva, že navrhovaná činnosť nie je v rozpore s územným plánom mesta.

Navrhovaná činnosť je v súlade so strategickými dokumentmi mesta, Slovenskej republiky v odpadovom hospodárstve (POH) a v súlade so zákonom o odpadoch.

IV.13. ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV

Navrhovaná činnosť zhodnocovania odpadov je v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení, zaradená do procesu zisťovacieho konania.

Predložený zámer je komplexným materiálom, dostatočne posudzujúcim odhadované vplyvy plánovanej činnosti v danej lokalite.

Návrhy, podmienky alebo odporúčania, ktoré vyplývajú zo stanovísk k zámeru budú vyhodnotené a na základe relevantnosti uplatnené v materiáloch, predkladaných orgánom štátnej správy a samosprávy v rámci povoľovacích procesov.

Cieľom "zámeru činností" bolo posúdenie dopadov činností na životné prostredie.

Pri hodnotení vplyvov činností sa vychádzalo z:

- ✓ analýzy prírodných podmienok (geológia, hydrogeológia územia, pôdy, vodstvo, ovzdušie),
- ✓ analýzy poznatkov o území (obyvateľstvo, infraštruktúra, hospodárske aktivity a pod.),
- ✓ charakteristiky zdrojov znečisťovania ovzdušia (zneč. ovzdušia, vody, pôdy, horninového prostredia a pod.),
- ✓ identifikácie stretov záujmov v území (prvky územnej ochrany, ekostabilizujúce prvky a iné),
- ✓ charakteru navrhovaných činností (zohľadnenie vstupov a výstupov - priamych a nepriamych vplyvov),
- ✓ definovania dopadov, vplyvov na životné prostredie a človeka,
- ✓ návrhu opatrení.

Analýza dospela k záverom, ktoré sú prezentované v nasledujúcej matici príčin a účinkov:

Hodnotenie			Činnosti								
			Výstavba			Prevádzka			Rozvoj		
			Pristupová komunikácia a parkoviská	Zemné práce	Stavebné práce	Doprava a komunik. a parkovisko	Prevádzka činnosti	Údržba	Rozvoj územia	Využitie priestranstva	Vybavenosť a služby
Vplyv	Ekonomické	Príjmy pre obec									
		Znečisťovanie ovzdušia									
	Ekologické	Ohrozenie kvality podzemnej vody									
		Znečistenie pôdy									
		Znečistenie horninového prostredia									
		Hluk									
	Výrobné	Poľnohospodárstvo									
		Lesné hospodárstvo									
		Iné výrobné odvetvie									
	Ochranné a estetické	Scenéria krajiny									
		Štruktúra krajiny									
		Kultúrne dedičstvo									
		Estetika prostredia									
		Chránené územia, fauna, flóra									
		Areálová vegetácia									
	Spoločenské	Príjmy obyvateľstva									
		Nepriamy vplyv na rozvoj firiem									
		Tvorba konkurenčného prostredia									

Vysvetlivky:

činnosť nevyvolá žiadny vplyv

činnosť má pozitívny vplyv

činnosť môže vyvolať mierny negatívny vplyv, avšak budú navrhnuté účinné eliminačné opatrenia a ďalšie hodnotenie nie je potrebné

činnosť môže vyvolať vážny alebo podstatný vplyv, odporúča sa ďalšie hodnotenie

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANÝCH ČINNOSTÍ A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

(vrátane porovnania s nulovým variantom)

Vzhľadom na uvedené v časti IV.13. je porovnanie realizované medzi jednovariantným návrhom a nulovým variantom v hlavných súboroch vplyvov.

Vplyvy na krajinu a scenériu

Nulový variant:

Navrhovaný existujúci priestor je v súčasnosti už využívaný na účely zberného dvoru.

Zámer:

Nedôjde k zmene vplyvu na krajinu a scenériu – prevádzka sa bude naďalej "legálne" využívať na navrhovanú činnosť. Tým, že sa nachádza priamo v časti s prevažne charakteristickou činnosťou výrobného charakteru, jej vplyv na krajinu a scenériu je nulový.

Vplyvy na obyvateľstvo – zaťaženie ovzdušia a hluk

Nulový variant:

Nedôjde k zmenám množstva škodlivín v ovzduší a nárastu hluku

Najnepriaznivejšie vplyvy - hluk, lokálne znečistenie ovzdušia najmä prachom a dopravou sú ale málo významné aj keď dlhodobého charakteru. Z obdobných prevádzok môžeme predpokladať, že hluk z prevádzky bude riešený len v rámci pracovného prostredia

Zámer:

Nedôjde k zmenám množstva škodlivín v ovzduší. Počas prevádzky neočakávame ani nadmerný nárast hluku, jeho rozsah bude v stave zodpovedajúcom súčasnej a bežnej prevádzky existujúcich strojov a mechanizmov na prevádzke, ako aj premávky dopravných prostriedkov v tomto záujmovom území.

Vplyvy na pôdu a vodu

Nulový variant:

Nedôjde k záberu pôdy, vplyv na vodu je bezvýznamný s prihliadnutím na charakter činnosti prevádzky.

Zámer:

Nepočíta zo záberom pôdy, riziko ohrozenia pôdy a vôd pri havarijnom rozliti škodlivých látok a nebezpečných odpadov je vzhľadom na technické a technologické riešenie skladovacích priestorov nulové, vrátane zaobchádzania so škodlivými látkami v min. rozsahu (napr. pohonné hmoty v nádržiach strojov a mechanizmov).

Možné negatívne riziká spojené s únikom ropných látok z dopravných prostriedkov, resp. pri nesprávnej manipulácii s nebezpečnými odpadmi, OEEZ a obalmi sú charakteristické skôr pri neštandardnej prevádzke, pri havarijnom stave a pri zlyhaní ľudského faktora

Vplyvy na odpadové hospodárstvo

Nulový variant:

Nízka dostupnosť služby v ďalšom nakladaní s odpadmi, nulový variant prispieva k nezákonným spôsobom nakladania s odpadmi a k nenapĺňaniu cieľov strategických dokumentov v odpadovom hospodárstve

Zámer:

Účelom predkladaného zámeru je vytvoriť prevádzku a vybudovať technicky a technologicky vyhovujúce zariadenie na zber odpadov.

NULOVÝ VARIANT

V prípade nerealizovania predmetného zámeru, nebude možné na miestnej a regionálnej úrovni prispieť k vytvoreniu súladu s hierarchiou odpadového hospodárstva - zabezpečiť činnosti zberu odpadov, ktoré následne povedú k zhodnocovaniu odpadov.

Zberom, zhromažďovaním, triedením odpadov na získanie druhotných surovín s cieľom ich opätovného využitia ako materiálového a energetického zdroja a uprednostnenie týchto činností pred zneškodnením odpadov ich ukladaním na skládky.

Pri nerealizovaní navrhovaného variantu, pri možnom ukončení prevádzky na nakladanie s odpadmi sa ale nedá predpokladať, že by predmetný priestor nevyužil iný podnikateľský subjekt na iné aktivity, možno aj s významnejšími a dlhodobejšími vplyvmi na životné prostredie

Na druhej strane by nedošlo k zachovaniu existujúcej prevádzky na nakladanie s odpadmi pre obyvateľstvo v komunálnej a podnikateľskej sfére, nedošlo by k rekonštrukcii, k rozšíreniu činností, k zoptimalizovaniu prevádzky za účelom získavania ďalších druhotných surovín a k zefektívneniu nakladania a zhodnotenia odpadov formou jednoduchej úpravy, zlepšujúcej prepravné možnosti odpadov.

V prípade zrušenia prevádzky, čo by bolo časom pravdepodobné z dôvodu nesúladu s legislatívnymi predpismi, tak ako to uvádza spracovateľ, by sa nezachovali pôvodné pracovné miesta, vzrástla by nezamestnanosť v tomto regióne.

Z dôvodu významnosti očakávaných pozitívnych vplyvov a schopnosti navrhovateľa eliminovať negatívne vplyvy, javí sa realizácia zámeru pri rešpektovaní navrhnutých technických, organizačných a administratívnych opatrení ako vhodná.

Navrhovaný variant je plne v súlade so záväznou aj smernou časťou POH SR na roky 2006 – 2010, kde sa jednoznačne v záväznej časti podporuje materiálové zhodnotenie ostatných a nebezpečných odpadov, v smernej časti podporuje dobudovanie chýbajúcich kapacít na zhodnocovanie odpadov, zvyšovanie technickej/technologickej úrovne nakladania s odpadmi, zlepšovanie technické vybavenie miest a obcí pre separovaný zber odpadov, zvyšovanie efektívnosti zberových systémov s väčším počtom separovaných zložiek komunálneho odpadu (papier, sklo, kovy, plasty) a technicko-organizačne doriešenie systém zberu nebezpečných zložiek komunálnych odpadov, aby neboli ukladané na skládky ako zmesový komunálny odpad (20 03 01).

Splnenie POH SR v oblasti materiálového zhodnocovania by nebolo možné bez vytvorenia „dostatočnej siete zariadení na zber odpadov (zberní, resp. „výkupní odpadov“), ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť komplexnej infraštruktúry odpadového hospodárstva a predstavujú dôležitý logistický uzol medzi pôvodcami, držiteľmi a koncovými zhodnocovateľmi odpadov“, a tým by nebolo možné splniť ani ciele POH SR.

Navrhovaný zámer jednoznačne podporuje systém smerujúci ku komplexnému nakladaniu s odpadmi v meste a priľahlých blízkyh obciach.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti v tomto zámere nulový variant vylučujeme.

VARIANTY RIEŠENIA

V zmysle § 22 ods. 7 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredia, navrhovateľ požiada o upustenie od požiadavky variantného riešenia ešte pred podaním dokumentu na zisťovacie konanie navrhovanej činnosti.

Upustenie variantného riešenia zdôvodní skutočnosťami, ktoré sú uvedené v časti II.9.1. tohoto zámeru, s prihliadnutím aj na ďalšie skutočnosti a to napr. :

- ✓ zber , zhromažďovanie , roztriedenie odpadov je jednoduchou odskúšanou technikou a technológiou,
- ✓ využitie vhodných existujúcich priestorov,
- ✓ dobrou lokalizáciou navrhovanej činnosti,
- ✓ vysporiadané vlastnícke vzťahy,
- ✓ vyhovujúce dopravné napojenie,
- ✓ existujúce inžinierske siete,
- ✓ žiadne nároky na záber poľnohospodárskej pôdy,
- ✓ príspevok k napĺňaniu cieľov odpadového hospodárstva, na skvalitnenie služieb v oblasti zberu a triedenia odpadov, s ich následným materiálovým, resp. energetickým zhodnotením, pričom

takéto činnosti majú v hierarchii odpadového hospodárstva prioritu pred činnosťou zneškodňovania odpadov skládkovaním, vrátane využitia malých foriem kompostovania BRKO

VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU ALEBO STANOVENIE PORADIA VHODNOSTI PRE POSUDZOVANÉ VARIANTY A ZDÔVODNENIE NÁVRHU OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Rozhodujúcimi kritériami pre výber optimálneho variantu bola snaha o zachovanie životného prostredia, minimalizácia dopadov činnosti na prírodné prostredie a obyvateľov dotknutého územia.

Výber optimálneho variantu sa uskutočnil z nasledovných posudzovaných variantov riešenia:

Nulový variant – predstavuje stav, ktorý by nastal ak by sa činnosť nerealizovala.

Variant Zámeru – uvažuje s charakterom činnosti : zber, zhromažďovanie a zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením v Zbernom dvore Lipany

Navrhovaná činnosť je mimo obytnej zóny, v priestoroch dispozične vyhovujúcich a postačujúcich na všetky činnosti nakladania uvádzaných druhov odpadov.

Z hodnotenia v predchádzajúcich kapitolách vyplýva, že v porovnaní so súčasným stavom nedôjde k zhoršeniu stavu životného prostredia a zhoršeniu stavu pre obyvateľov v dotknutom území.

Z výsledkov posúdenia vyplýva, že za predpokladu dodržania navrhovaných opatrení je realizácia zámeru činnosti environmentálne prijateľná.

Posúdenie poukázalo na skutočnosť, že posudzovaná činnosť bude mať zanedbateľný negatívny vplyv na životné prostredie dotknutého územia – lokálneho charakteru.

Pri dodržaní opatrení navrhovaných na ochranu jednotlivých zložiek prostredia nie je predpoklad, že dôjde k zhoršeniu kvality prostredia a činnosť nepredstavuje bezprostredné riziko ohrozenia životného prostredia, zdravia obyvateľstva a majetku.

S ohľadom na uvedené výsledky posudzovania a za podmienky, že nedôjde v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. k zásadným zmenám, ktoré by viedli k objaveniu nových skutočností, ktoré by zásadným spôsobom zmenili náhľad na posudzovanú činnosť, navrhujeme činnosť posúdiť v rámci zisťovacieho konania a povoliť realizáciu vyššie opísaného zámeru činnosti.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

- kópia z katastrálnej mapy
- fotodokumentácia existujúcej prevádzky

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov:

- MŽP SR, 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky
- SHMÚ, 2008: Čiastkový monitorovací systém – voda 2007
- SHMÚ, 2008: Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2007
- ŠÚ SR, 2001: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001
- ŠÚ SR, 2011: Základné údaje pre mesto Lipany
- Platné zákony NR SR, vyhlášky a právne predpisy na úseku tvorby a ochrany životného prostredia
- www.sazp.sk
- www.enviro.gov.sk
- www.enviroportal.sk
- www.lipany.sk
- www.air.sk
- www.lipany.sk
- www.sav.sk
- Súč.stav Prešovského kraja PHaSR PSK 2008 - 2015
- Prešovský samosprávny kraj - Územná prognóza 2008

VIII. MIESTO A DÁTUM SPRACOVANIA ZÁMERU

Košice, 25.11.2011

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Za navrhovateľa :

AVE AVE Košice s.r.o.

Ing. Oleg Polakovič, konateľ spoločnosti

Ing. Lenka Buliščáková, konateľka spoločnosti

Za spracovateľa :

Dagmar Várkolyová

Dagmar Várkolyová - ENVIRO SLUŽBY v oblasti ŽP

Za navrhovateľa

Za spracovateľa